cum și în ce măsură poate fi aplicată noua concepție a mișcării politice, care își propune să asigure continuitatea revoluției din mai 1969.

Președintele Numeiri a arătat în raportul său că, datorită soluționării problemei sudului (prin acordul de la Addis Abeba), s-a realizat unitatea națională a țării.

Situația economică a ocupat un loc special în dezbaterile la congres. Din cele 60 milioane hectare, cît este suprafața țării, numai 6 milioane sînt terenuri cultivabile. Mineritul este încă slab dezvoltat. În 1970 s-a adoptat un plan cincinal. La congres, președintele Numeiri a arătat că planul prevede investiții care depășesc cu 78 milioane lire sudaneze cheltuielile din perioada premergătoare revoluției.

La congres s-a manifestat unitatea țării — în special a sudului cu nordul —, confirmîndu-se aprecierea realistă că acordul de la Addis Abeba reprezintă unul din cele mai mari succese ale revoluției din mai. Congresul a oferit posibilitatea verificării în practică a orientării politice, asigurînd actualei conduceri din Sudan sprijinul mișcării politice, reunite în Uniunea Socialistă Sudaneză. Congresul a afirmat, de asemenea, poziția independentă a Sudanului, calea nealiniată a politicii sale externe, prin care se stabilește o legătură durabilă a intereselor naționale africane și arabe, coroborîndu-le cu obligațiile ce revin Sudanului pe plan internațional în contextul solidarității cu mișcările de eliberare.

Dragan Milianici

PROFIL

LEO TINDEMANS

primul ministru al Belgiei

Noul premier belgian s-a născut în 1922, la Zwijndrecht. Licențiat în științe comerciale, în științe economice, în științe politice și sociale, și-a început — după o scurtă incursiune în ziaristică — activitatea administrativă în cadrul Ministerului Agriculturii, consacrîndu-se problemelor economice ale departamentului și chestiunilor privitoare la tratate. A devenit, apoi, activist al Partidului social-creștin, al cărui secretar național a fost între 1958 și 1966. Din 1961, deputat de Anvers al C.V.P. (ramura flamandă a social-creștinilor), din 1965, primar al localității Edegem, a fost, de asemenea, secretar al Uniunii europene a partidelor democrat-creștine.

Interesat de problemele internaționale (a reprezentat, de altfel, deseori partidul său în străinătate), s-a aflat, la intrarea sa în primul cabinet Eyskens (1968), că ar fi dorit să i se încredințeze portofoliul afacerilor externe ; acesta a fost însă atribuit lui Renaat Van Elslande, în timp ce Leo Tindemans era rugat să accepte departamentul problemelor comunitare, dosarul relațiilor între flamanzi și walloni fiind refuzat, ca prea „exploziv", de o primă personalitate solicitată în acest scop. În cabinetul Eyskens remaniat (1971), activitățile lui au fost din nou îndreptate către probleme interne : a devenit ministrul agriculturii și clasele mijlocii. În cabinetul tripartit prezidat de Edmond Leburton (1973) a deținut funcțiile de viceprim-ministru și ministru al bugetului.

La Bruxelles se subliniază extrema scrupulozitate a noului premier în studierea problemelor, capacitatea lui de muncă, preocuparea constantă (și existența unui plan propriu) pentru o regionalizare bine concepută, adică a unei reforme care să concilieze aspirațiile celor două comunități și să împiedice, după expresia unui comentator, transformarea Belgiei într-un „conglomerat de principate ostile". De notat că marelui credit de care Leo Tindemans se bucură în Flandra i se asociază stima reală, pe care i-o acordă compatrioții săi francofoni.

RELAZIONI INTERNAZIONALI

SETTIMANALE DI POLITICA ESTERA

ROMA

REZULTATELE A DOI ANI DE GUVERNARE

Declarație a colonelului Ignatius Acheampong

președintele Consiliului Redeșteptării Naționale din Ghana

„PRINCIPALUL succes obținut de Ghana în ultimii doi ani constă în faptul că ghanezii au reușit să înțeleagă și să accepte principiul dezvoltării de sine stătătoare ca bază a libertății țării. Națiunea a acceptat programul «Hrăniți-vă singuri» și rezultatele încep să se vadă. Pentru prima oară de mulți ani încoace, hrana pe timp de iarnă a fost îmbelșugată, iar prețurile la produsele alimentare au rămas neschimbate în perioade în care, de obicei, se înregistrau puternice creșteri. Sperăm că, datorită diferitelor noastre proiecte de irigații, a căror realizare se apropie de sfîrșit, problema alimentară va fi treptat rezolvată.

Cînd am preluat puterea, rezervele noastre înregistrau un pasiv de 18 milioane cedi (moneda națională) noi; spre sfîrșitul lui 1972, rezervele au crescut la 142,4 milioane. Ritmul de dezvoltare economică anuală a fost de peste 5 la sută și sperăm că el va crește și în viitor. Totodată, am achitat peste 40 de milioane cedi noi, reprezentînd o parte din datoriile noastre pe termen scurt în străinătate. Pot afirma că am reușit să înlăturăm dependența excesivă de surse externe în ce privește dezvoltarea noastră.

Am făcut apel la toți oamenii politici să colaboreze cu noi și să ne ajute în îndeplinirea sarcinii uriașe de reconstrucție națională. Dacă ei vor sprijini generos și sincer acțiunile noastre și ne vor pune la dispoziție experiența lor, considerăm că ne vom putea duce repede la bun sfîrșit sarcinile, iar guvernul militar va preda puterea civililor.

Sper sincer că economia noastră va fi diversificată în așa fel încît existența și dezvoltarea noastră să nu depindă în măsură excesivă de străinătate. Sînt sigur că nivelul de trai al populației va înregistra o creștere prin dezvoltarea serviciilor sanitare. Consider că s-a făcut un început în direcția justă și, dacă ghanezii vor accepta ideologia «naționalismului patriotic», vor avea un viitor foarte luminos.

Consiliul Redeșteptării Naționale este profund conștient de necesitatea dezvoltării pregătirii cadrelor de conducere și administrative. Guvernul a acordat mare atenție centrului «Ghana Management Association». Pe lîngă această instituție, mai avem un număr de birouri de la care oamenii de afaceri ghanezi pot cere sfaturi.

În sfîrșit, avem acum un număr de conducători relativ tineri, ieșiți de pe băncile Școlii de Administrație a Universității din Ghana, care au avut o influență foarte mare asupra conducerii țării. Sperăm să menținem un flux continuu pe planul acestui tip de absolvenți, pentru încadrarea lor în diferitele sectoare ale economiei, și intenționăm să-i încurajăm să contribuie la dezvoltarea economică rapidă.

Depunem mari eforturi ca să producem în țară diverse mărfuri alimentare, să aprovizionăm fabricile cu materii prime ghaneze, să promovăm exploatarea bogățiilor miniere naționale. Guvernul ghanez participă la exploatarea întreprinderilor extractive, obținînd o bună parte din veniturile realizate. Companiile de acțiuni, care beneficiază de concesiunile oferite în domeniul industriei extractive, dețin în prezent o participare mai mică decît statul. Dacă vreun acționar ar abuza de atribuțiile sale spre a împiedica dezvoltarea economică a țării, nu vom ezita să trecem la naționalizarea completă a întreprinderii în cauză".

POSTA REDACȚIEI

Marea Britanie — Piața comună

Gheorghe Clopot, București. După cum se știe, de la 1 ianuarie 1973 a devenit efectivă intrarea Marii Britanii în Piața comună. Potrivit acordului realizat atunci și negociat de conservatori, termenii aderării prevăd, în esență :

1. — Marea Britanie — ca o condiție prealabilă indispensabilă și ca principiu de bază al aderării — subscrie integral prevederilor stipulate în actul constitutiv al Comunității Economice Europene (Tratatul de la Roma) și tuturor regulilor și reglementărilor comunitare.

2. — Adoptarea reglementărilor uniunii vamale a produselor industriale în patru ani și jumătate, în cinci etape, în fiecare din acestea urmînd ca între Marea Britanie și cei șase membri fondatori ai Pieței comune să fie reduse în proporție de 20 la sută tarifele vamale. Progresiv, a fost prevăzut să se desfășoare și procesul „alinierii" britanice la tariful vamal extern comun față de terți.

3. — Adoptarea în șase etape, pe parcursul a cinci ani, a reglementărilor Pieței comune agricole, acordîndu-se preferință achiziționării produselor agricole comunitare și producîndu-se o creștere treptată a prețurilor la produsele agroalimentare pe piața britanică.

4. — Contribuția britanică la bugetul comunitar (destinat în special finanțării politicii agricole a C.E.E.) a fost fixată astfel : 8,64 la sută, din total, în 1973 (primul an al perioadei de tranziție) și 18,92 la sută în 1977. Abia în 1980, Marea Britanie va adopta, însă, sistemul care permite constituirea automată a bugetului comunitar, adică „din resurse proprii" (taxe vamale și prelevări agricole percepute, direct în contul „comunității", și un procent din sumele încasate în sistemul fiscal TVA), fără contribuția bugetară a statelor membre.

5. — Marea Britanie a acceptat să aibă în vedere reconsiderarea rolului internațional al monedei sale și reducerea treptată a datoriilor sale externe, decurgînd din acest rol al lirei sterline.

6. — În ce privește accesul pe piața „celor nouă" a produselor țărilor Commonwealth-ului, au fost prevăzute reglementări diferențiate: țările dezvoltate (Australia, Canada) — nici un acces preferențial ; țările asiatice — posibilitatea obținerii anumitor preferințe în cadrul unor aranjamente comerciale speciale ; țările africane și cele din bazinul Caraibilor — posibilitatea obținerii unui statut de asociere similar celui acordat țărilor afro-malgașe.

7. — Partenerilor Marii Britanii din A.E.L.S. li s-a acordat posibilitatea încheierii unor acorduri comerciale de liber schimb cu Piața comună ; cu unele excepții, facilitățile comerciale convenite în cadrul A.E.L.S., între Marea Britanie și foștii parteneri, s-a preconizat să fie menținute.

8. — O derogare cu caracter semipermanent de la reglementările agricole comunitare a fost prevăzută pentru unele produse ale Noii Zeelande, ale cărei exporturi, în special de produse lactate, au fost și sînt puternic afectate de intrarea Marii Britanii (cumpărătorul cel mai important) în C.E.E. S-a garantat acestei țări, în perioada de tranziție, un acces pentru lactate pe piața britanică în proporție de 71 la sută din nivelul exporturilor realizate în anul negocierii.

9. — Unele prevederi similare de principiu au fost negociate în privința exporturilor de zahăr în Marea Britanie ale țărilor producătoare din zona Caraibilor, dar numai pînă în 1974.

10. — Marea Britanie aderă la „Euratom", punînd, într-un anumit fel, la dispoziția acestuia, unele din capacitățile de cercetare și din tehnologiile sale în domeniul nuclear.

11. — Timp de 10 ani, Marea Britanie menține drepturile ei exclusive de pescuit în zonele sale maritime teritoriale.

După cum se știe, noul guvern laburist britanic a cerut renegocierea acestor termeni ai apartenenței Marii Britanii la Piața comună. În ce privește principalele prevederi ale solicitărilor laburiste, consultați „Lumea" nr. 19/1974.

Mihai Stan, Pucioasa. Vă sugerăm consultarea „Micului dicționar enciclopedic" sau a unor studii de geografie.

Sima Valeriu, com. Poieni, jud. Cluj. Alva Myrdal, diplomată și scriitoare suedeză, s-a născut la 31 ianuarie 1902. Și-a făcut studiile la Stockholm și Uppsala, apoi la universități din S.U.A. și Geneva. A fost directoare a Colegiului pentru Educație din Stockholm între anii 1936-1948. Apoi, timp de un an, a ocupat funcția de director principal al departamentului Națiunilor Unite pentru Afacerile Sociale. Din 1951 pînă în 1955, a fost director al departamentului U.N.E.S.C.O. pentru Științe Sociale, iar, din 1955 pînă în 1961, a ocupat diferite posturi în diplomație. În 1962, a condus delegația țării sale la cea de a 18-a conferință pentru dezarmare de la Geneva. A fost ministru al afacerilor externe. Este autoare a numeroase volume, printre care „Națiune și Familie", „Cele două roluri ale femeii".

S. Vexler, București. Vă mulțumim pentru informațiile trimise. Despre deosebirea Orientul Mijlociu — Orientul Apropiat am scris în cadrul acestei rubrici în mai multe rînduri, ultima oară în nr. 50 din 1973. Precizăm și noi, în sensul celor scrise de dv., că frecventele confuzii la care se ajunge se datoresc în general traducerii expresiei englezești „Middle East" care include toate țările de la Libia și Sudan la Afganistan; în engleză, deși există și expresia „Near East", e foarte rar folosită.

D. Vîrlan, Pleșcei Berca, jud. Buzău. Howard Hughes are brevet de pilot, însă n-a fost pilot de linie. Alte informații solicitate veți găsi în nr. 2 din 1971 și 6 din 1972.

Doru Filip, Rîmnicu Vîlcea. **1.** Date biografice ale secretarilor generali ai O.N.U. veți găsi în documentarul despre acest organism internațional publicat în nr. 42 din 1970. Pentru actualul secretar general Kurt Waldheim, vă sugerăm consultarea rubricii „Profil" din nr. 32/1973.

2. Cipru este împărțit în șase districte. Acestea sînt: Nicosia, Famagusta, Larnaca, Limassol, Kyrenia, Paphos.

Nave imobilizate în Canalul Suez

Ion Caragiu, Pitești. Iată numele vaselor care au fost imobilizate din 1967 în Canalul Suez. În lacul Timsah, vasul american „Observer" (18 000 tone) ; în Marele Lac Amar au fost imobilizate 14 nave : „Vasil Levski" (Bulgaria — 4 975 tone), „Lednice" (Cehoslovacia — 1 462 tone), „Djakarta" (Polonia — 6 915 tone), „Boleslav Bierut" (Polonia — 6 674 tone), „Sindh" (Franța — 7 051 tone), „Port Invercargill" (Marea Britanie), „Scottish Star" (Marea Britanie — 10 463 tone), „Melampus" (Marea Britanie — 8 511 tone), „Agapenor" (Marea Britanie — 7 654 tone), „Killara" (Suedia — 11 005 tone), „Nippon" (Suedia — 10 309 tone), „Münsterland" (R.F.G. — 9 365 tone), „Nordwind" (R.F.G. — 8 656 tone), „African Glen" (S.U.A. — 6 116 tone). **Imaginea** alăturată reprezintă o schemă a Canalului Suez : în partea stîngă, profilul actual (linie punctată) 90 metri lățime, 13 metri adîncime — permițînd trecerea navelor de 60 000 tone ; după lucrări de reamenajare (partea dreaptă), Canalul va avea o lățime de 190 metri, o adîncime de 13 metri și va permite trecerea unor nave pînă la 250 000 tone.

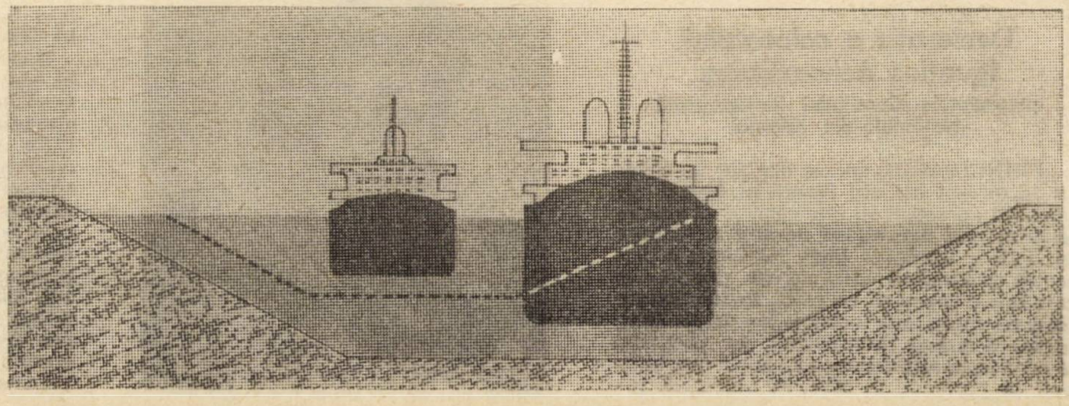

POSTA REDACTIEI

Ştefan Stoienescu, Bucureşti. Evenimentele din Etiopia arată că armata este hotărîtă să ia măsuri pentru restabilirea ordinii în ţară, periclitată de prelungirea stării de tensiune ce a izbucnit în urmă cu două luni. Astfel, pentru prima oară, la 27 aprilie, un „comitet de coordonare" al armatei — a cărui existenţă era cunoscută, dar care nu se manifestase pînă acum public — şi-a precizat deschis poziţia. Reafirmîndu-şi fidelitatea faţă de împăratul Haile Selassie şi guvernul Makonnen, acest comitet anunţa arestarea a 24 de personalităţi civile şi militare. Printre acestea se află toţi miniştrii precedentului guvern — acuzaţi de a fi încercat să saboteze proiectele de reformă anunţate de cabinetul actual —, generalul Abede Gemeda, fost comandant al gărzii imperiale, Deresse Dubale, fost comandant al forţelor terestre, şi generalul Haile Baikedagne, fost şef de stat major adjunct. Într-un comunicat difuzat de radioteleviziunea etiopiană, forţele armate şi poliţia declară că persoanele arestate vor fi judecate pentru „participare la erori de administraţie şi delapidări financiare". În acelaşi timp, în comunicat sînt condamnate mişcările greviste, cerîndu-se insistent greviştilor să-şi reia lucrul. La rîndul lui, guvernul a lansat, la 22 aprilie, un sever avertisment funcţionarilor şi sindicatelor. Comunicatele oficiale informează că în capitală greveie continuă în serviciul transporturilor şi în alte sectoare, iar oraşul Asmara a fost practic paralizat de încetarea lucrului în rîndurile personalului de la căile ferate şi transporturile urbane.

După cum anunţam la aceeaşi rubrică, în nr. 18 al revistei, împăratul Haile Selassie şi-a desemnat succesorul în persoana prinţului Zera Yacob, nepotul său **(in fotografie).** În vîrstă de 22 de ani, Zera Yacob care se află în prezent în Elveţia, alături de tatăl său bolnav, a stat la Eton, Oxford şi la Montreal, unde a studiat ştiinţele politice.

Viorel Cruceanu, Podul Turcului, jud. Bacău. 1. După ce, la 5 iunie 1973, puterea a fost preluată de Juvenal Habyarimana, în Ruanda nu s-au mai semnalat rivalităţi tribale şi disensiuni regionale. Pe cei 26 338 km pătraţi ai acestui teritoriu, independent din 1962, de la vulcanii situaţi la frontiera cu Zairul şi pînă la întinderile aride de la Kagera, cele două etnii principale — hutusi şi tutsi — conviefuiesc, azi, în pace. De-a lungul mai multor generaţii, tutsi — oameni cu pielea deschisă la culoare şi cu o statură înaltă — au avut o situaţie privilegiată faţă de masa agricultorilor hutuşi. În 1957, un grup de hutuşi a început lupta revendicativă, care s-a desfăşurat de multe ori în forme violente. Pentru a pune capăt acestor dezordini, în vara anului trecut au intervenit militarii. Principala deviză a noului guvern a fost reconcilierea. Avînd o populaţie de 4 milioane locuitori, „ţara celor 1000 de coline" întîmpină mari dificultăţi economice, nici cafeaua, nici ceaiul — principalele sale produse de export — neasigurîndu-i, pentru moment, resurse suficiente. Actualul guvern militar consideră că Ruanda trebuie să înceapă prin a se ajuta singură. Aşa se explică o hotărîre recentă : toate cadrele militare ies o zi pe săptămînă la munca de ogoare.

2. Publicăm lista solicitată a şefilor de stat africani care au vizitat R.P. Chineză, din 1960 pînă în 1972 : august 1961 — Kwame N'Krumah (Ghana) ; septembrie 1961 — Sekou Touré (Guineea) ; mai 1964 — Ibrahim Abboud (Sudan); septembrie 1964 — Alphonse Massemba-Débat (Congo) şi Modibo Keita (Mali) ; februarie 1965 — Julius Nyerere (Tanzania) ; februarie 1966 — Kwame N'Krumah (Ghana) ; octombrie 1971 — împăratul Haile Selassie (Etiopia).

3. Preşedintele Kenyei, Jomo Kenyatta, s-a născut la 20 octombrie 1891.

Alexandru Munteanu, Craiova. Limita maximă a apelor teritoriale la care s-a ajuns pînă acum este de 200 mile marine. Majoritatea statelor sud-americane şi-au extins apele teritoriale pînă la această limită.

I. Vlad, Tîrgovişte. Despre noul guvern belgian am scris în nr. 19 al revistei. În **imaginea** alăturată vă prezentăm noul cabinet, în plen. Premierul, Leo Tindemans, se află în rîndul de jos, al patrulea bărbat de la stînga la dreapta.

Eduard Plummer, Reşiţa 1 Ferdinand Zeppelin, inventatorul aparatului de zbor care îi poartă numele, s-a născut în 1838, a fost pregătit pentru armată, a participat la războiul civil din S.U.A., cînd a şi construit primul balon. S-a reîntors în Germania şi, după ce a servit în armată aproape trei decenii, s-a retras, dedicîndu-se construcţiei de aeronave. Primul zeppelin a fost lansat în anul 1900, iar, şase ani mai tîrziu, aveau loc cîteva zboruri cu succes. După 1908, performanţele aparatului erau atît de îndrăzneţe, încît au fost construite mai multe aparate. Între 1910 şi 1914, au fost transportaţi cu zeppelinul, fără nici un accident, 35 000 pasageri. În timpul primului război mondial, au fost folosite pentru bombardarea Marii Britanii. Întrucît erau extrem de vulnerabile, au fost abandonate. Ferdinand Zeppelin a murit în 1917. Vă sugerăm şi consultarea articolului despre zeppeline apărute în revista noastră nr.. 33, 34 din 1970.

2. Regele George al V-lea a domnit între 1910 şi 1936. Vom avea în vedere celelalte întrebări pe care ni le adresaţi.

Marin Constantinescu, Bucureşti. 1. E aproape imposibil să răspundem în cadrul acestei rubrici numărului foarte mare de întrebări pe care ni le adresaţi. Vă sugerăm, de aceea, să consultaţi un dicţionar enciclopedic sau diverse enciclopedii speciale (de mitologie, tehnică etc.). În legătură cu cutuma internaţională a salutului unui demnitar cu salve de tun vă sugerăm consultarea acestei rubrici nr. 11 a.c.

2. Despre Ferdinand Zeppelin am răspuns cititorului **Eduard Plummer din Reşiţa.**

3. Canada este un stat independent, membru al Commonwealth-ului britanic. Are guvern propriu. Şeful statului e recunoscut în persoana reginei Elisabeta a II-a, reprezentată printr-un guvernator general, despre care am scris relativ recent în cadrul acestei rubrici.

4. Despre Curtea Internaţională de Justiţie, revista noastră a scris de multe ori pe larg.

Vasile Ion, Cluj. Vă prezentăm cîteva din datele solicitate. Portugalia, cu o populaţie de aproximativ 9 milioane de locuitori, dispune de o armată cu un efectiv de 218 000 oameni. Serviciul militar obligatoriu durează între 2 şi 4 ani, în funcţie de armă. În 1972, capitolul militar reprezenta circa 50 la sută din bugetul total al ţării — 12 403 milioane escudos din totalul de 22 000 milioane. Două treimi din efectivul armatei se află peste hotare: 55 000 oameni în Angola, 60 000 în Mozanbic şi 27 000 în Guineea-Bissau. Infanteria, care numără 179 000 oameni, dispune de tancuri M-41 şi M-47. 25 de regimente de infanterie servesc în Africa. Marina totalizează 18 000 oameni. Efectivul aviaţiei se ridică la 21 000 oameni.

Liuţă Filica, com. Zărneşti, jud. Buzău. Nu răspundem întrebărilor existente în chestionarele unor concursuri.

POSTA REDACȚIEI

Grigore Neagu, Cluj. 1. Într-adevăr, la sfîrșitul lunii martie a avut loc la Lyon o întîlnire a unor conducători ai partidelor comuniste vest-europene, prilej cu care au fost discutate și probleme ale vieții politice internaționale. **Fotografia** alăturată îi reprezintă pe J. Gollan (Marea Britanie), H. Mies (R.F.G.), L. Van Geyt (Belgia), J. Vincent (Elveția), G. Marchais (Franța) și G.C. Pajetta (Italia) cu prilejul acestei întîlniri.

2. În legătură cu a doua întrebare, vă sugerăm consultarea răspunsului despre președinții Franței, publicat în cadrul acestei rubrici din nr. 19.

3. La alegerile recent desfășurate în Republica Sud-Africană n-au participat decît albii. Rezultatele : 122 mandate partidul naționalist, 41 partidul unității, 6 partidul progresist.

Noul guvern laoțian

Cazacu Ion, Timișoara. Miniștri care reprezintă Vientiane — prim ministru: **Suvanna Fuma** ; viceprim-ministru și ministru al educației, artelor, tineretului și sportului: **Lewan Insisiengmai** ; ministru de interne și al prevederilor sociale : **Pheng Phongsavanh** ; ministru al apărării și al veteranilor : **Sisoukua Champassak** ; ministru de finanțe : **Ngon Sananikone** ; ministrul sănătății : **Khamphay Abbay. Miniștri reprezentînd Frontul Patriotic Laoțian** — viceprim-ministru și ministru al afacerilor externe: **Fumi Vongvicit** ; ministrul economiei și planului : **Soth Petrasy** ; ministrul lucrărilor publice și transporturilor : generalul **Singkapo**, comandantul șef al forțelor Pathet-Lao; ministrul informațiilor, turismului și propagandei : prințul **Souk Vongsak** ; ministrul cultelor : **Kou Suvannamethy. Miniștri neutri** — ministrul justiției : **Khamking Suvanlosy** ; ministrul poștelor : **Phompeng Boupha.**

Pompiliu Dușan, București. Ca urmare a recentei remanieri a guvernului egiptean, funcția de prim-vicepremier a fost încredințată lui Abdelaziz Hegazi, care se ocupă de problemele economice în noul cabinet. În precedentul guvern, el deținea postul de vicepremier însărcinat cu finanțele, economia și comerțul exterior. Cînd avea 45 de ani, Hegazi, profesor universitar, decanul facultății de comerț din Heliopolis (suburbie a orașului Cairo), fusese numit de președintele Nasser ministru al trezoreriei, post ce l-a deținut din martie 1968 pînă în martie 1973, cînd președintele Sadat l-a promovat vicepremier.

Cornel Gherasim, Craiova. Cabinda (sau Kabinda) este o enclavă situată pe coasta de vest a Africii, la țărmul Oceanului Atlantic, între Republica Zair și Republica Populară Congo. Cabinda e o regiune a Angolei, de care este, însă, despărțită prin fluviul Congo și de o fișie de teritoriu aparținînd Republicii Zair. Are o suprafață de 2 807 mile pătrate și o populație de 50 506 locuitori. Se împarte în două districte — Cabinda și Cacongo — și o circumscripție — Maiombe. Populația este formată din negri bantu, numiți cabindas.

Maiombe este foarte bogată în păduri. Districtul Cabinda este bogat, în special, în cherestea, ulei de palmier, cacao și cafea. Din albiile rîurilor se extrage aur și există depozite de minereuri și fosfați. În 1957, au început aici primele prospectări și, apoi, exploatări ale petrolului. Orașul cel mai important este Cabinda, port situat pe malul drept al micului rîu Bele.

În ciuda dificultăților pricinuite de existența unor mari suprafețe de păduri virgine, luptătorii M.P.L.A. controlează jumătate din teritoriul Cabindei. Aici se dă o luptă ascuțită între monopolurile străine pentru acapararea marilor surse petroliere existente. Mișcarea Populară pentru Eliberarea Angolei desfășoară, chiar în regiunea cîmpurilor petrolifere, acțiuni de mare amploare, urmărind împiedicarea jefuirii bogățiilor naturale

Adrian Gabăr, Arad. Ne cerem scuze pentru greșeala care s-a strecurat în cadrul rubricii „Polex" din nr. 18. Inaugurarea Casei Albe a avut loc în anul 1798 nu în 1789. De asemenea, cifra 172 care apare în text trebuie înlocuită cu 175. Răspunsul se adresează și cititorilor **Costachi Vasluianu, Arad ; Iulius Nistor, Deva.** În legătură cu situația din Niger, vă sugerăm consultarea articolului publicat în nr. 18. Despre evenimentele din Portugalia am scris în nr. 19 și în acest număr al revistei.

PUBLICITATE

LOCURI LA ODIHNĂ PE LITORAL!

OFICIILE JUDEȚENE DE TURISM din întreaga țară au pus în vînzare bilete pentru odihnă în stațiunile de pe litoral, la tarife reduse, în serii de 12 zile, cu începere de la 14 mai pînă la 30 iunie.

Posesorii biletelor beneficiază de 50% reducere la tariful de transport pe C.F.R.

În lunile mai și iunie, oficiile județene de turism organizează excursii de scurtă durată pentru vizitarea stațiunilor de pe litoral.

Procurarea biletelor și înscrierea în excursii se face la oficiile județene de turism din țară și la filialele Întreprinderii de turism, hoteluri și restaurante din București.

PUBLITURISM

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

AURUL ALB AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI –

ALUMINIUL!

PENTRU BENEFICIARII INTERNI ŞI PENTRU EXPORT

uzina de aluminiu

SLATINA

fabrică o gamă foarte largă de produse extrudate şi trase, bare deschise şi închise, cabluri electrice de diferite diametre – simple şi împletite, elemente de plafon fonoabsorbante, ţevi de aluminiu pentru irigaţii, elemente decorative, bunuri de larg consum

Centrala industrială pentru metale neferoase şi rare

SLATINA – judeţul OLT, str. Piteştilor nr. 116

După preferința fiecăruia

LUMEA

Nr. 21 16 mai 1974

Anchetă internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN R.P. BULGARIA

BONN

După demisia cancelarului Brandt

LISABONA

Definirea priorităților

ORIENTUL APROPIAT

Eforturi pentru dezangajare militară

Președintele Republicii Soc liste România, tovarăș Nicolae Ceaușescu, împreună tovarășa Elena Ceaușescu primit grupul de profesori studenți de la Universitat Centrală din Quito—Ecuador, frunte cu decanul Facultății economie, prof. Guerrero R usto

Primiri la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Tovarășul Kim Iăng Ju, membru al Comitetului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, vicepremier al Consiliului Administrativ al R.P.D. Coreene

Arturo Frondizi, fost președinte al Argentinei, președintele Mișcării pentru integrare și dezvoltare (M.I.D.), grupare politică din FREJULI — Frontul Justițialist de Eliberare

LUMEA

21 (551) 16 mai 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

În spiritul relațiilor tradiționale de bună vecinătate și prietenie româno-bulgare. Constantin Amăriței 2

Bonn. După demisia lui Willy Brandt. N. S. Stănescu 7

– **Cronică** 7

– **Ecouri** 8

Premierele lui Brandt. Ion Cârje 9

Franța. Alegerile prezidențiale : duminică votul final. Florica Șelmaru 10

19 ani de la semnarea Tratatului de la Varșovia. Vasile Crișu 11

Pentru un dialog larg și constructiv între organizațiile de tineret și studențești. Nicu Ceaușescu 12

Orientul Apropiat. Diplomație pentru dezangajare. Rodica Georgescu 14

Piața comună. Între interesele naționale și cele comunitare. Ilie Șerbănescu 15

Lisabona. Definirea priorităților. Rodica Dumitrescu 18

Roma. Referendumul. Radu Bogdan 19

ANCHETĂ INTERNAȚIONALĂ : ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund :

Kim Iăng Ju 4

Miguel Angel de la Flor Valle 5

Ioannis Christophides 6

SINTEZE

Cursul nou spre destindere, colaborare și cooperare între state. Petru Ignat 13

REPORTAJ PE GLOB

Pământul finic. Stelian Țurlea 16

BLOC-NOTES ECONOMIC

Vermeer și inflația. Costin C. Kirițescu 20

POLEX

Sedii prezidențiale, guvernamentale, parlamentare (III) 21

1 000 + 1 22–23

SERIAL

Memorii (IX). Rose Fitzgerald Kennedy 24

Anii exilului (1933–1947). Willy Brandt 25

CONTRAPUNCT 25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

The Sunday Times, Izvestia, Le Courrier du Vietnam, France Nouvelle, Corriere della Sera, Le Monde 26–29

PROFIL

Mathias Mainza Chona, prim-ministru al Republicii Zambia 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

SAPTAMINA

8 — 14 mai

miercuri

– **Todor Jivkov,** prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R.P. Bulgaria, și **Stanko Todorov,** președintele Consiliului de Miniștri, **au făcut o scurtă vizită de prietenie la Moscova, unde au avut convorbiri cu Leonid Brejnev,** secretar general al C.C. al P.C.U.S., **Nikolai Podgornii,** președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., și **Alexei Kosighin,** președintele Consiliului de Miniștri.

– **La Pekin a avut loc o întrevedere între Norodom Sianuk,** șeful statului Cambodgia, președintele Frontului Unit Național al Cambodgiei (F.U.N.C.), și **Leopold Sedar Senghor,** președintele Senegalului, aflat în vizită în R.P. Chineză.

– **Președintele Filipinelor, Ferdinand Marcos, a declarat că situația care s-a creat în prezent conduce, în mod cert, la normalizarea relațiilor dintre Filipine și R.P. Chineză.** Subliniind succesele obținute de poporul chinez, el și-a exprimat speranța că în curînd între cele două țări se vor stabili relații diplomatice.

– **Sosit la Damasc,** secretarul de stat american, **Henry Kissinger, s-a reîntors în cursul aceleiași zile la Tel Aviv. Referindu-se la convorbirile de la Damasc cu președintele Hafez Al-Assad, H. Kissinger a declarat că „au fost înregistrate progrese, dar că nu s-a ajuns la încheierea vreunui acord".**

joi

– Noul guvern belgian de coaliție între socialcreștini și liberali, condus de primul ministru Leo Tindemans, a obținut votul de investitură din partea Senatului.

– **Primul ministru islandez, Olafur Johannesson, a anunțat dizolvarea parlamentului (Altingul) și organizarea de noi alegeri generale, la 30 iunie.**

– Agențiile de presă anunță că la Beirut au început reuniunile consacrate examinării de către liderii organizațiilor palestiniene a ultimelor evoluții ale situației din Orientul Apropiat și a repercusiunilor lor pe plan palestinian.

– **Generalul Antonio de Spinola a rugat pe Mihnea Gheorghiu, președintele Academiei de științe sociale și politice, aflat în vizită în Portugalia, să transmită președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cele mai calde urări de fericire și prosperitate, exprimînd dorința sa privind reluarea și dezvoltarea relațiilor dintre poporul român și poporul portughez.**

vineri

– **În apropiere de Kinshasa a avut loc o întîlnire între** președintele Zairului, **Mobutu Sese Seko,** și președintele R.P. Congo, **Marien N'Gouabi,** la care au fost discutate relațiile bilaterale și s-au pus bazele unor acorduri-cadru ce urmează să fie ratificate în viitorul apropiat.

– Ministrul cubanez al comerțului exterior, **Marcelo Fernandez Font,** aflat la Ciudad de Mexico, a avut o întrevedere cu președintele **Luis Echeverria Alvarez,** în cadrul căreia părțile au procedat la un schimb de păreri privind modalitățile de promovare a relațiilor comerciale bilaterale.

– **Primul ministru al Etiopiei, Endalkatchew Makonnen, a declarat că,** după mai multe săptămîni de tensiune, **situația internă din țară revine la normal,** singurele probleme cu care rămîne să fie confruntat guvernul fiind persistența fenomenelor de secetă și foamete în unele regiuni.

sîmbătă

– **Pe linia tradiționalelor contacte și convorbiri, a colaborării frățești româno-bulgare, A ÎNCEPUT VIZITA DE PRIETENIE A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN BULGARIA.**

– La Havana au avut loc convorbiri între primul secretar al C.C. al P.C. din Cuba, **Fidel Castro,** și secretarul general al Partidului Comunist din Argentina, **Geronimo Arnedo Alvarez.**

– **Președintele C.C. al P.C. Chinez, Mao Tzedun, l-a primit pe Zulfikar Ali Bhutto,** primul ministru al Pakistanului, care se află în vizită la Pekin. A avut loc o convorbire desfășurată într-o atmosferă cordială și prietenească.

duminică

– **A LUAT SFÎRȘIT VIZITA DE PRIETENIE ÎNTREPRINSĂ DE TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ÎN BULGARIA – nouă contribuție la dezvoltarea în continuare a prieteniei și colaborării multilaterale dintre România și Bulgaria, dintre P.C.R. și P.C. Bulgar, în interesul celor două popoare, al țărilor socialiste, al cauzei securității și păcii în Europa și în lume.**

– Guvernul Republicii Africa Centrală a naționalizat proprietățile companiilor petroliere străine care acționează pe teritoriul țării. Într-un decret, difuzat de postul de radio Bangui, se precizează că măsura afectează companiile „Mobil Oil", „Texaco" și altele.

– **La Kuweit s-a încheiat reuniunea de patru zile a unui comitet de experți ai țărilor nealiniate, care a adoptat recomandări în vederea înființării unui fond de solidaritate al țărilor nealiniate.**

– După convorbirile purtate la Damasc cu președintele **Hafez Al-Assad,** în problema privind realizarea dezangajării forțelor siriene și israeliene în regiunea Golan, secretarul de stat american **Henry Kissinger,** a părăsit capitala Siriei, plecînd spre Tel Aviv.

luni

– **Delegația G.R.P. a R.V.S. a anunțat că suspendă convorbirile** consultative din suburbia pariziană Celle Saint-Cloud **dintre cele două părți sud-vietnameze** atîta timp cît administrația de la Saigon nu pune capăt sabotării convorbirilor și nu adoptă o atitudine serioasă în negocieri.

– **Henry Kissinger a avut două noi runde de convorbiri cu oficialitățile israeliene, consacrate problemei realizării unui eventual acord de separare a forțelor siriano-israeliene** pe înălțimile Golan. Secretarul de stat american a declarat că va rămîne în regiune „atîta timp cît există speranța realizării unor progrese".

– **Într-o declarație a P.A.I.G.C.,** dată publicității la Alger, se arată că **„Partidul African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde propune noilor autorități de la Lisabona angajarea imediată de negocieri pentru soluționarea pe cale politică a conflictului dintre poporul nostru și statul portughez".**

marți

– Guvernele R.P. Ungare și Mexicului au convenit să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadă.

În spiritul relațiilor tradiționale de bună vecinătate și prietenie româno-bulgare

Corespondență
de la Constantin Amariței

Sînt încă vii frumoasele impresii lăsate de primirea călduroasă făcută pe pămîntul Bulgariei tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu prilejul recentei sale vizite de prietenie la Varna și complexul industrial Devnia, unde zeci de mii de locuitori din acest important centru industrial-maritim și din împrejurimi, zeci de mii de oameni ai muncii au ținut să salute cu căldură pe înaltul oaspete român, făcîndu-i o primire entuziastă. Urările de bun-venit, ovațiile „Prietenie veșnică" și „Ceaușescu, Ceaușescu" ce au însoțit pretutindeni pe înaltul oaspete român, florile și zecile de steguțe cu tricolorul românesc fluturate în semn de simpatie au constituit o nouă dovadă a profundelor și trainicelor sentimente de prietenie, de stimă și respect pe care și le nutresc reciproc cele două popoare, o expresie elocventă a raporturilor frățești ce se dezvoltă continuu între partidele și țările noastre.

Vizita efectuată de tovarășul Nicolae Ceaușescu în R. P. Bulgaria în zilele de 11 și 12 mai a avut un caracter de lucru, înscriindu-se pe linia rodnicelor convorbiri la cel mai înalt nivel, devenite deja tradiționale, dintre conducătorii de partid și de stat ai celor două țări, care au jalonat, de fiecare dată, căile de dezvoltare a raporturilor bilaterale, determinînd evoluția constant ascendentă a acestora. Ea reprezintă, în același timp, un moment nou în cronica relațiilor româno-bulgare, de o deosebită însemnătate prin semnificația sa, reafirmînd cu vigoare dorința și hotărîrea comună de a dezvolta și adînci colaborarea în toate domeniile.

Prietenia româno-bulgară, care în anii socialismului a primit impulsuri și valențe noi, s-a statornicit de-a lungul unei istorii bogate în jertfe comune, dăruite pentru împlinirea nobilelor idealuri de libertate și independență. Astăzi, cînd cele două popoare construiesc avîntat noua orînduire, prietenia dintre ele, consolidată pe fundamentul trainic al principiilor marxism-leninismului și internaționalismului socialist, s-a afirmat cu tot mai multă putere pe diverse planuri — politic, economic, tehnico-științific, cultural. Prin semnarea, în noiembrie 1970, a noului Tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală au fost deschise largi perspective pentru amplificarea conlucrării reciproce, înțelegerile încheiate și măsurile adoptate consolidînd, an de an, un vast și fertil teren de cooperare.

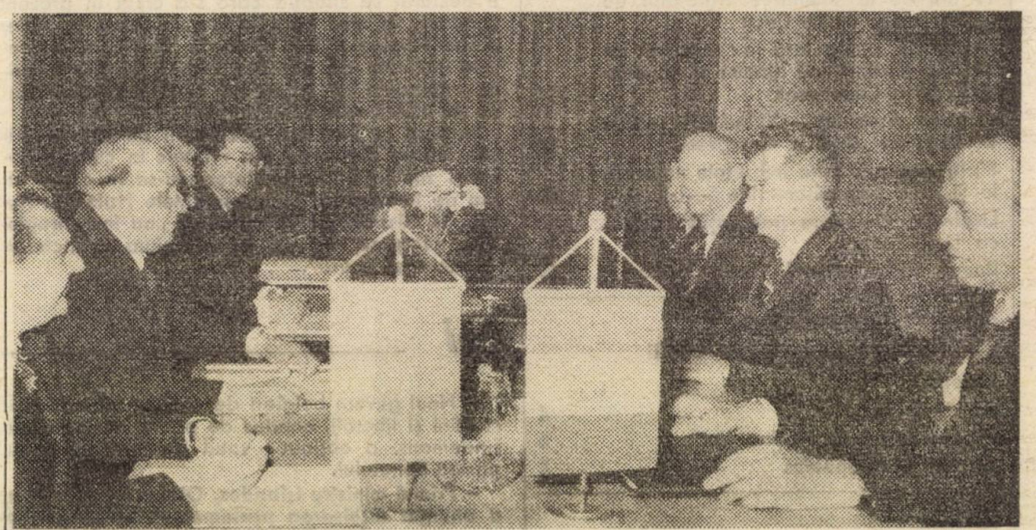

În timpul convorbirilor

Mărturie a eforturilor constante pentru o cooperare mereu mai eficientă, precum și a importantelor progrese realizate în dezvoltarea economică a celor două țări, stă hotărîrea deosebit de importantă privitoare la realizarea în comun a „Complexului hidrotehnic Cioara-Belene" de pe Dunăre, menită să deschidă o nouă pagină în colaborarea româno-bulgară.

Ridicarea acestui mare obiectiv hidrotehnic — se arată cu prilejul adoptării hotărîrii menționate — reprezintă un pas important pe calea dezvoltării și întăririi legăturilor multilaterale dintre România și Bulgaria. Se are, de asemenea, în vedere, în cadrul acțiunii de valorificare complexă a potențialului Dunării, construirea în perspectivă a unui nou complex hidroenergetic în zona Cernavodă.

Un curs ascendent îl cunosc și schimburile comerciale, volumul lor pentru perioada 1971—1975 urmînd să depășească, potrivit unor înțelegeri, cu peste 20 la sută nivelul stabilit inițial prin acordul de lungă durată.

Dezvoltarea pozitivă a legăturilor româno-bulgare a fost, de altfel, evidențiată și cu prilejul recentelor convorbiri purtate între tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov la reședința guvernamentală Voden, relevîndu-se cu satisfacție că raporturile multilaterale de colaborare rodnică dintre țările noastre se dezvoltă cu succes. Au fost subliniate, totodată, — după cum se menționează în comunicatul cu privire la vizită — dorința și hotărîrea comună de a dezvolta și adînci în continuare relațiile bilaterale în toate domeniile. Constituie un motiv de satisfacție, împărtășită de către ambele părți, faptul că evoluția legăturilor româno-bulgare cunoaște un astfel de ritm. Posibilitățile de extindere a lor, pe care le oferă dezvoltarea multilaterală atît a României cît și a Bulgariei, au ieșit puternic în evidență cu prilejul informării reciproce a celor doi conducători de partid și de stat asupra rezultatelor construcției socialiste din țările lor, asupra realizărilor obținute în îndeplinirea hotărîrilor celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Român și, respectiv, ale celui de-al X-lea Congres al Partidului Comunist Bulgar, precum și cu privire la sarcinile pe care popoarele român și bulgar le rezolvă în actuala etapă.

Un loc important în cadrul convorbirilor româno-bulgare de la reședința guvernamentală Voden l-a avut schimbul de păreri într-o serie de probleme internaționale actuale, fiind văditată colaborarea activă dintre partidele și țările noastre în direcția înfăptuirii securității europene, precum și în direcția dezvoltării unor raporturi de bună vecinătate și colaborare în Balcani, fiind subliniată ferm hotărîrea României și Bulgariei de a depune în continuare eforturi în acest sens. Comunicatul apreciază că documentele adoptate de Comitetul Politic Consultativ al

Aeroportul din Varna. Tovarășul Nicolae Ceaușescu este întîmpinat călduros de tovarășul Todor Jivkov

←

→

Pe tot traseul vizitei, populația a făcut o entuziastă primire tovarășului Nicolae Ceaușescu

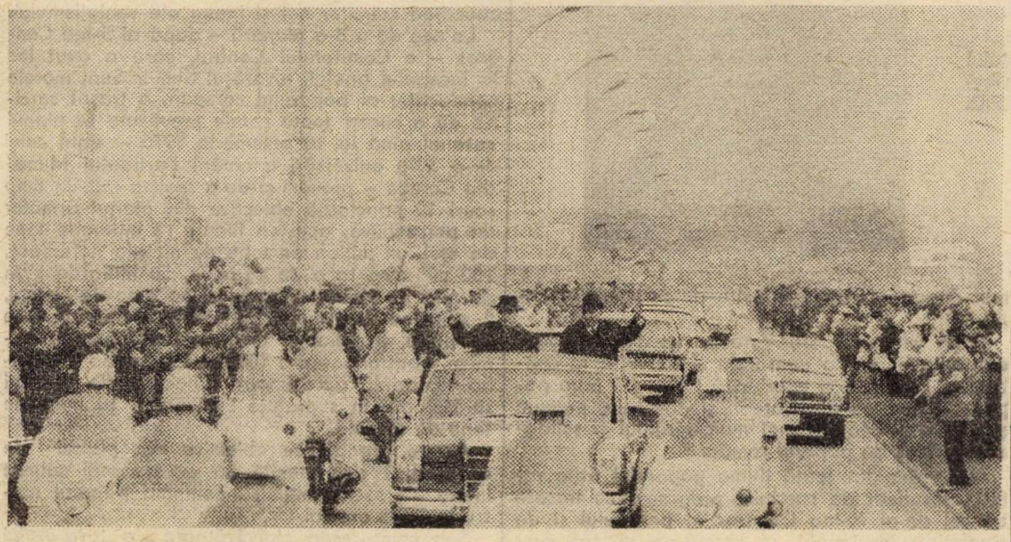

Pe străzile Varnei: locuitorii manifestează cu însuflețire pentru prietenia româno-bulgară

țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, în aprilie 1974, constituie „o contribuție esențială la întărirea în continuare a păcii mondiale și, îndeosebi, la accelerarea și terminarea cu succes a celei de-a doua etape a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa" și exprimă sprijinul părților pentru sugestia guvernului finlandez ca etapa finală a Conferinței să se desfășoare în Finlanda. Este relevată, de asemenea, importanța participării la lucrările ei a reprezentanților statelor la nivelul cel mai înalt.

Schimbul de păreri a pus în evidență și cu acest prilej hotărîrea celor două țări, a celor două partide comuniste, de a contribui și pe mai departe în mod activ la afirmarea, în continuare, a principiilor coexistenței pașnice a statelor cu orînduiri sociale diferite, la întărirea unității țărilor socialiste, a mișcării comuniste și muncitorești pe baza marxism-leninismului și internaționalismului proletar, la coeziunea tuturor forțelor frontului antiimperialist.

În ședința sa din 14 mai, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R., după ce a ascultat informarea prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu privire la vizita de prietenie în R. P. Bulgaria, a aprobat în unanimitate rezultatele convorbirilor și a dat o înaltă apreciere poziției exprimate și activității desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Comitetul Executiv apreciază că vizita efectuată și convorbirile purtate reprezintă o nouă și importantă contribuție la întărirea prieteniei și colaborării multilaterale între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, între Republica Socialistă România și Republica Populară Bulgaria, în interesul celor două popoare, al cauzei socialismului și păcii în lume.

Vizita de prietenie întreprinsă de tovarășul Nicolae Ceaușescu în Bulgaria, convorbirile purtate cu tovarășul Todor Jivkov, într-o atmosferă de cordialitate și înțelegere reciprocă, se înscriu, firesc, pe linia consecvent promovată de partidul și statul nostru de dezvoltare și adîncire a prieteniei și alianței frățești cu țările socialiste vecine, cu celelalte țări socialiste europene, cu țările socialiste din Asia, cu primul stat socialist de pe continentul latino-american.

La baza raporturilor sale cu statele sistemului mondial socialist, Partidul Comunist Român, Republica Socialistă România situează statornic principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist, ale respectării independenței și suveranității naționale, deplinei egalități în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești.

Urmărind permanent strîngerea legăturilor sale cu statele socialiste frățești, partidul și guvernul nostru au promovat în permanență contactele, schimburile de păreri la nivel înalt, la diferite niveluri, care s-au tradus în rezultate pozitive pentru dezvoltarea țării noastre, a țărilor socialiste respective.

Întîlnirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu conducători ai țărilor socialiste în Crimeea, vizitele în Cehoslovacia, Iugoslavia, Cuba (în 1973), contactele și convorbirile prilejuite de Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia (în cursul acestui an), schimbul de delegații la diferite niveluri între țara noastră și statele socialiste frățești — toate acestea cu efecte majore în dezvoltarea relațiilor bilaterale — sînt elocvente pentru importanța pe care partidul și statul nostru o acordă contactelor, convorbirilor tovărășești, pentru eficacitatea metodei înseși. Sînt, totodată, mărturii ale perseverenței politicii promovate de România în această direcție. Cu aceste prilejuri, s-au semnat noi acorduri de natură să întărească și să adîncească colaborarea între țările socialiste într-o diversitate de planuri. S-au dezvoltat contactele și schimburile de experiență pe linie de partid și de stat. Au căpătat amploare colaborarea și cooperarea economică, în producție și tehnico-științifică pe baza respectării independenței și suveranității fiecărei țări socialiste, a liberului consimțămînt, a avantajului reciproc și întrajutorării tovărășești.

România dezvoltă, totodată, cooperarea multilaterală cu celelalte țări socialiste, pornind de la rolul important pe care schimburile economice, colaborarea și întrajutorarea reciprocă îl au pentru accelerarea progresului fiecărei națiuni socialiste și, în același timp, pentru întărirea generală a forțelor socialismului și păcii. **„România** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — **își va aduce în continuare contribuția activă la cauza unității țărilor socialiste, conștientă de însemnătatea pe care aceasta o are pentru coeziunea întregului front antiimperialist, pentru afirmarea unei politici noi în viața internațională".**

■

Recenta vizită de prietenie în Bulgaria a tovarășului Nicolae Ceaușescu, convorbirile cu tovarășul Todor Jivkov constituie o nouă contribuție la dezvoltarea în continuare a prieteniei și colaborării pe multiple planuri dintre România și Bulgaria, dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Bulgar, în interesul celor două popoare vecine și prietene, al țărilor socialiste, al cauzei securității și păcii în Europa și în întreaga lume.

Un călduros rămas bun, la plecarea din Varna

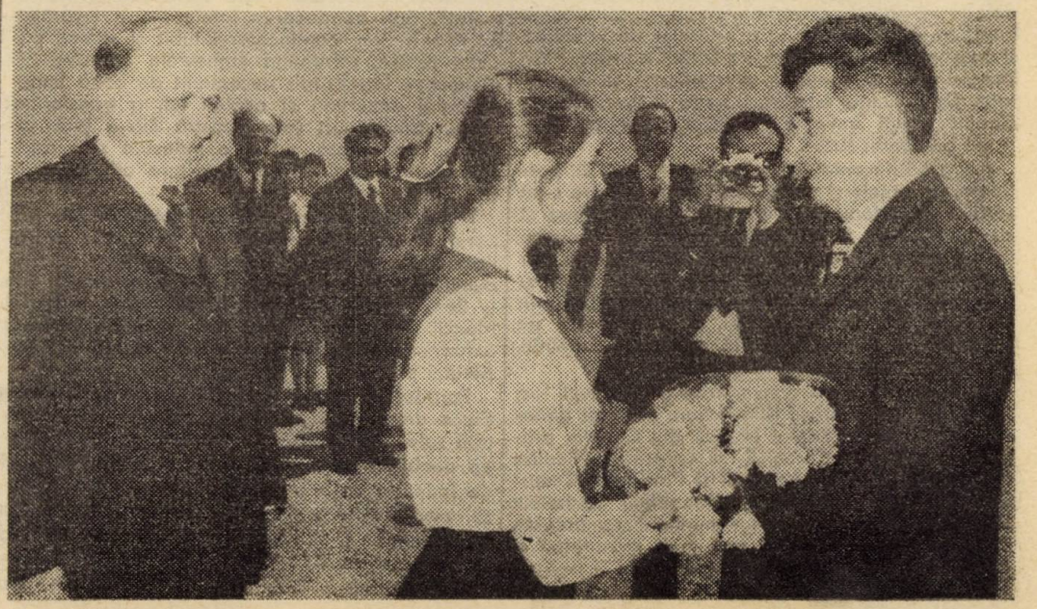

„Profund respect și deosebită prietenie față de poporul român"

Kim Iăng Ju

membru al Comitetului Politic al Comitetului Central al Partidului Muncii din Coreea, vicepremier al Consiliului Administrativ al R.P.D. Coreene

– Ați fost primit de secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ce puteți să ne spuneți, tovarășe vicepremier, despre întrevederea avută și atmosfera în care au fost purtate discuțiile ? În context, v-am ruga să vă referiți la evoluția raporturilor dintre România și Republica Populară Democrată Coreeană.

– Delegația guvernamentală a Republicii Populare Democrate Coreene a vizitat frumoasa dv. țară, animată de sentimente de profund respect și deosebită prietenie față de harnicul și talentatul popor frate român.

Delegația noastră guvernamentală își exprimă marea sa satisfacție pentru faptul că a fost primită de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, transmițîndu-i salutările prietenești și tovărășești și cele mai cordiale urări.

In cadrul convorbirilor, care au avut loc într-o atmosferă de prietenie tovărășească, s-a desfășurat un schimb de păreri asupra adîncirii și dezvoltării pe mai departe, în toate domeniile de activitate, a relațiilor de prietenie și colaborare între partidele, guvernele și popoarele țărilor noastre și asupra unor probleme de interes comun.

Sînt convins că actuala vizită în România a delegației noastre guvernamentale va contribui la întărirea pe mai departe a relațiilor de prietenie și colaborare între popoarele țărilor noastre, care înregistrează o continuă diversificare și dezvoltare. De-a lungul istoriei, Coreea și România au stabilit relații amicale ca între adevărați frați și au colaborat strîns.

Adîncind necontenit înțelegerea reciprocă, partidele, guvernele și popoarele țărilor noastre s-au sprijinit întotdeauna și au colaborat reciproc și cu bunăvoință, fie pe planul construirii socialismului, fie pe planul relațiilor internaționale, iar aceste raporturi minunate de prietenie și colaborare se dezvoltă și se extind tot mai mult prin intensificarea, în ultimii ani, a schimburilor de delegații și a legăturilor în domeniile politic, economic, militar, cultural și altele.

Istorica întîlnire și convorbirile ce au avut loc, în 1971, între tovarășii Kim Ir Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, președintele R.P.D. Coreene, și tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, au constituit un moment remarcabil, menit să adîncească tot mai mult încrederea și înțelegerea dintre partidele, guvernele și popoarele din țările noastre, precum și să dezvolte pe mai departe relațiile noastre de prietenie și colaborare.

Și pe viitor, poporul coreean va depune toate eforturile pentru a consolida și dezvolta în continuare prietenia și coeziunea frățească între popoarele noastre din Coreea și România, precum și pentru a întări și mai mult sprijinul și solidaritatea față de poporul român.

Noi urăm din toată inima poporului frate român, însuflețit de sarcinile programatice trasate de cel de-al X-lea Congres al partidului și de Conferința Națională, să obțină noi și mari succese în îndeplinirea, înainte de termen, a planului cincinal al dezvoltării economiei naționale pe perioada 1971–1975 și în edificarea societății socialiste multilateral dezvoltate, sub conducerea Partidului Comunist Român, în frunte cu conducătorul său eminent, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

– Poporul frate coreean obține an de an rezultate tot mai remarcabile în opera de construire a socialismului. Care sînt, după părerea dv., principalele premise ale acestor succese și care sînt obiectivele fundamentale pentru viitorul apropiat ?

– Conducătorul iubit și stimat al poporului coreean, tovarășul Kim Ir Sen, a spus : „Veriga fundamentală a succesului luptei revoluționare și a operei de construcție constă în unitatea partidului cu masele – iată crezul nostru nestrămutat". Sub conducerea înțeleaptă a tovarășului Kim Ir Sen, conducătorul iubit și stimat, poporul nostru, înfruntînd manevrele agresive și războinice întreprinse necontenit de către imperialismul american și acoliții lui, a transformat într-un timp scurt țara noastră într-o țară socialistă dezvoltată, avînd o industrie și o agricultură moderne, știința și cultura aflîndu-se în plină înflorire.

Toate victoriile și succesele obținute de poporul coreean în revoluția și construcția socialistă sînt rezultatul conducerii înțelepte a conducătorului nostru iubit și stimat, tovarășul Kim Ir Sen, și unității de neclintit între Partidul Muncii din Coreea și masele populare, înaltului entuziasm revoluționar și luptei creatoare a poporului nostru.

Partidul și guvernul nostru consideră ideile Ciuce drept ghid călăuzitor neabătut al activității sale. Luînd ideile Ciuce drept ghid călăuzitor neabătut, partidul nostru își menține spiritul de independență și creator, care constă în rezolvarea tuturor problemelor care se pun în lupta revoluționară și în opera de construcție pornind de pe o poziție de independență și de la o concepție creatoare, bizuindu-ne în primul rînd pe propriile forțe, în conformitate cu situația din propria țară.

Ori de cîte ori am întîlnit greutăți și încercări, partidul nostru a avut încredere în masele populare și masele populare au avut încredere în partid. Toate liniile directoare ale politicii partidului se înfăptuiesc cu succes datorită forțelor unite ale partidului și maselor populare.

Poporul nostru s-a înarmat ferm cu ideile Ciuce și, dovedind înaltul său spirit revoluționar, își păstrează întotdeauna atitudinea demnă, de stăpîn, în traducerea în viață a politicii partidului.

Astăzi, poporul coreean, strîns unit în jurul conducătorului său iubit și stimat, tovarășul Kim Ir Sen, și însuflețit de steagul marilor idei Ciuce, este angajat în marea operă de construcție socialistă, pentru îndeplinirea înainte de termen a planului șesenal (1971–1976) trasat de cel de-al 5-lea Congres al partidului nostru și pentru cucerirea culmilor noi și înalte ale socialismului.

La cea de-a 8-a plenară – după al 5-lea Congres – a Comitetului Central, care a avut loc la începutul anului, tovarășul Kim Ir Sen, marele conducător al poporului coreean, a trasat sarcina de a cuceri toate cotele prevăzute în planul șesenal pînă la 10 octombrie 1975 – anul celei de-a 30-a aniversări a creării Partidului Muncii din Coreea – precum și de a realiza într-un timp scurt 10 principale obiective din planul următor de perspectivă, acestea fiind : 12 milioane tone de oțel, un milion de tone de metale neferoase, 100 milioane tone de cărbune, 50 miliarde kWh de energie electrică, 20 milioane tone de ciment, 5 milioane tone metal prelucrat, 5 milioane tone de pește, 5 milioane tone de îngrășăminte chimice, transformarea a 100 mii de jăngbo (1 jăngbo reprezintă aproximativ 1 hectar) de terenuri sărăturoase în suprafețe cultivabile, 10 milioane tone de cereale.

Aceste grandioase obiective din planul de perspectivă sînt menite să cucerească culmile înalte ale socialismului, îndemnînd poporul nostru la fapte eroice.

Sub conducerea clarvăzătoare a tovarășului Kim Ir Sen, conducător iubit și stimat, poporul coreean va transforma țara sa într-un stat socialist și mai puternic, îndeplinind înainte de termen planul șesenal trasat de Congresul al 5-lea al Partidului Muncii din Coreea – pînă la cea de-a 30-a aniversare a creării partidului – și înfăptuind cu succes planul următor de perspectivă.

– Am dori, tovarășe vicepremier, să ne vorbiți despre modalitățile de realizare a programului de reunificare pașnică a Coreei, elaborat de Partidul Muncii din Coreea, personal de tovarășul Kim Ir Sen.

– Tovarășul Kim Ir Sen, secretar general al C.C. al Partidului Muncii din Coreea și președintele R.P.D. Coreene, a spus : „Unificarea în mod independent și pașnică a patriei scindate este o orientare consecventă promovată de partidul și guvernul Republicii noastre".

Partidul și guvernul Republicii noastre au prezentat nenumărate propuneri menite să rezolve problemele unificării țării pe cale pașnică, militînd consecvent pentru realizarea sa.

Datorită eforturilor perseverente depuse de partidul și guvernul Republicii noastre în vederea unificării independente și pașnice a țării, a fost realizat dialogul dintre Nordul și Sudul Coreei.

În cursul acestui dialog, a fost publicată Declarația comună a Nordului și Sudului din iulie 1972, al cărei conținut principal îl constituie cele trei principii pe care noi le-am prezentat : independența, unificarea pașnică și marea unitate națională.

Aceasta a constituit un mare progres în lupta poporului nostru pentru unificarea independentă și pașnică a patriei.

După publicarea Declarației comune a Nordului și Sudului, guvernul Republicii noastre a prezentat numeroase propuneri concrete și rezonabile, inclusiv propunerea de colaborare și cooperare pe multiple planuri : politic, economic, cultural, militar, diplomatic, în vederea transpunerii lor în viață, și a depus eforturi sincere pentru a realiza unificarea independentă și pașnică a țării.

Dar, sub instigarea imperialismului american, autoritățile sud-coreene au respins toate propunerile noastre juste, propagînd „confruntarea" și „competiția", în loc de unitate și cooperare. În contradicție cu principiile precizate în Declarația comună a Nordului și Sudului, ei au intensificat pregătirile de război și represiunea fascistă, cramponîndu-se tot mai mult de politica dependenței față de forțele străine. Au ajuns pînă acolo încît să proclame în fața lumii „politica" de scindare permanentă a națiunii, adoptînd, în luna iunie a anului trecut, așa-zisa „Declarație specială".

Pentru a preîntîmpina scindarea națiunii și a înlătura obstacolele ridicate în calea unificării țării, tovarășul Kim Ir Sen, conducătorul iubit și stimat al poporului nostru, a prezentat cinci propuneri privind unificarea patriei : înlăturarea stării de confruntare militară între Nord și Sud și slăbirea încordării ; realizarea cooperării și schimburilor pe multiple planuri între Nord și Sud ; convocarea Marii Adunări Naționale alcătuite din reprezentanți ai poporului aparținînd diferitelor clase și pături sociale și din reprezentanți ai partidelor și organizațiilor sociale din Nord și Sud ; constituirea Confederației Nord-Sud ca un singur stat sub nume unic, acela de Republica Confederală Koryo ; intrarea în O.N.U. ca un singur stat sub numele de Republica Confederală Koryo.

Aceste propuneri rezonabile și juste se bucură de sprijin deplin nu numai din partea întregului popor coreean, ci și din partea popoarelor întregii lumi iubitoare de pace.

În loc să accepte însă aceste propuneri rezonabile, autoritățile sud-coreene pretind intrarea separată în O.N.U. a Coreei de Sud și a Coreei de Nord, pentru a permanentiza scindarea națiunii, pe baza așa-zisei „Declarații speciale".

Autoritățile sud-coreene, izolate pe plan intern și extern ca urmare a manevrelor de scindare, intensifică represiunile fasciste fără precedent asupra populației din Coreea de Sud, emițînd așa-zise „măsuri de urgență" dînd astfel deschis la iveală politica lor fascistă. Pe de o parte, ei au ridicat problema încheierii „Tratatului de neagresiune", pe de altă parte intensifică manevrele provocatoare împotriva părții de Nord a Republicii. În fața acestei situații, conducătorul nostru iubit și stimat, tovarășul Kim Ir Sen, a precizat din nou și clar, la 4 martie a.c., liniile partidului nostru privind accelerarea unificării pașnice a țării.

Arătînd că dialogul dintre Nord și Sud trebuie să se desfășoare cu scopul de a realiza negreșit unificarea, dînsul a spus că, dacă autoritățile sud-coreene doresc într-adevăr unificarea, ele trebuie să renunțe la „Declarația specială" cu privire la intrarea în O.N.U. a „două Corei" și să vină la masa tratativelor în vederea unificării.

Tovarășul Kim Ir Sen a arătat, de asemenea, că autoritățile sud-coreene trebuie să accepte propunerea noastră de a încheia un acord de pace, în loc de a insista asupra încheierii „Tratatului de neagresiune", care nu garantează nici un fel de pace.

Dialogul dintre Nord și Sud se va desfășura cu succes dacă autoritățile sud-coreene ar respecta Declarația comună a Nordului și Sudului și ar depune eforturi sincere pentru transpunerea ei în viață. Întrucît faptele au arătat că nu putem avea încredere în autoritățile sud-coreene, deoarece ele continuă manevrele scizioniste, noi am avansat încă o dată propunerea de convocare a Marii Adunări Naționale sau a Consfătuirii consultative politice, separat de comitetul de coordonare a Nordului și Sudului, pentru ca, în loc de a discuta numai între autoritățile din Nord și Sud, problema unificării să fie pusă în dezbaterea întregii națiuni.

Pentru a înlătura starea de încordare în Coreea, este necesar ca imperialismul american și militarismul japonez să nu sprijine autoritățile sud-coreene care intensifică represiunea fascistă și acțiunile provocatoare și să înceteze amestecul în treburile noastre interne.

Imperialismul american este acela care încurajează astăzi autoritățile sud-coreene să respingă întru totul inițiativele noastre independente și pașnice și să intensifice încordarea în Coreea.

În condițiile în care trupele americane vor continua să rămînă în Coreea de Sud, noi nu putem rezolva problema încheierii acordului de pace cu autoritățile sud-coreene și ele nu au nici voința și nici capacitatea de a rezolva această problemă.

Partidul nostru consideră că, pentru a elimina starea de încordare în Coreea și pentru a grăbi unificarea independentă a țării, trebuie să se încheie acordul de pace cu Statele Unite ale Americii, care staționează trupele lor în Coreea de Sud și dețin toată comanda militară, S.U.A. fiind parte direct interesată în calitatea lor de semnatare ale Acordului de Armistițiu în Coreea.

Numai astfel putem înlătura amestecul străin care împiedică unificarea și crea premisele necesare rezolvării problemei unificării în mod independent de către coreenii înșiși.

Pe baza orientărilor date de conducătorul nostru iubit și stimat, tovarășul Kim Ir Sen, Adunarea Populară Supremă a R.P.D. Coreene a hotărît, la 25 martie a.c., să negocieze direct cu Statele Unite ale Americii și a trimis o scrisoare către Congresul S.U.A., precizînd conținutul acordului de pace.

Dacă Statele Unite ale Americii nutresc cu adevărat intenția de a se ajunge la o reglementare pașnică a problemei coreene, ca semnatare ale Acordului de Armistițiu din Coreea, trebuie, desigur, ca ele să accepte inițiativa noastră de pace. Dacă Statele Unite ale Americii nu doresc să ducă convorbiri directe cu Republica noastră, ele trebuie să înceteze orice amestec în treburile interne ale țării noastre și astfel să deschidă calea pentru rezolvarea problemei unificării în mod independent de către coreenii înșiși, prin retragerea armatelor lor din Coreea de Sud.

Prin lupta consecventă și unită a forțelor întregului popor din Nordul și Sudul Coreei, cu sprijinul și încurajarea activă a popoarelor progresiste din lume, poporul coreean va înfăptui în mod cert unificarea patriei. Folosind acest prilej, exprimăm mulțumirile noastre profunde Partidului Comunist Român, guvernului Republicii Socialiste România și poporului român pentru sprijinul activ acordat luptei poporului coreean, orientării partidului nostru și guvernului Republicii noastre spre realizarea unificării independente și pașnice a patriei.

Interviu consemnat de
Vasile Crișu

„Președintele Ceaușescu se bucură de o deosebită simpatie și apreciere în Peru"

Miguel Angel de la Flor Valle

ministrul de externe al Republicii Peru

Prezent în viața continentului Americii Latine ca purtător de cuvînt al poziției Republicii Peru față de ansamblul problemelor politice internaționale, Miguel Angel de la Flor Valle aduce în diplomația latino-americană o notă în plus de personalitate și energie, în deplin acord cu atributele inseși ale procesului politic revoluționar peruan. În calitatea sa de ministru de externe — portofoliu pe care îl deține din 1968 și de care sînt legate numeroase acțiuni internaționale de succes ale guvernului de la Lima — Miguel Angel de la Flor Valle este un adept al diplomației active, pe care o promovează în contextul politicii peruane de subscriere la practica universalității relațiilor.

— Într-un interviu precedent, ați definit, domnule ministru, ca excelente relațiile dintre România și Peru. Care este aportul fiecăreia din părți și sub ce auspicii evoluează ele ?

— Concepția pluralistă a Perului pe plan internațional ne-a permis să stabilim relații cu țări de diverse sisteme politice și economice. Țara noastră își croiește propriul său drum, beneficiind de deplină autonomie de gîndire, ceea ce înseamnă punerea de acord a soluțiilor politico-economice pentru care optăm cu problematica specific peruană, și numai cu aceasta. Țara noastră respinge răspunsul capitalist la imperativele dezvoltării, fiind cu totul angajată în lichidarea dependenței externe și a structurilor de dominație internă. Cred că relațiile noastre pot beneficia de acest cadru politic.

Apropierea dintre popoarele noastre este reciproc avantajoasă, fiind favorizată de întărirea relațiilor ca urmare a fructuoasei vizite în țara noastră a președintelui Ceaușescu, care a reprezentat și reprezintă un moment de excepțională importanță pentru strîngerea legăturilor dintre națiunile noastre, președintele Ceaușescu bucurîndu-se de deosebită simpatie și apreciere în Peru. Putem spune că, după această vizită, relațiile noastre se desfășoară în condițiile prezenței la conducerea celor două țări a unor președinți prieteni.

— Ce alte elemente ați include printre circumstanțele favorizante ale relațiilor noastre ?

— Dezvoltăm relațiile bilaterale în spirit de reciprocitate, pe baza avantajului mutual. Cred

că asupra multor probleme concepțiile noastre sînt apropiate și că tocmai acest fapt facilitează o cooperare rodnică. Concordăm în pozițiile noastre mutuale asupra „lumii a treia" și a principiilor și pozițiilor esențiale susținute de țările nealiniate. După cum vedeți, beneficiem de un cadru general de convergențe. Trebuie notat și faptul, pe care îl semnalez abia acum, dar care ar trebui pus pe primul plan, că primirea favorabilă la București a transformărilor social-economice pe care le realizează procesul revoluționar din Peru are un veritabil corespondent în autenticul interes care se manifestă la Lima față de politica românească și înalții ei reprezentanți.

— O întrebare pusă frecvent altor miniștri de externe latino-americani se referă la poziția țărilor lor față de propunerea peruană privind înghețarea cheltuielilor militare. Ce măsuri concrete atrage după sine această propunere și cui îi este adresată ?

— Președintele Juan Velasco Alvarado a lansat o propunere țărilor limitrofe de a încheia o înțelegere de onoare, privind înghețarea cheltuielilor militare și a achizițiilor de armament pe termen lung — aproximativ zece ani — cu scopul ca sumele eliberate să fie orientate spre investiții în economie. A propus, de asemenea, ca, dacă și celelalte țări sînt de acord, forțele armate să sprijine direct activitatea economică. După luarea în considerație a reacțiilor de răspuns a unora dintre guverne, am făcut primul pas formal, adică am prezentat oficial această inițiativă, încă nu tuturor guvernelor latino-americane, ci numai celorlalți cinci membri ai Pactului andin din care și noi facem parte : Chile, Bolivia, Ecuador, Columbia și Venezuela. Cred că este mult mai viabil să începem cu țările Pactului andin, întrucît formăm un grup cu anumite corelări din punct de vedere economic, grup care are cinci ani de realizări, care a depășit multe dificultăți și înregistrează o evoluție pozitivă. Pe de altă parte, noi credem că drumul înarmării nu este lucrul cel mai de dorit pentru țările Pactului andin.

— Anumite naționalizări efectuate de guvernul dv. au influențat, la un moment dat, relațiile cu Statele Unite, dispuse să intervină în favoarea companiilor americane afectate. Cum s-a soluționat diferendul ?

— În februarie, s-au încheiat negocierile dintre guvernul peruan și guvernul Statelor Unite, pe marginea problemelor care se iviseră ca urmare a instaurării procesului revoluționar în Peru și a aplicării unor legi care aduceau unele transformări în cadrul situației existente pînă la 3 octombrie 1968 (data instalării la putere a actualului guvern — n.n.). Am avut, de pildă, o serie de probleme cu unele companii străine, mai ales nord-americane. Ca urmare, relațiile noastre nu se desfășurau prea cordial în ultimul timp. În urma unei inițiative a guvernului Statelor Unite, s-au constituit două comisii, care au început să negocieze în august 1972. S-a căzut de acord ca ele să nu abordeze problema societății I.P.C. (International Petroleum Company, ale cărei bunuri din Peru au fost naționalizate — n.n.), întrucît guvernul peruan consideră subiectul închis. Negocierile s-au desfășurat în deplină cordialitate, ajungîndu-se la un acord foarte avantajos pentru noi. Conform acordului global cu Statele Unite, Peru preia circa 12 întreprinderi nord-americane : complexul Sepatul — o întreprindere minieră foarte puternică și influentă —, complexul industrial de la Greis, altă întreprindere nord-americană care se află de mulți ani în Peru, foarte importantă, alcătuită din patru fabrici, și șase întreprinderi din domeniul prelucrării peștelui. Toate împreună au însemnat plata unor compensații de către guvernul peruan de 76 milioane de dolari. Trebuie să vă spun că negocierile pe care le începuse fiecare din aceste societăți cu guvernul nostru duceau la o sumă totală a compensațiilor de peste 300 milioane dolari.

Anca Voican

„Relații de o foarte veche tradiție"

Ioannis Christophides

ministrul afacerilor externe al Republicii Cipru

Cu puțin timp în urmă, ministrul afacerilor externe al Republicii Cipru, Ioannis Christophides, a avut bunăvoința de a-i primi — și a răspunde întrebărilor pe care i le-au adresat — pe trimișii speciali ai Agenției Române de Presă „Agerpres", IOAN MADOȘA și IOSIF SOCACIU, aflați într-o vizită în insula cipriotă.

Referindu-se la raporturile pe care țările noastre le-au stabilit și dezvoltat de-a lungul vremii, ministrul de externe a subliniat :

„E o satisfacție să notăm că relațiile dintre România și Cipru sînt excelente. Acorduri și convenții în diferite domenii unesc cele două țări ale noastre. Schimburile de vizite între Cipru și România sînt frecvente, continuînd, astfel, o foarte veche tradiție de contacte prietenești.

Așteptăm cu nerăbare să întărim și mai mult relațiile noastre și cooperarea existentă".

Printre motivele care permit să se spere în dezvoltarea bunelor relații și cooperării româno-cipriote, Ioannis Christophides a relevat apropierea existentă între punctele de vedere ale celor două state asupra marilor probleme contemporane. Drept termen de referință, domnia-sa a vorbit despre Conferința general-europeană și, în special, despre stadiul actual al Conferinței și speranțele pe care Cipru le nutrește în legătură cu rezultatele forumului european :

„Obiectivele noastre în lume sînt într-o largă armonie cu acelea ale României și ale marii majorități a națiunilor. Noi năzuim spre destindere, cooperare, pace și securitate. Tocmai această convergență de scopuri și obiective a făcut posibilă Conferința general-europeană, în ciuda diferenței de opinii sau de abordare a unor probleme ale securității și cooperării cu care se ocupă Conferința.

Cea de-a doua fază a Conferinței, care are loc în prezent la Geneva, a realizat un anumit progres, dar nu încă pe cel dorit. Au fost identificate puncte de convergență și deosebiri de păreri, deosebirile au fost sondate, dar calea succesului, deși deschisă, rămîne încă lungă și anevoioasă.

Ciprul speră că această Conferință va reuși să pună bazele destinderii în Europa prin negociere colectivă și va da un impuls cooperării economice depline între toate țările europene care năzuiesc spre progres".

Ministrul de externe cipriot a abordat apoi perspectivele păcii și cooperării în Balcani și regiunea mediteraneeană :

„Securitatea în Europa este strîns corelată cu pacea și securitatea în Mediterana. Recentele evoluții spre destindere între marile puteri au redus pericolul unor conflicte majore, dar nu au modificat, în mod substanțial, structura relațiilor dintre marile puteri și dintre blocuri, nu s-au dovedit eficiente în prevenirea conflictelor «locale».

Cred că actuala Conferință pentru securitate și cooperare în Europa va înlătura orice temeri, ipotetice, aparente sau reale, de conflict în Balcani și va stimula și mai mult cooperarea între toate țările balcanice, ceea ce reprezintă o condiție prealabilă pentru o pace reală și securitate în zonă.

Pacea în Mediterana, unde unele mari puteri sînt prezente cu un potențial militar enorm, este mult mai complicată. Conflictul arabo-israelian, unele rivalități dintre state cu diferite ideologii, origini etnice, religii și stări de spirit diverse fac sarcina păcii în Mediterana dificilă, dar nu imposibilă".

Despre rolul țărilor nealiniate în realizarea destinderii, păcii și cooperării între state, ministrul afacerilor externe al Ciprului — stat participant la Conferința din 1973 de la Alger — a spus :

„În lume, numărul țărilor care adoptă politica de nealiniere este într-o continuă creștere. Prin el însuși, acest fapt poate fi considerat ca o dovadă a rolului semnificativ jucat de țările nealiniate în relațiile internaționale.

Mișcarea nealiniaților trebuie să adere la principiile și la idealurile sale, care, în esență, sînt cele încorporate în Carta Națiunilor Unite. Țările nealiniate, ținînd cont de numărul lor și de forța morală decurgînd din principiile pentru care se pronunță, pot influența scena politică internațională și pot întări, printr-o acțiune comună, Organizația Națiunilor Unite în eforturile ei pentru pace, securitate și cooperare în lume".

Subliniind interesul pe care guvernul Ciprului îl acordă sporirii rolului și eficienței O.N.U. în îmbunătățirea climatului internațional, ministrul cipriot a arătat :

„Guvernul Ciprului consideră Națiunile Unite drept piatra unghiulară a politicii sale externe și va continua să acționeze, împreună cu toate națiunile iubitoare de pace, pentru lărgirea sferei de activitate a O.N.U. și a gradului eficienței sale, în așa fel încît ea să devină instrumentul suprem pentru pace, justiție și progres pentru întreaga omenire.

În cursul ultimilor 28 de ani, realizările Națiunilor Unite în domeniul social și economic și al decolonizării au fost, într-adevăr, substanțiale. Totuși, eforturile Organizației în soluționarea problemelor majore care mai confruntă comunitatea mondială se află la o anumită depărtare de viziunea fondatorilor ei și de speranțele pe care marea majoritate a popoarelor de pretutindeni continuă să și le pună în ea.

După părerea mea, Organizația poate să devină, într-adevăr, un instrument dinamic al guvernelor pentru securitatea colectivă, pace și progres, dacă vom putea să dezvoltăm un nou concept al acceptării Organizației Națiunilor Unite ca un organism reprezentînd comunitatea mondială, dacă sîntem dispuși să respectăm rezoluțiile O.N.U. și dacă vom avea curajul și hotărîrea să acordăm acestei Organizații un sprijin dezinteresat în toate eforturile sale spre realizarea deplină a scopurilor și principiilor Cartei".

BONN

După demisia lui Willy Brandt

Corespondență de la N. S. Stănescu

Un rămas bun de la fostul său cabinet. De la dreapta la stînga: Lauritz Lauritzen (transporturi), Katharina Focke (sănătate), Georg Leber (apărare), Gerhard Jahn (justiție), Hans-Dietrich Genscher (interne) și vicecancelarul Walter Scheel (externe)

În capitala Republicii Federale Germania domnește, în aceste zile de după demisia cancelarului Willy Brandt și, implicit, a cabinetului său, o atmosferă de eforturi active pentru elaborarea bazelor privind activitatea viitorului cabinet.

Helmut Schmidt, vicepreședinte al partidului social-democrat, ministrul federal al finanțelor în precedentul cabinet, candidatul coaliției guvernamentale la funcția de cancelar, își definește și își desfășoară activitatea în felul său caracteristic : fără o publicitate deosebită, dar, în schimb, cu o tenacitate absolut necesară în astfel de momente. Iar aceasta face ca supozițiile și speculațiile — care circulau la Bonn în ziua imediat următoare demisiei cabinetului — să fie dezmințite treptat, iar speranțele puse de către unele cercuri într-o scindare a coaliției să fie înșelate.

Reflectînd această atmosferă, ziarele vest-germane scriau, de pildă, sîmbătă 11 mai, că „în cadrul coaliției există solidaritate" („Die Welt") și că „P.S.D. și P.L.D. sînt pe deplin de acord asupra noului guvern" („Süddeutsche Zeitung") ; asemenea observații sînt de bun augur pentru noul cabinet, întrucît în momentul în care Helmut Schmidt a fost desemnat candidat la funcția de cancelar, unele cercuri politice de la Bonn prevesteau o confruntare între partidul social-democrat și partidul liber-democrat în problemele componenței guvernului, ca și în acelea ale programului acestuia.

Or, această înfruntare nu numai că nu a avut loc, dar personalități proeminente ale P.L.D., ca, de exemplu, Wolfgang Mischnick șeful fracțiunii parlamentare a acestui partid, a declarat că P.L.D. sprijină pe deplin nu numai candidatura lui H. Schmidt, dar și eforturile de a se realiza programul de guvernămînt al coaliției.

În acest timp, se apropie de sfîrșit elaborarea declarației-program, pe care viitorul cancelar urmează să o prezinte în fața parlamentului în ziua de 17 mai la prînz. După cum relatează ziarele vest-germane, în cursul discuțiilor pe marginea declarației-program s-a ajuns la un punct de vedere comun în ce privește continuarea liniilor fundamentale ale programului prezentat populației R.F.G. în 1972, și pe baza căruia cele două partide au cîștigat alegerile. Deși nu sînt excluse noi nuanțe, mulți observatori consideră că noul program va continua liniile principale în vederea realizării reformelor preconizate de coaliție, ca și a direcțiilor principale ale politicii externe, chiar dacă acestea au ridicat și pînă acum obiecțiile opoziției. În această orientare se reflectă, desigur, concluziile coaliției : acele succese electorale pe care partidele de opoziție le-au repurtat în unele din alegerile de land sau comunale din cursul anului 1974 se datoresc nu unui dezacord al corpului electoral față de reformele preconizate, ci unor greșeli aparținînd unor personalități. Una din acestea au fost, după cît se pare, divergențele publice, manifestate în ultimele luni, între punctele de vedere ale unor oameni politici din cele două partide aparținînd coaliției guvernamentale. Nu de puține ori se crease impresia că — în ciuda eforturilor personale ale șefilor partidelor de coaliție, Willy Brandt și Walter Scheel —, diferendele ar fi ajuns într-atît de grave încît o ruptură părea inevitabilă. Noul cabinet pare hotărît să evite astfel de înfruntări. Încă de pe acum, conducători ai P.S.D. și P.L.D. s-au pronunțat pentru unitatea de acțiune a guvernului, pentru o unitate deplină a cabinetului ca o condiție esențială pentru a conduce treburile statului pînă la alegerile parlamentare din 1976.

La 17 mai, Bundestagul vest-german și opinia publică vor cunoaște componența noului cabinet. Presa din Germania federală

Cronică

După anunțarea demisiei sale, Willy Brandt *a făcut o serie de declarații menite să clarifice circumstanțele politice care i-au determinat decizia, ca și atitudinea sa în fața viitorului.*

„Nimeni — a afirmat fostul cancelar — nu trebuie să creadă că voi dezerta sau că voi neglija lucrurile pentru care am acționat întreaga viață. Acum, începe o perioadă de muncă și de luptă curajoasă". În continuare, Brandt și-a calificat hotărîrea ca un pas care nu reprezintă o critică la adresa colegilor din cabinet sau a colaboratorilor săi. El a fost împins la acest act — a afirmat fostul cancelar — de trădarea unui colaborator, despre care se presupunea că este leal. Făcînd un bilanț al activității depuse de cele două guverne conduse de el (1969—1972 ; 1972—1974), Willy Brandt a declarat : „Noi am nivelat calea pentru o epocă de pace. Trebuie depuse eforturi astfel încît comunitatea vest-europeană să poată trece cu bine prin actualul său examen greu. Coaliția dintre social-democrați și liber-democrați trebuie menținută. R. F. Germania are nevoie de un P.S.D. puternic, unit și de un cancelar social-democrat. Vrem să consolidăm, în continuare, poziția partidului nostru și să-i conturăm o orientare clară".

„Voi continua să muncesc din răsputeri pentru o politică pusă în slujba oamenilor și a păcii" — a declarat Willy Brandt la televiziunea vest-germană, prilej cu care a adus noi precizări privind motivele ce l-au determinat să se retragă. „Nu ar fi trebuit să admit — a spus el —, oricare ar fi fost sfaturile ce mi-ar fi fost date, ca documente secrete să ajungă, în timpul vacanțelor mele din vara trecută în Norvegia, în mîinile unui agent de spionaj (Günter Guillaume — n.n.). A vorbi mai mult în legătură cu acest punct ar însemna să se aducă daune securității statului. Lansez un avertisment în ceea ce privește indiscrețiile și speculațiile care ar putea spori și mai mult daunele pricinuite".

■

Denunțînd speculațiile colportate de unele ziare vest-germane, Willy Brandt a afirmat : „Orice s-ar mai scrie asupra rațiunilor deciziei mele, este grotesc de a se presupune că un cancelar ar putea fi victima unui șantaj. În orice caz, eu nu am fost. Dar, eliberat din funcția de cancelar, voi face față la tot ce ar mai putea surveni".

Întărind spusele fostului cancelar, Herbert Wehner, *președintele fracțiunii parlamentare social-democrate, afirmă într-un interviu acordat mai multor ziare vest-germane : „Cancelarul s-a aflat plasat într-o situație în care a apreciat că, pentru a o clarifica, modalitatea cea mai bună este să se retragă". Willy Brandt — a continuat Wehner — se bucură de absoluta încredere a P.S.D. și de un sprijin moral și politic nelimitat. Referindu-se la Helmut Schmidt, succesorul probabil al cancelarului, Wehner a adăugat : „Helmut Schmidt va continua, în acord cu liberalii, politica de pace, reconciliere și consolidare a statului democratic fondat de Willy Brandt" ; a precizat însă că, pentru săptămînile viitoare, coaliția P.S.D.—P.L.D. va fi nevoită să treacă printr-o „încercare extrem de serioasă". Într-o altă declarație, Herbert Wehner a cerut partidului social-democrat disciplină și solidaritate în lupta împotriva „operațiunii U.C.D./U.C.S.", care are drept scop anularea progreselor și realizărilor politicii elaborate de coaliția guvernamentală.*

Cu prilejul unei conferințe de presă ținută la Bonn, Helmut Khol, *președintele Uniunii Creștin-Democrate, din opoziție, a afirmat că situația creată în R.F.G. ca urmare a „afacerii Guillaume" este „foarte serioasă", dar că nu reprezintă „o stare de urgență" justificînd formarea unui guvern de uniune națională.* Franz Josef Strauss, *președintele Uniunii Creștin-Sociale, aripa bavareză a U.C.D., a relevat că, potrivit Consituției, opoziția nu are nici un mijloc de a reclama alegeri anticipate.*

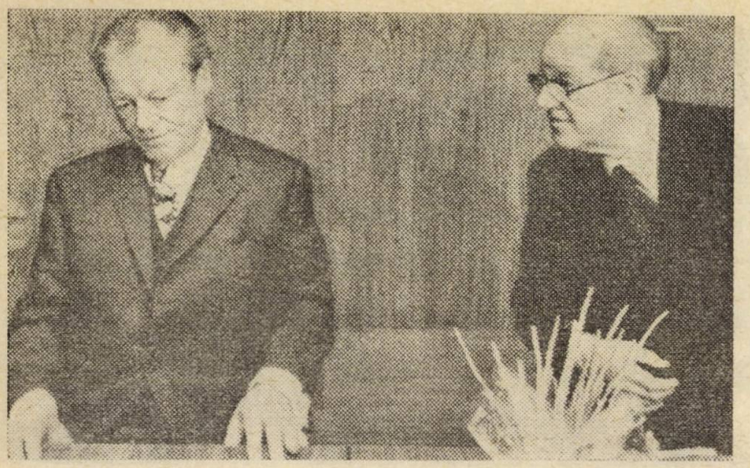

Hotărîrea de a demisiona este irevocabilă...

←

→

Willy Brandt și Helmut Schmidt. Continuitatea se anunță a fi nota predominantă a viitorului cabinet

afirma, încă de pe la sfîrșitul săptămînii precedente, că din el vor face parte cel puțin patru membri ai partidului liber-democrat și 12 social-democrați. Totodată, se relatează că negocierile pentru formarea noului cabinet, la care au participat cîte trei reprezentanți ai celor două partide, nu au cunoscut încordări sau confruntări, ceea ce, de asemenea, dă posibilitate unor observatori din Bonn să tragă concluzii optimiste în ce privește viitorul guvern.

Ecouri

Pe plan internațional, știrea demisiei lui Willy Brandt a provocat puternice reacții. Personalitatea și politica fostului cancelar au făcut, cu acest prilej, obiectul a nenumărate declarații și comentarii de presă.

„Actul curajos al cancelarului Brandt merită tot respectul, dar — scrie ziarul vest-german «General Anzeiger» — el nu este un vinovat, ci o victimă. Nu încape îndoială că Brandt ar fi putut sacrifica pe unul sau altul dintre miniștrii ori colaboratorii săi, pentru a se salva pe sine. Latura umană a acestui cancelar a apărut cu o sinceritate eroică, tocmai în momentul căderii sale. Demisia lui Brandt va avea repercusiuni asupra întregului nostru stat. Republica federală a intrat într-o criză în care cazul spionului Günter Guillaume, care a declanșat-o, are, în cele din urmă, o importanță secundară".

Răspunzînd întrebărilor puse de corespondenții de presă acreditați la Berlin, un purtător de cuvînt al Ministerului de Externe al R.D. Germane a declarat : În repetate rînduri, reprezentanți ai conducerii R.D.G. au exprimat aprecierea lor pentru trăsăturile realiste ale politicii externe a lui Willy Brandt, care a făcut un pas important pe calea procesului de destindere din Europa, inclusiv a normalizării relațiilor dintre R.D.G. și R.F.G. În acest context — a declarat purtătorul de cuvînt —, se exprimă speranța că și noul guvern al R.F.G. va aduce o contribuție constructivă la îndeplinirea tratatului încheiat și, astfel, va promova pacea și securitatea în Europa.

În Austria, după o ședință a cabinetului, cancelarul Bruno Kreisky a declarat ziariștilor că demisia cancelarului Brandt constituie „un șoc dureros pentru Vest și Est" și o veste care l-a tulburat personal. „Cu greu s-a bucurat înainte vreun cancelar vest-german de o asemenea stimă din partea opiniei publice mondiale", a subliniat Kreisky. Premierul finlandez Kalevi Sorsa a declarat că demisia lui Brandt a constituit o surpriză totală. „Cancelarul Brandt — a afirmat el — a avut un rol esențial în deschiderea unei ere noi în Europa. De aceea, hotărîrea sa a fost neașteptată, cu toate că, în ultimul timp, el a întîmpinat multe dificultăți". La rîndul său, premierul Trygve Bratteli a declarat la Oslo că știrea despre demisia lui Brandt a fost primită cu regret în Norvegia. Politica urmată de Brandt în calitate de cancelar îi va conferi un loc important în istorie — a afirmat el, referindu-se la progresele înregistrate în relațiile R.F. Germania cu țările socialiste din Europa.

În Polonia, Edward Gierek, primul secretar al C.C. al P.M.U.P., a declarat : „Acordurile încheiate de țările socialiste cu R.F.G. au jucat un rol extrem de pozitiv în evoluția situației în Europa și au creat bazele pentru o normalizare durabilă a relațiilor internaționale. Retragerea cancelarului Brandt a surprins opinia publică internațională, în fața căreia el a știut să-și cîștige un mare respect. Noi credem că guvernul R.F.G. va continua această linie pozitivă. Este esențial — a adăugat Edward Gierek — de a se realiza cu consecvență acordurile încheiate și de a se face progrese, în continuare, în normalizarea relațiilor. Aceasta este vital pentru toate popoarele, pentru securitatea și pacea în Europa".

François Mitterrand, candidatul stîngii la alegerile prezidențiale din Franța, a trimis P.S.D., în legătură cu demisia cancelarului Brandt, o telegramă în care arată : „Aduc un elogiu prietenului meu Willy Brandt. El a

---

Helmut Schmidt *și-a precizat, la rîndul său, liniile mari ale guvernării sale. Înaintea alegerii sale (16 mai) a prezentării listei noului cabinet și lecturii declarației guvernamentale în Bundestag (17 mai), Helmut Schmidt a declarat, în fața conducerii P.S.D., că viitorul său program se va referi, în principal, asupra perioadei de pînă la alegerile legislative din 1976 și va fi, în mod special, orientat spre rezolvarea problemelor economice. Guvernul — a declarat el — va examina „într-un chip realist ce va fi posibil să se realizeze din punct de vedere economic și politic".*

Comentînd poziția lui Schmidt, ziarele vest-germane pun accentul pe pragmatismul de care el va fi nevoit să dea dovadă. „Schmidt — scrie «Stuttgarter Zeitung» — nu are în fața sa decît doi ani și nu are nevoie de idei mari, ci numai să calculeze la rece ceea ce se poate realiza încă".

Viitorul cancelar și-a reafirmat, în acest sens, vederile sale, expuse anterior în calitatea sa de ministru de finanțe : el va acorda o mare importanță intrării în vigoare, „într-un răstimp scurt" — adică, pînă în ianuarie 1975 —, a reformei fiscale, care va impune o diminuare a încasărilor bugetare ale statului de 12 miliarde mărci, ceea ce va contura astfel — în opinia lui Helmut Schmidt — „limitele realizabilului". În ce privește politica R.F.G. în cadrul Pieței comune, viitorul cancelar a consimțit unele „sacrificii" din partea vest-germană, permițînd „dezvoltarea unui concept vest-european comun". Totuși — a avertizat Helmut Schmidt — R.F.G. nu dorește să joace rolul „donatorilor de sînge pentru alții, dacă beneficiarii refuză să-și administreze medicamentele necesare".

El a subliniat că declarația guvernamentală a cancelarului Brandt, din ianuarie 1973, va rămîne baza acțiunii sale.

Continuitatea — apreciază majoritatea observatorilor — pare să fie nota dominantă în care Helmut Schmidt înțelege să guverneze. „Schimbarea cancelarului federal nu înseamnă de fel o schimbare a liniilor directoare ale politicii vest-germane" — a declarat, ziarele trecute, Rüdiger von Wechmar, purtătorul de cuvînt al guvernului. Noul guvern federal — a precizat el — „va continua cu perseverență și luciditate politica de destindere a lui Brandt și Scheel". El a adăugat că „politica răsăriteană" este considerată de noul guvern vest-german ca „parte integrantă a unor eforturi de destindere pe plan mondial".

Într-o serie de declarații, Brandt a cerut partidului să sprijine în unanimitate pe Schmidt și alegerea sa de către Bundestag în funcția de cancelar. De notat că și gruparea de stînga a tinerilor socialiști „Juso", care, nu rareori, și-a manifestat reticențe față de unele vederi ale lui Schmidt, și-a dat acordul ; conducătoarea „Juso", Heidi Wieczorek-Zeul, a declarat : „Helmut Schmidt, desemnat și confirmat de P.S.D. pentru funcția de cancelar, se poate bizui, firește, pe solidaritatea tinerilor socialiști. Aceasta nu este o hotărîre pur tactică". (Alegerea lui Helmut Schmidt nu prezintă nici un dubiu : cele două fracțiuni parlamentare — ale P.S.D. și P.L.D. — dispun de 271 mandate în Bundestag iar opoziția creștin-democrată de numai 225. Majoritatea absolută necesară e de 249 mandate).

Cu cîteva zile înaintea alegerii sale la președinția Republicii federale (15 mai), Walter Scheel, *ministru de externe în guvernul Brandt, a ținut să facă un bilanț al situației economice a R.F.G. Într-un interviu publicat de „Handelsblatt", el pune în valoare legătura dintre politica de destindere și reconciliere a cancelarului Brandt cu creșterea schimburilor economice ale R.F.G. Vreme de patru ani și jumătate — afirmă Walter Scheel — principiile politicii R.F.G. au fost cooperarea intensă cu țările occidentale, normalizarea raporturilor cu țările răsăritene și creșterea ajutorului pentru dezvoltare. Rezultatele acestei politici — subliniază el — s-au concretizat într-o creștere a volumului comerțului exterior vest-german cu 53 la sută în 1973 față de 1969 (anul venirii la putere a coaliției guvernamentale P.S.D.—P.L.D.), astfel încît s-a ajuns la 324 miliarde mărci (exporturi plus importuri).*

dat o mare lecție de demnitate, renunțînd de bună voie la îndatoririle sale și dovedindu-și în mod exemplar corectitudinea. Tot ceea ce afectează R.F. Germania, parteneră de bază a Franței în lărgirea destinderii și cooperării în Europa, nu ne poate lăsa indiferenți".

În Olanda, premierul Joop Den Uyl a declarat la Haga că demisia cancelarului Willy Brandt reprezintă „o lovitură grea pentru Germania federală, pentru Europa și pentru mișcarea socialistă. Demisia sa — ca și politica sa — sînt o dovadă a integrității sale absolute. Acceptînd responsabilitatea politică pentru această afacere de spionaj, Brandt și-a confirmat personalitatea sa puternică, dar, fără el, Europa este mai săracă".

În Danemarca, primul ministru Poul Hartling a afirmat că nu trebuie uitată marea contribuție politică pe care a adus-o Brandt. „Perioada în care Willy Brandt a fost cancelar — a apreciat el — va fi menționată cel puțin pentru politica față de R.D.G. Brandt a adus o contribuție reală la destinderea internațională prin politica sa de reconciliere cu foștii dușmani ai Germaniei".

Premierul Harold Wilson a calificat drept tragică situația creată în Germania federală prin demisia lui Willy Brandt. Totodată, el a apreciat că, avînd în vedere situația din Franța și cea existentă în Germania federală, „nu trebuie să ne așteptăm la progrese imediate în problema renegocierii condițiilor de aderare a Marii Britanii la Piața comună". „Marea întrebare, scrie «The Times», este ce l-a determinat la acest act disperat pe un om care, deși partidul său a suferit regrese serioase de la ultimile alegeri federale, avea la dispoziție încă doi ani pentru a-și reface poziția înaintea viitoarelor alegeri de la sfîrșitul anul 1976. Răspunsul trebuie, în mod sigur, căutat în caracterul cancelarului. Acest om complex, care, datorită politicii sale a intrat în istorie prin reconcilierea Germaniei occidentale cu principalele victime ale erei naziste din Europa răsăriteană, a dat dovadă, încă de la triumful obținut cu doi ani în urmă în alegeri, de semne de oboseală în ce privește problemele de politică internă".

La Bonn se anunță că întîlnirea dintre reprezentanții permanenți ai R.F.G. și, respectiv, R.D.G., Günter Gaus și Kurt Nier, a fost amînată. Biroul federal de presă declară că încă nu a fost stabilită o nouă dată. Egon Franke, ministru federal pentru problemele relațiilor dintre R.F.G. și R.D.G., declară că amînarea întîlnirilor prevăzute nu va aduce prejudicii asupra continuării negocierilor ce decurg din „Tratatul fundamental" dintre R.D.G. și R.F.G.

Între timp, se anunță că guvernul vest-german și-a dat acordul pentru numirea lui Michael Kohl ca reprezentant permanent al R. D. Germane la Bonn.

Primul secretar al C.C. al P.S.U.G., Erich Honecker, *a rostit la 12 mai o cuvîntare în care, între altele, a afirmat : „Noi am declarat nu numai că sîntem gata să dezvoltăm relații normale de coexistență pașnică cu R.F.Germania, ci, grație inițiativelor și poziției noastre constructive, am făcut posibilă încheierea acordului asupra înființării reprezentanțelor permanente, precum și încheierea altor convenții. Mai rămîn însă multe de făcut. Chiar și ceea ce a fost obținut trebuie apărat fără întrerupere împotriva adversarilor tratatului. În orice caz, noi tindem spre continuarea politicii noastre constructive, orientată în direcția păcii și destinderii, care va exercita și pe viitor o influență pozitivă asupra normalizării în continuare a relațiilor dintre R.D.G. și R.F.G."*

Premierele lui Brandt

Demisia cancelarului Willy Brandt a fost întîmpinată, atît în Republica Federală Germania cît și peste hotare, cu sentimente de profund regret. O mărturisesc declarațiile unor oameni politici de răspundere, unele manifestații spontane pro-Brandt desfășurate în R.F.G., numeroase materiale de presă, de cea mai diversă inspirație politică.

Ultimele declarații ale fostului cancelar, hotărîrea sa de a continua activitatea politică pe linie de partid, ca președinte al Partidului Social-Democrat, și, în orice caz, acțiunile sale din ultimii opt ani — cînd a îndeplinit funcții de înaltă răspundere în statul vest-german — permit să se vorbească despre Brandt nu atît la trecut, ca despre un capitol închis în viața politică a țării sale, cît la prezent și viitor, ca despre un om politic ce rămîne.

Intuind pulsul nou din propria țară, afirmarea viguroasă a forțelor politice vest-germane care militau împotriva doctrinelor rigide și imobiliste, pentru o politică realistă și angajantă în deplin consens cu mutațiile pozitive intervenite în Europa și în lume, Willy Brandt rămîne personalitatea politică vest-germană care a acționat pentru un „alt rol" al R.F.G. pe continent, pentru normalizarea și dezvoltarea relațiilor cu toate țările. Evident, Brandt a preluat funcțiile de conducere în R.F.G. într-o perioadă în care pe plan național prevalau forțele sănătoase, democratice, iar pe plan internațional se instaura un nou curs politic, spre destindere, colaborare și securitate. S-ar putea, deci, spune că oricare om politic vest-german beneficia de o șansă nouă, dar este indiscutabil că Brandt a fructificat această șansă, gîndind și acționînd în spiritul noilor realități. El rămîne, astfel, ca personalitatea politică vest-germană care a inițiat o serie de acțiuni în premieră, primul lider vest-german care, în cîteva circumstanțe, a avut curajul de-a „întoarce pagina".

Să ne amintim, astfel, că joi 3 august 1967, la dineul oferit în cinstea sa cu prilejul vizitei în România, Brandt, pe atunci vice-cancelar și ministru al afacerilor externe, declara : „Sîntem de acord că în problema securității europene trebuie să se pornească de la situația existentă și că tuturor statelor, indiferent de mărimea lor, le revin sarcini la fel de importante în privința realizării unei rînduieli de pace europene. Aceasta este valabil și pentru cele două orînduiri statale de pe pămîntul german".

Era pentru prima oară cînd un factor politic vest-german de înaltă răspundere în stat recunoștea existența a două state germane cu orînduiri diferite. Iar evenimentele ulterioare aveau să confirme că nu era vorba de o declarație formală, ci de o poziție politică, guvernul Brandt-Scheel venind mai tîrziu în întîmpinarea inițiativelor R.D. Germane privind normalizarea relațiilor și promovînd metoda negocierilor directe care aveau să ducă la Tratatul fundamental, la stabilirea de relații multilaterale între cele două țări. Să notăm, în context, premiera de la Erfurt, Brandt fiind primul șef de guvern vest-german care a făcut o vizită în R.D. Germană.

Brandt rămîne, de asemenea, primul șef de guvern vest-german care a făcut vizite în Polonia și Cehoslovacia, vizite soldate cu încheierea unor tratate care au pus bazele îmbunătățirii relațiilor dintre statele semnatare. Rămîne primul șef de guvern vest-german care a vizitat Israelul și primul șef de guvern vest-german care a vizitat lumea arabă (ultima sa vizită dinaintea demisiei).

Consecvent programului guvernamental care i-a adus victoria în alegerile generale din toamna anului 1969, program care prevedea printre punctele cardinale normalizarea și dezvoltarea relațiilor cu țările socialiste, cabinetul condus de Brandt a acționat pentru stabilirea și cultivarea unor raporturi normale cu Ungaria, Bulgaria, China, a contribuit la îmbunătățirea și diversificarea relațiilor cu U.R.S.S., Iugoslavia.

Brandt rămîne ca omul politic vest-german cu o remarcabilă contribuție la dezvoltarea relațiilor cu țara noastră. Era vicecancelar și ministru de externe cînd au fost stabilite relațiile diplomatice dintre România și Republica Federală Germania, act de referință și adîncă semnificație pentru evoluția raporturilor dintre cele două țări, cu largi repercusiuni asupra normalizării relațiilor dintre R.F.G. și celelalte țări socialiste, asupra consolidării destinderii și cooperării internaționale.

Un rol esențial în dezvoltarea raporturilor noastre l-au avut convorbirile tovarășului Nicolae Ceaușescu cu Willy Brandt, cu alți conducători de frunte ai R.F.G. Vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu la Bonn s-a înscris ca un moment de referință istorică în cronica relațiilor bilaterale, ea fructificînd noi posibilități pentru continua evoluție a legăturilor dintre cele două țări. Declarația solemnă comună semnată la Bonn de tovarășul Nicolae Ceaușescu și Willy Brandt, primul document de acest fel semnat de șeful guvernului federal, a consacrat un cadru larg și durabil cultivării unor relații multilaterale între țările noastre.

Orientările realiste și acțiunile pozitive ale guvernului Brandt-Scheel se alătură inițiativelor viguroase și eforturilor perseverente ale țărilor socialiste, ale altor țări, spre imprimarea unui curs nou în viața și relațiile internaționale, spre făurirea unei Europe a păcii, destinderii și colaborării.

Demisia cancelarului federal nu a însemnat retragerea lui din viața politică. Numeroasele sale luări de poziție mărturisesc intenția lui Brandt de a sprijini obiectivele programatice ale coaliției socialist-liberale — cu deosebire cursul spre destindere în Europa. „Descoperirea unui spion în Cancelaria federală nu trebuie să fie un pretext pentru torpilarea destinderii" — a declarat Brandt în fața cadrelor partidului său. „Trebuie mers în continuare pe calea reconcilierii cu Europa răsăriteană", a adăugat el. Într-o scrisoare adresată tuturor membrilor P.S.D., președintele partidului a cerut sprijinul acestora pentru Helmut Schmidt, succesorul său desemnat, și a subliniat că „noua echipă va continua activitatea guvernului demisionar". „Nimeni nu trebuie să-și permită să ofere, în această privință, puncte de atac" — a menționat Brandt.

Încă o dovadă că el *rămîne*, prin continuitatea politicii pe care a inițiat-o și promovat-o, ceea ce ar fi în beneficiul Republicii Federale Germania, al destinderii și cooperării europene.

Ion Cârje

FRANŢA

Duminică, votul final

Faza a doua a luptei politice pentru președinţia Republicii Franceze a început, de fapt, încă din timpul primei faze, mai cu seamă prin apriga rivalitate dintre fostul prim-ministru al lui Georges Pompidou şi ministrul de finanţe al defunctului președinte, Chaban-Delmas şi Giscard d'Estaing, fiecare urmărind să se definească în faţa alegătorilor ca viitorul purtător de drapel al majorităţii în etapa finală. Dealtminteri, în general, luările de poziţii în vederea acestei etape au anticipat asupra publicării rezultatelor definitive ale scrutinului din 5 mai. Formal, campania electorală în vederea celui de al doilea tur de scrutin a fost, însă, deschisă abia vinerea trecută, printr-o spectaculoasă dezbatere „faţă în faţă", televizată, între cei doi „finalişti" François Mitterrand şi Valéry Giscard d'Estaing. După această întîlnire — şi pînă vineri 17 mai la orele 24, cînd campania ia sfîrşit spre a lăsa celor 31 milioane de alegători o noapte şi o zi de gîndire înainte de vot — candidaţii nu au mai apărut şi nu vor mai apărea decît separat pe micul ecran.

Asemenea dialoguri au mai avut loc între candidatul comun al stîngii unite şi liderul republican-independent în etapa anterioară a campaniei. Vinerea trecută însă, dezbaterea care a fost transmisă pe două canale ale televiziunii oficiale, cu un număr restrîns de persoane invitate în studio (cîte zece desemnate de fiecare dintre candidaţi, zece din partea comisiei electorale de control, patruzeci de reprezentanţi ai presei franceze şi străine) a fost astfel investită cu o anume solemnitate. Şi evaluată de presă, încă din ajun, ca eveniment major în această ultimă etapă a competiţiei.

Fără îndoială, interesul deosebit pe care l-a suscitat această manifestare se datorează în parte caracterului ei inedit : în Franţa, cetăţenii au avut pentru prima dată prilejul de a urmări „în direct" o controversă (care a durat o oră şi jumătate) a celor doi candidaţi între care vor avea de optat la 19 mai. În analizarea componentelor acestui interes trebuie neapărat să se ţină seamă, şi în primul rînd, de o trăsătură caracteristică scrutinului din 5 mai, volumul participării la vot : absenteismul, redus, s-a situat în jurul a 15 la sută, aproximativ ca în 1965, cînd generalul de Gaulle a fost pus în balotaj de François Mitterrand (în 1969, la alegerea lui Georges Pompidou, neparticiparea la vot a fost de aproape 22 la sută). În contextul problemelor — economice, sociale, instituţionale — care se pun Franţei în momentul actual, electoratul francez se arată în majoritatea lui preocupat să-şi afirme opţiunile. Sondajele şi observatorii prevăd pentru duminică o competiţie foarte strînsă. S-ar putea, apreciază experţii, ca diferenţa dintre învingător şi învins să fie de aproximativ unu-doi la sută.

Faptul că, după publicarea rezultatelor primului tur de scrutin, atît Mitterrand cît şi Giscard d'Estaing au declarat că, de cîştigat „trebuie să cîştige Franţa", constituie o evidentă coincidenţă de vocabular — care nu trebuie confundată cu o similitudine programatică. Chiar în dezbaterea de vinerea trecută, ambii candidaţi au abordat principalele teme la ordinea zilei. Rapid, aluziv uneori. Dar, de-a lungul întregii campanii, poziţiile lor respective au devenit cunoscute. (Ziarele le-au şi publicat, comparativ, pe coloane paralele). În materie de inflaţie, de pildă, pentru candidatul comun al stîngii unite se impun măsuri imediate — blocarea temporară a preţurilor, reducerea T.V.A. (impozit indirect reprezentînd „valoarea adăugată" prin manipularea industrială) la bunurile de primă necesitate a căror producţie nu e strangulată, tansarea unui împrumut intern, armonizarea — negociată cu sindicatele — a veniturilor în cadrul dezvoltării generale. În concepţia liderului republican-independent, este vorba despre utilizarea „instrumentelor clasice de acţiune prin buget şi credit", despre perfecţionarea modalităţilor de stabilire a preţurilor (în nici un caz de blocarea lor), despre orientarea francezilor către „moderarea solidară a creşterii veniturilor lor" (deci către o moderare a mişcărilor revendicative), despre „posibilitatea de a modera T.V.A." etc.. În materie instituţională, cel dintîi preconizează o revitalizare a atribuţiilor parlamentului (inclusiv o nouă lege electorală, bazată pe principiul proporţionalităţii), cel de al doilea orientarea către „un regim care să fie mai clar prezidenţial". În domeniul politicii externe, convergenţă în ceea ce priveşte necesitatea dezvoltării cooperării cu ţările socialiste, deosebiri în modul de a privi relaţiile intercomunitare şi cele cu Statele Unite.

Fiecare dintre cei doi candidaţi şi prietenii săi politici s-au străduit în zilele din urmă să mobilizeze acele zone care i-ar putea fi favorabile din rîndurile celor ce n-au votat la primul tur. Dar, chiar dacă aceste eforturi ar fi total încununate de succes, dată fiind restrînsa importanţă numerică a absenteiştilor din 5 mai, coeficientul pe care l-ar reprezenta eventualele cuceriri de ultimă oră n-ar reprezenta pentru nici unul dintre candidaţi un procentaj suplimentar suficient spre a-i asigura victoria. Miza este alta : pentru votul final, hotărîtor este cum se vor pronunţa cele 6,5 milioane de francezi — adică un alegător din patru — care, la primul tur de scrutin, au optat pentru candidaţii învinşi în primul rînd cele 3,85 milioane care au răspuns apelurilor fostului premier Chaban-Delmas şi, într-o măsură, cei 800 000 alcăror sufragii s-au îndreptat către Royer, primarul din Tours, fostul ministru al comerţului şi artizanatului, gaullist neînscris în U.D.R.

La 5 mai, deci, toţi aceştia au votat pentru reprezentanţi ai majorităţii. Nu este însă deloc sigur că, la 19 mai, ei vor vota ca un singur om pentru Giscard d'Estaing. Paradoxală la prima vedere, această situaţie îşi are originea în însuşi istoricul mişcării gaulliste. Gaullismul şi gaulliştii — militanţi şi electorat — s-au constituit în straturi succesive. Au fost întîi cei pe care i-a adunat în jurul generalului de Gaulle participarea la Rezistenţă şi la Eliberare, sau admiraţia recunoscătoare pentru Rezistenţă şi Eliberare. Cincisprezece ani mai tîrziu, curajul realist de a pune capăt războiului din Algeria şi de a recunoaşte independenţa algeriană a îndepărtat de el pe unii din vechii „companioni", dar i-a adus alţi aderenţi. În plus, inaugurînd cea de a V-a Republică, generalul realiza treptat că edificarea unui stat modern trece în mod necesar prin construcţia economică şi începea să manifeste interes pentru competenţele susceptibile să elaboreze şi să slujească asemenea obiective. Prin forţa împrejurărilor, fiecare din aceste contingente de gaullişti era eterogen : oameni din medii diferite, de formaţii diferite, cu experienţe de viaţă şi, nu rareori, de viaţă politică diferite, răspundeau chemării unei cauze ca în anii Rezistenţei, unui subtil amestec de sincere convingeri patriotice şi ambiţii personale ca mai tîrziu, totdeauna fascinaţiei pe care o exercitau dimensiunea istorică a generalului de Gaulle şi imperioasa lui viziune despre locul Franţei în lume. Datorită componenţei sale eterogene, gaullismul nu putea fi un partid propriu-zis, cu doctrină şi program. Poate şi din conştiinţa acestei imposibilităţi, convins mai ales că el însuşi nu trebuie să reducă „legitimitatea" legăturii lui cu permanenţele Franţei devenind şeful şi prizonierul unui partid, generalul a ţinut totdeauna ca gaullismul să se definească, larg, ca o mişcare convergentă în jurul prezenţei lui călăuzitoare : toate denumirile pe care le-a purtat gaullismul de-a lungul anilor sînt variaţii pe tema „uniunii".

Necontestată decît de opoziţie, această concepţie despre „legitimitate" s-a menţinut cîtă vreme generalul a fost în fruntea treburilor publice. Şi încă, nu fără murmure : ale parlamentarilor, inclusiv ale celor gaullişti, împotriva restrîngerii atribuţiilor efective ale corpurilor legiuitoare ; ale „gaulliştilor de stînga" (provenind din fosta „Uniune Democratică a Muncii" — U.D.T.) împotriva ascensiunii prezenţelor şi concepţiilor tehnocratice în administraţia de stat. Odată cu retragerea în 1969 a generalului de Gaulle, „legitimitatea" invocată de urmaşul lui a fost pusă sub semnul întrebării ; în cele din urmă, pentru ca aceste discuţii să nu ducă la degradarea climatului în interiorul U.D.R., ele fuseseră treptat lăsate în părăsire, acceptîndu-se oarecum ideea că îndelungata colaborare a lui de Gaulle cu Pompidou conferise totuşi acestuia o anumită „legitimitate". În momentul neaşteptatei lui dispariţii şi a candidaturii Chaban-Delmas, controversa a renăscut şi s-a desfăşurat nu numai în cercurile conducătoare ale U.D.R., ci şi în mediile militanţilor de rînd şi, de asemenea, în acelea ale electoratului gaullist. Cu rezultatele care se cunosc : în lipsa prezenţei unificatoare (fie şi din sihăstria de la Colombey) a părintelui

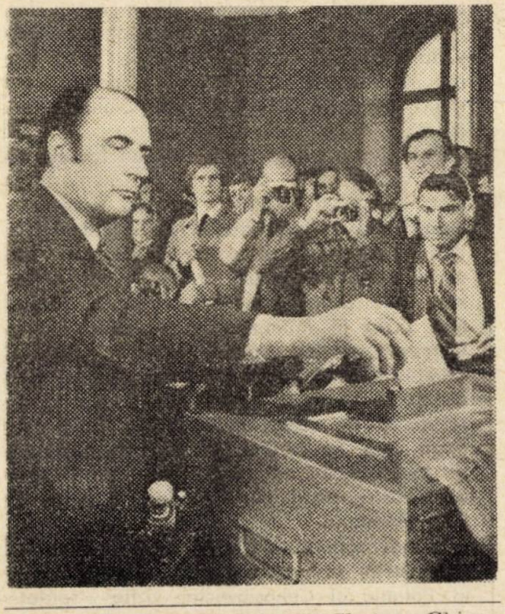

François Mitterrand votînd la Chateau-Chinon (Nièvre)

Giscard d'Estaing a votat la Chaonat, în apropiere de Clermont-Ferrand (Puy de Dome)

fondator, majoritatea n-a putut realiza o candidatură unică, iar voturile electoratului gaullist s-au dispersat. Pentru unii alegători în virtutea unor regăsite reflexe vechi, pentru alții datorită unor nerezolvate probleme noi.

A doua zi după primul tur de scrutin, comitetul executiv al formației gaulliste încerca, totuși, să redreseze situația. La capătul unei ședințe furtunoase, a fost dat publicității un comunicat adoptat în unanimitate de membrii biroului, printre care actualul premier Pierre Messmer și foștii prim-miniștri ai generalului, Michel Debré și Couve de Murville (aceștia au militat energic în prima parte a campaniei pentru candidatura Chaban-Delmas). În comunicat se spune : „Considerăm că datoria noastră este să acordăm sprijinul nostru domnului Valéry Giscard d'Estaing." Mulți își pun însă întrebarea cîți dintre alegătorii fideli ai formației gaulliste vor trece cu buretele peste „nu"-ul giscardienilor la referendumul din 1969 al generalului de Gaulle (și al cărui eșec a determinat retragerea generalului din viața politică). Cu atît mai mult cu cît Chaban-Delmas, candidatul pentru care au votat la primul tur, a evitat să se desisteze în mod explicit în favoarea liderului republican-independent, cu cît anumite personalități din rîndurile mișcării gaulliste preconizează abținerea, iar dintre „gaullîștii de stînga" unii — ca fostul ministru al muncii sub de Gaulle, Jeanneney sau ca Debû-Bridel, membru fondator al Consiliului Național al Rezistenței — au constituit un „Comitet național al gaullîștilor pentru candidatul stîngii".

În ceea ce privește situația candidatului comun al stîngii unite, aceasta este mult mai clară. În afară de partidele comunist, socialist și radical de stînga, semnatare ale Programului comun, François Mitterrand beneficiază de sprijinul P.S.U. (Partidul Socialist Unificat) și de acela al formațiilor de extremă stîngă ai căror candidați, Arlette Laquiller și Alain Krivine, au fost eliminați la primul tur de scrutin. De asemenea, și-au confirmat hotărîrea de a-i susține candidatura cele două mari centrale sindicale C.G.T. și C.F.D.T., Federația Educației Naționale (F.E.N.), sindicatul național al institutorilor Liga Drepturilor Omului. Este de notat că, în primul tur de scrutin, a fost singurul dintre „cei trei mari", care, în propriul său departament, în Nièvre, a obținut peste 50 (57,02) la sută, în timp ce actualul lui rival obținea 45,06 la sută în Puy-de-Dome, iar Chaban-Delmas 36 la sută în Gurile Ronului. Gaston Defferre, considerat ca prim-ministru potențial al lui Mitterrand, apreciază dealtminteri, că „stînga mai dispune de o rezervă de voturi pentru al doilea tur". Unii observatori emit părerea că nu este exclus ca alegătorilor candidatului stîngii să i se asocieze un număr de alegători tradiționali ai U.D.R., dezamăgiți de meandrele pe care le-a parcurs disputa pentru desemnarea unui candidat al majorității, de la moartea lui Georges Pompidou pînă la eliminarea lui Chaban-Delmas. Exemplul unor personalități ca Jeanneney și Debû-Bridel ar putea constitui un oarecare îndemn în acest sens. Presa franceză subliniază, pe de altă parte, că în istoria contemporană a Franței au existat momente reale de convergență între formațiunile stîngii și gaullîști : Rezistența, în primul rînd, apoi reconstrucția post-belică a țării, recunoașterea dreptului la autodeterminare a poporului algerian, luarea de atitudine împotriva intervenției americane în Vietnam (discursul generalului de Gaulle la Pnom Penh) etc., momente evocate într-un apel adresat săptămîna trecută de secretarul general al P.C.F., Georges Marchais, electoratului gaullist : în ciuda polemicilor, a spus el, legăturile dintre cele două formații sînt foarte profunde, deoarece au în comun atașamentul lor „de națiune și de măreția ei".

Duminică, numărătoarea inversă.

Florica Șelmaru

19 ani de la semnarea Tratatului de la Varșovia

Tratatul de la Varșovia de prietenie, colaborare și asistență mutuală a împlinit 19 ani de existență. El a fost semnat la 14 mai 1955, ca răspuns la crearea blocului Atlanticului de Nord (N.A.T.O.).

Încă de la înființarea Tratatului de la Varșovia, statele fondatoare au subliniat caracterul european, strict defensiv și vremelnic al acestei organizații, formulîndu-și explicit dorința de a contribui la menținerea și consolidarea păcii pe continent și în lume, de a promova colaborarea și înțelegerea între state, călăuzindu-se după obiectivele și principiile Cartei O.N.U. Ele s-au angajat, potrivit articolului 1 al Tratatului, „să se abțină în relațiile lor internaționale de la amenințarea cu forța sau de la folosirea ei și să rezolve litigiile lor internaționale prin mijloace pașnice, în așa fel încît să nu pericliteze pacea și securitatea internațională". „Părțile contractante — se arată, de asemenea, în articolul 8 — declară că vor acționa într-un spirit de prietenie și colaborare în scopul dezvoltării și întăririi continue a legăturilor economice și culturale dintre ele, călăuzindu-se după principiile respectării reciproce a independenței și suveranității lor și neamestecului în treburile lor interne". Dorința țărilor semnatare de a-și aduce o contribuție substanțială la pacea și securitatea în Europa este confirmată și de articolul 9 al Tratatului, în care se stipulează că el „este deschis și altor state, indiferent de orînduirea lor socială și de stat, care vor declara că sînt gata ca, participînd la prezentul Tratat, să contribuie la unirea eforturilor statelor iubitoare de pace în scopul asigurării păcii și securității popoarelor".

În cei 19 ani ce au trecut de la înființarea Tratatului de la Varșovia, politica „războiului rece" a suferit eșecuri după eșecuri, pe plan internațional producîndu-se mutații importante, una din principalele trăsături constituind-o modificarea raportului de forțe în favoarea socialismului, a forțelor păcii și progresului. Este o realitate incontestabilă faptul că, în prezent, așa după cum releva și comunicatul recentei consfătuiri din capitala Poloniei a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratat, tendința spre destindere este caracteristica dominantă a evoluției situației pe continentul european și în lume. O misiune istorică revine Conferinței general-europene, ale cărei prime faze s-au desfășurat cu succes, ea trebuind să asigure edificarea unui nou sistem de raporturi, bazat pe principiile independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, excluderii definitive a politicii de forță și de amenințare cu forța — astfel încît toate popoarele să aibă garanția fermă că se află la adăpost de orice act de agresiune și imixtiune, că se pot dezvolta nestingherit, într-un climat de încredere, de rodnică conlucrare.

România, ca membră a Tratatului de la Varșovia, și-a îndeplinit cu strictețe obligațiile asumate, se preocupă constant de întărirea capacității de apărare a cuceririlor revoluționare ale poporului, a orînduirii noastre socialiste, dezvoltă colaborarea pe plan militar cu țările participante la Tratat, cu celelalte state socialiste, profund convinsă că dezvoltarea pe multiple planuri a fiecărui stat socialist reprezintă chezășia prestigiului mereu crescînd al sistemului socialist mondial, contribuția cea mai prețioasă adusă la sporirea puterii sale, a întregului front antiimperialist.

În Hotărîrea adoptată pe marginea recentei Consfătuiri a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a dat o înaltă apreciere activității rodnice și constructive desfășurate de delegația română, poziției exprimate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în cadrul Consfătuirii, ea reprezentînd o nouă contribuție de seamă la cauza prieteniei, alianței și colaborării cu țările socialiste participante la Tratat, la dezvoltarea conlucrării și solidarității tuturor țărilor socialiste, la înfăptuirea securității europene și dezvoltarea colaborării și încrederii între toate națiunile continentului. Totodată, poziția exprimată și cu acest prilej de România a constituit un însemnat aport la promovarea noilor principii de raporturi internaționale.

Activitatea bogată și multilaterală a României pentru edificarea unui sistem trainic de securitate în Europa se materializează — după cum se subliniază în Hotărîrea Comitetului Executiv — prin numeroase inițiative, demersuri și acțiuni pentru propagarea și înrădăcinarea principiilor securității în practica vieții internaționale, prin normalizarea relațiilor, dezvoltarea și diversificarea colaborării României cu celelalte state europene, prin activitatea vastă și neobosită de contacte și întîlniri ale președintelui României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu șefii a numeroase state și guverne europene, personalități politice și reprezentanți ai diferitelor organizații sociale, prin înscrierea obiectivelor securității în declarațiile solemne, comunicatele comune și în celelalte documente încheiate cu aceste prilejuri, prin rolul constructiv desfășurat de reprezentanții României în toate fazele lucrărilor conferinței.

Statele participante la recenta Consfătuire a Comitetului Politic Consultativ au consemnat, în mod unanim, în documentele adoptate, necesitatea completării destinderii politice pe continent cu destinderea militară, concluzie căreia țara noastră, întregul nostru popor, îi acordă o mare importanță.

Legat de aceasta, este de mare însemnătate politică și practică, — releva Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. — faptul că statele socialiste participante la Consfătuire și-au reafirmat în mod public și deschis, în comunicatul adoptat, poziția că sînt gata să desființeze organizația Tratatului de la Varșovia simultan cu dizolvarea N.A.T.O. sau, drept prim pas, să lichideze organizațiile lor militare.

Instaurarea, pe arena internațională, a unei atmosfere de încredere și conlucrare, cultivarea în continuare a procesului destinderii pe continent și edificării unei Europe a păcii, nedivizate în grupări militare, impun sporirea contactelor cu caracter politico-diplomatic, rolului acestora în viața politică contemporană vădindu-și nu o dată marea lor eficiență și utilitate. Este, de aceea, demnă de relevat aprecierea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. că, în condițiile marilor schimbări petrecute în cele aproape două decenii de la înființarea Tratatului de la Varșovia, este necesară și se impune accentuarea tot mai mult, prioritară, a caracterului și laturii sale politice, inclusiv perfecționarea sistemului de informări și consultări reciproce în toate problemele importante pentru pace în Europa și în lume.

Atașată ferm principiilor noi, echitabile, ce trebuie să guverneze raporturile între toate statele, orientîndu-și cu consecvență politica sa externă spre slujirea marilor cauze ale socialismului și păcii, România socialistă este hotărîtă să își aducă în continuare contribuția activă la întărirea poziției socialismului pe plan mondial, la instaurarea unui climat de pace, înțelegere și securitate între toate popoarele.

Vasile Crișu

Pentru un dialog larg şi constructiv între organizaţiile de tineret şi studenţeşti

Nicu Ceauşescu
vicepreşedinte al Consiliului Uniunii Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România

În consens cu sarcinile de întărire şi lărgire a relaţiilor sale cu diversele organizaţii de tineret, progresiste şi democratice din lume, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România desfăşoară o vie activitate în plan internaţional. Dezvoltînd o largă colaborare, în principal cu organizaţii studenţeşti similare dintr-un mare număr de ţări, U.A.S.C.R. întreţine numeroase legături şi contacte internaţionale, participă la un amplu schimb de delegaţii, într-un cuvînt, promovează un fructuos dialog menit să favorizeze o mai profundă cunoaştere reciprocă a activităţii profesionale şi politice, să contribuie la sporirea ponderii politice a tineretului în viaţa internaţională, în slujba idealurilor păcii şi destinderii.

În lumina acestor obiective s-a desfăşurat şi vizita unei delegaţii a U.A.S.C.R. în Japonia, vizită efectuată la invitaţia Federaţiei Studenţilor Autonomi din Japonia (Zengakuren). Notăm, de la bun început — ca o dovadă a bunelor raporturi dezvoltate, în ultimii ani, între cele două organizaţii studenţeşti — că delegaţia U.A.S.C.R. este prima delegaţie străină căreia Zengakuren i-a adresat invitaţia de a vizita Japonia, după reconstituirea ei, în 1964.

A fost, acesta, un bun prilej pentru noi de a cunoaşte nu numai activitatea gazdelor, dar şi de a avea o serie de convorbiri cu alte organizaţii, precum Liga Tineretului Democrat, Liga Tineretului Socialist şi, deopotrivă, de a purta convorbiri cu un reprezentant al conducerii P.C. din Japonia, respectiv, tovarăşul M. Kaneko, membru al Prezidiului Permanent, şef-adjunct al Secretariatului C.C. al P.C. din Japonia. Întrevederile şi contactele delegaţiei noastre au avut darul, prin diversitatea şi importanţa lor, să ne ofere o imagine obiectivă a preocupărilor tineretului japonez, a problemelor cu care este, în prezent, confruntată mişcarea tineretului studenţesc progresist din Japonia.

Pentru a contura mai bine semnificaţia şi ponderea politică a organizaţiilor studenţeşti şi de tineret din această ţară, e de ajuns să amintim că Japonia se numără printre ţările cu un număr extrem de mare de tineri în raport cu restul populaţiei, iar, dintre aceştia, 1 900 000 sînt studenţi, adică aproximativ 20 la sută din totalul întregului tineret japonez. Vom adăuga — fapt de notorietate internaţională — dinamismul şi manifesta angajare politică a tineretului japonez, în general, şi a organizaţiilor studenţeşti, în special, ca factori activi pe planul vieţii politice şi sociale japoneze. Este, de altfel, cunoscut rolul grupărilor de tineret şi studenţeşti în organizarea sau iniţierea unor acţiuni politice şi sociale de anvergură la nivel naţional.

În acest context, Zengakuren, în calitatea ei de uniune naţională a studenţilor japonezi, ocupă un loc distinct, autonom. Organizaţie de orientare progresistă, democratică, ea numără 400 000 de membri, dar acestora li se adaugă alţi 600 000 de studenţi, simpatizanţi fervenţi şi constanţi ai acţiunilor iniţiate de organizaţie.

Obiectivul prioritar al Zengakuren — aşa cum ne-au declarat interlocutorii noştri — îl reprezintă crearea unui front unit al formaţiunilor de stînga, democratice şi progresiste, menit să lupte eficient împotriva intereselor marilor monopoluri japoneze, pentru o Japonie paşnică şi neutră.

În planul activităţii strict studenţeşti, organizaţia militează pentru o largă democratizare a învăţămîntului ; în mod esenţial, se subliniază necesitatea ca satisfacerea intereselor studenţilor să fie în concordanţă cu interesele generale ale maselor largi populare. Pe tărîm profesional, cultural şi sportiv, Zengakuren excelează prin organizarea unor manifestaţii de amploare ; de pildă, în fiecare an are loc, la iniţiativa ei, un seminar ştiinţific naţional cu o largă participare (anul trecut — 8 000 de studenţi).

Zengakuren îşi desfăşoară activitatea internaţională atît prin intermediul contactelor bilaterale cît şi prin Uniunea Internaţională a Studenţilor, în calitate de vicepreşedinte al acesteia. În cadrul internaţional, Zengakuren — au subliniat interlocutorii noştri — se pronunţă pentru deplina autonomie a fiecărei organizaţii, respingînd cu hotărîre orice încercare de amestec în treburile interne.

În ce priveşte relaţiile dintre U.A.S.C.R. şi Zengakuren, convorbirile avute au scos în evidenţă existenţa unei identităţi de vederi asupra unei game largi de probleme care preocupă tineretul contemporan, ele au exprimat posibilitatea certă a amplificării legăturilor întreţinute de cele două organizaţii studenţeşti.

De un interes deosebit s-au dovedit şi convorbirile avute de delegaţia noastră cu conducerea Ligii Tineretului Democrat (MINSEI). Amintim, cu deosebire, obiectivele politice majore ale organizaţiei : în plan intern, ni s-a relevat, în special, atitudinea militantă în favoarea creării frontului democratic unit, în acest sens fiind necesare crearea unei largi platforme comune a organizaţiilor de stînga, progresiste şi democratice şi, bineînţeles, depăşirea, în acest scop, a unor diferenţe de opinii ce se manifestă încă între unele formaţiuni de tineret. În plan extern, desfiinţarea blocurilor militare, retragerea trupelor străine în limitele graniţelor lor naţionale, desfiinţarea bazelor militare de pe teritorii străine, înfăptuirea unor paşi concreţi de reducere a trupelor, realizarea unor progrese substanţiale în direcţia dezarmării generale, promovarea unei politici de destindere, edificarea unei reale securităţi internaţionale — sînt, toate acestea, obiective majore incluse, la loc de frunte, în programul politic al Ligii Tineretului Democrat. În convorbirea avută cu preşedintele acestei organizaţii, s-a subliniat, cu precădere, cerinţa unirii tuturor forţelor progresiste şi democratice împotriva imperialismului, necesitatea dezvoltării unei largi colaborări internaţionale între organizaţiile de tineret, bazată pe respectarea independenţei, egalităţii, neamestecului în treburile interne, a unei cooperări menite să promoveze o reală şi largă solidaritate militantă.

Un moment distinct în timpul vizitei în Japonia l-a constituit primirea delegaţiei U.A.S.C.R. la C.C. al P.C.J. Discuţiile avute cu acest prilej ne-au relevat o serie de elemente caracteristice actualei situaţii social-politice din Japonia şi, firesc, ne-au oferit date semnificative privind activitatea P.C.J. în rîndurile tineretului. În prezent — a subliniat tovarăşul Kaneko — P.C.J. duce o activitate susţinută pentru creşterea influenţei sale în rîndurile tineretului, ale studenţilor, ale organizaţiilor de femei şi sindicale, precum şi în mediul rural.

Această convorbire — ca, de altfel, şi altele avute de delegaţia noastră — a confirmat posibilitatea reală de adîncire şi lărgire a legăturilor dintre mişcările de tineret din România şi Japonia, convingerea că aceasta va contribui eficient la întărirea solidarităţii dintre tineretul român şi japonez, dintre ambele popoare, solidaritate care îşi găseşte o elocventă reflectare şi în plan internaţional.

Cu prilejul întrevederilor avute atît cu delegaţia Zengakuren, cu conducerea Ligii Tineretului Democrat şi Ligii Tineretului Socialist, cît şi în discuţiile purtate la C.C. al P.C.J., interlocutorii noştri au făcut numeroase aprecieri la adresa acţiunilor de politică externă românească, fiind, cu deosebire, reliefate larga lor rezonanţă şi prestigiul de care se bucură România pe arena internaţională. În mod deosebit, au fost apreciate în termeni elogioşi consecvenţa şi principialitatea politicii externe a României socialiste, caracterul constructiv şi militant al poziţiei româneşti în complexul de probleme pe care le ridică azi viaţa politică internaţională.

Vizita delegaţiei U.A.S.C.R. în Japonia confirmă justeţea aprecierilor partidului şi statului nostru, potrivit cărora universitatea contemporană, tineretul în general reprezintă un factor dintre cei mai activi, dinamici şi originali în promovarea operei de pace, prietenie şi umanism. Convorbirile avute în Japonia — ca şi celelalte contacte pe care mişcarea de tineret şi studenţească din România le întreţine pe plan extern — au luminat, încă o dată, necesitatea amplificării legăturilor internaţionale între diversele organizaţii şi grupări de tineret progresiste şi democratice, au pus în valoare virtuţile dialogului deschis, constructiv între tineri, importanţa extinderii schimbului de păreri în scopul creşterii contribuţiei tineretului la înfăptuirea deziderateloor majore ale lumii contemporane.

Cursul nou spre destindere, colaborare și cooperare între state

Petru Ignat

Din analiza evoluției politice mondiale se desprinde, ca o concluzie esențială, faptul că, în prezent, în raporturile interstatale se afirmă un puternic curs spre destindere, colaborare și apropiere între popoare. El dă expresie dorinței popoarelor de a așeza relațiile dintre state pe bazele durabile ale justiției și legalității internaționale, pentru a-și putea consacra în întregime eforturile propriei bunăstări și prosperități, progresului economico-social.

Mutațiile care au determinat apariția noului curs al destinderii derivă din însăși dialectica evoluției relațiilor internaționale, din maturizarea conștiinței politice a popoarelor, care exclude paleativul și caracterul conjunctural din relațiile interstatale, reclamînd o modificare radicală a actualului cadru internațional.

Realitatea zilelor noastre demonstrează cu elocvență că afirmarea tot mai prestigioasă a țărilor socialiste constituie una din determinantele noului curs al destinderii și păcii. Activitatea internațională a țărilor socialiste, contactele și raporturile pe care ele le dezvoltă cu alte state constituie un factor pozitiv și influențează nemijlocit asupra destinderii în lume.

Forța țărilor socialiste — factor esențial în promovarea unei politici noi, de destindere, cooperare și colaborare între state — rezidă în progresele înregistrate de acestea în dezvoltarea economică și socială, în poziția lor activă față de principalele probleme care confruntă lumea contemporană. Rezultatele obținute de fiecare țară socialistă în parte în dezvoltarea ei internă, participarea tot mai activă a fiecăreia la viața internațională, principiile democratice pe care își întemeiază raporturile internaționale fac să crească forța socialismului, autoritatea și influența sa pe plan mondial. Intensa activitate internațională a țărilor socialiste din Europa pentru normalizarea și îmbunătățirea relațiilor pe continent în toate domeniile — politic, economic, tehnic-științific, cultural — inițiativele și poziția lor constantă în ceea ce privește convocarea și desfășurarea lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare, contactele și raporturile pe care le dezvoltă cu alte state, cu celelalte țări socialiste din Asia și America Latină pe baza unor principii de largă audiență internațională, constituie un factor determinant care contribuie la accelerarea noului curs al destinderii în lume.

În același timp, forța maselor de milioane de oameni ai muncii operează mutații determinante în ceea ce privește conceptul de libertate și independență națională, de progres social, în mentalitatea generală despre pace, înțelegere între state, pe baza principiilor democratice, ale egalității depline în drepturi. Tot mai multe cercuri ale burgheziei, reprezentanți ai bisericii, oameni politici, oameni de cultură și artă se pronunță pentru instaurarea unui cadru instituțional democratic intern și pentru determinarea unei politici noi pe planul relațiilor externe, bazate pe justiție și legalitate internațională.

Un factor deosebit de important care influențează în mod pozitiv noul curs al destinderii îl constituie dezvoltarea independentă pe care au pornit o serie de țări din America Latină, Africa și Asia. Caracteristic pentru aceste țări este nu numai ieșirea lor din starea de subordonare colonială față de fostele metropole, ci și concepția lor fermă despre necesitatea preluării în mîinile proprii a bogățiilor naționale, pentru valorificarea acestora în interes propriu — condiții primordiale ale consolidării cuceririlor pe plan politic, ale unei dezvoltări pe deplin suverane și independente, potrivit năzuințelor fiecărui popor.

În definirea și consolidarea acestor interese naționale, căile urmate, metodele folosite sînt variate, în raport cu particularitățile specifice, economice, sociale, istorice. Esențial însă este faptul că măsurile adoptate pentru apărarea intereselor naționale, pentru aplicarea nestingherită a programelor economice și sociale constituie o parte componentă a luptei împotriva imperialismului și neocolonialismului, pentru destindere și colaborare.

Acțiunea forțelor politice și social-economice aflate azi în largul front al luptei pentru pace și colaborare, pentru lichidarea practicilor imperialiste și colonialiste își găsește în zilele noastre o elocventă expresie în hotărîrea cu care sînt respinse practicile vechii politici imperialiste de forță și dictat. Istoria recentă a demonstrat că recurgerea la forță sau la amenințarea cu forța, încercările de a stăvili șuvoiul impetuos al luptei popoarelor pentru libertate, independență și suveranitate, pentru respectarea dreptului imprescriptibil și netransmisibil de a-și hotărî singure destinele, fără amestec din afară, sînt tot mai viguros respinse de popoarele întregului glob. „Dreptul celui mai tare", proclamat cu secole în urmă ca expresie a unor structuri politice anchilozate, care exclude negocierea politică echitabilă, afirmînd că puterea — în sensul mărimii și forței militare și economice — „face legea", este astăzi detronat de evoluția firească a istoriei contemporane în care popoarele apelează din ce în ce mai mult la justiția și legalitatea internațională.

În mod firesc, marile probleme mondiale nu mai pot fi rezolvate, în contextul internațional actual, de un grup restrîns de state ; privilegiul „ultimului cuvînt" nu mai este și nu mai poate fi în mod normal reclamat nici de mărime, nici de forța militară sau economică. Fortificarea comunității internaționale, crearea unei lumi mai bune, mai drepte, constituie, în mod logic, un proces, definit de conjugarea în egală măsură a eforturilor tuturor țărilor, mari, mijlocii, mici. Participarea acestora la rezolvarea nemijlocită a tuturor problemelor care confruntă contemporaneitatea a devenit o necesitate obiectivă și imperioasă.

Pacea a devenit nu numai o preocupare de cancelarie, un obișnuit exercițiu diplomatic, ci o constantă logic necesară a progresului, civilizației, a existenței însăși a ființei umane, a conservării patrimoniului universal de valori materiale și spirituale. Avînd dimensiunea unui act umanist, vizînd dezvoltarea și progresul generațiilor de azi și de mîine, înfăptuirea păcii durabile și trainice a devenit un postulat al contemporaneității.

Desfășurarea evenimentelor din ultimii ani pune tot mai puternic în lumină afirmarea metodei negocierilor în reglementarea conflictelor, a problemelor litigioase, normalizarea și dezvoltarea pe o scară tot mai largă a raporturilor de colaborare politică, economică și de altă natură dintre state. Continua amplificare și adîncire a acestor procese, prioritatea acordată factorilor care favorizează dezvoltarea raporturilor dintre state în spiritul echității internaționale definesc un proces înnoitor cu certe șanse de statornicire.

Una din expresiile concludente ale acestui nou curs politic o consituie convocarea Conferinței general-europene pentru securitate și cooperare în Europa. Ideea — lansată cu opt ani în urmă în Declarația de la București a țărilor socialiste europene, printre care și România — a pătruns în conștiința opiniei publice, obținînd girul de autoritate al popoarelor, dornice să făurească o lume a păcii și înțelegerii. Conferința general-europeană — a cărei a doua etapă se află în plină desfășurare — oferă un cadru politic propice abordării în mod egal de către reprezentanții tuturor statelor a unui contencios menit să dea certitudinea în ceea ce privește acuratețea relațiilor interstatale. Decalogul de principii avansat Conferinței drept cod care să guverneze raporturile dintre statele Europei, bazat pe deplina egalitate în drepturi a tuturor statelor, pe respectul independenței și suveranității naționale, al nefolosirii forței se constituie deja ca element definitoriu al noului curs de destindere și cooperare. El este determinat de schimbarea raportului de forțe, de creșterea contribuției popoarelor la dezvoltarea lor generală într-un climat de pace, propice progresului social și civilizației, de dorința expresă a statelor de a trăi în liniște, în deplină securitate, la adăpost de folosirea forței, a violenței.

Noul curs al destinderii cooperării și colaborării între state își afirmă, așadar, tot mai puternic virtuțile. Dar așa cum însăși viața a demonstrat, noul curs, aflat încă la început, nu se dezvoltă lin, fără asperități. Drumul spre o destindere salutară pentru progres și pace este încă îngreunat de acțiunea unor forțe reacționare, care se opun progresului, doresc să mențină și să perpetueze forța și dictatul ca argument pentru apărarea intereselor imperialiste. **„Desigur** — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu — **acest proces întîmpină opoziția forțelor reacționare interesate în menținerea vechilor stări de lucruri, în perpetuarea politicii imperialiste de forță și dictat, a politicii colonialiste și neocolonialiste. Sîntem departe de a putea spune că cursul destinderii s-a consolidat, că putem sta liniștiți. Dimpotrivă, desfășurarea evenimentelor atestă cu putere că sîntem de abia la început, că trebuie să intensificăm eforturile pentru promovarea acestui curs nou, a unor relații noi între state. Consolidarea și dezvoltarea cursului spre destindere cer ca popoarele, toate forțele progresiste, antiimperialiste, să acționeze cu fermitate sporită pe arena mondială, să-și întărească unitatea, să participe tot mai activ la viața internațională".**

Angajîndu-se cu toate forțele sale în promovarea acestui nou curs în viața internațională România socialistă, acționînd constant și ferm în baza liniei sale de politică externă stabilită de Congresul al X-lea și de Conferința Națională ale partidului, se manifestă ca un factor dinamic al comunității internaționale, hotărîtă să slujească activ cauza păcii și înțelegerii între popoare, să contribuie la promovarea idealurilor de progres și prosperitate.

Decurgînd din însăși esența orînduirii noastre, actele de politică externă ale Româ-

niei socialiste dedicate consolidării și adîncirii noului curs spre destindere reprezintă sinteza organică între interesele primordiale ale poporului român și interesele generale ale cauzei păcii, democrației și progresului.

Revoluționară prin însăși esența orînduirii din care izvorăște și ale cărei interese le servește, politica externă a României socialiste, creație a Partidului Comunist Român, potențată de gîndirea politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, are investite în ea virtuțile nobile ale grijii și răspunderii pentru asigurarea păcii, destinderii și înțelegerii între popoare.

Activitatea internațională a tovarășului Nicolae Ceaușescu, vizitele pe care președintele României socialiste le-a întreprins peste hotare, convorbirile la cel mai înalt nivel, declarațiile solemne, alte documente politice încheiate definesc voința de a participa efectiv la adîncirea noului curs spre destindere, o diplomație activă, înaintată, pusă în slujba intereselor fundamentale ale lumii.

În ampla acțiune pe care o desfășoară pe plan internațional, România pune constant în centrul politicii sale alianța și colaborarea frățească cu toate țările socialiste ; ea însăși țară socialistă în curs de dezvoltare, România se pronunță și acționează pentru dezvoltarea relațiilor sale pe multiple planuri cu statele tinere, care au pășit pe calea dezvoltării independente. În același timp, România promovează și extinde raporturi cu toate celelalte state ale lumii. La baza relațiilor sale, România așează un cod de principii menit să asigure atît dezvoltarea relațiilor sale bilaterale, cît și însănătoșirea climatului politic internațional.

România consideră că statornicirea unui nou climat în viața internațională, dezvoltarea noului curs de destindere se întemeiază pe luarea în considerare a intereselor fiecărui stat, indiferent de mărime geografică, de putere economică sau militară, pe asigurarea dreptului fiecărui popor de a se dezvolta de sine stătător, corespunzător condițiilor istorice naționale și sociale proprii, năzuințelor și voinței sale. Viața și evoluția evenimentelor internaționale actuale au demonstrat că numai aplicarea consecventă în practică a unor relații noi între state poate garanta dezvoltarea cursului nou, democratic în viața internațională. Pornind de la faptul că principiile menite să guverneze relațiile dintre state — respectarea independenței și suveranității naționale, egalitatea în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc, nerecurgerea la forță și la amenințarea cu forța, dreptul popoarelor de a-și hotărî singure soarta — au un caracter unitar, nu pot fi disociate în funcție de necesitatea unor interpretări conjuncturale România consideră că aplicarea lor cu consecvență, în toate împrejurările, ar da cursului spre destindere mai multă consistență.

Dinamismul și puternica sa angajare, inițiativele și participarea efectivă la rezolvarea problemelor majore ale lumii contemporane i-au conferit politicii externe a României valoare și sens internațional.

Politica externă a României a căpătat personalitate în confruntare cu marile probleme ale contemporaneității, la soluționarea cărora și-a adus o contribuție de valoare, subliniată pe deplin de comunitatea internațională. Fundamentală în activitatea diplomatică a României este concepția potrivit căreia stabilirea direcțiilor politicii externe a unei țări este dreptul imprescriptibil al fiecărui stat suveran. Responsabilitatea în fața națiunii proprii pentru actele de politică externă se identifică cu răspunderea pentru destinele păcii în general, pentru asigurarea progresului social, pentru promovarea eticii și echității internaționale.

În virtutea unei asemenea concepții, pătrunse de preocuparea constantă pentru apărarea intereselor vitale ale păcii, România promovează și susține marile acte care dau consistență noului curs de destindere, cooperare și colaborare între țări, aducîndu-și o contribuție esențială la fortificarea acestuia.

Diplomație pentru dezangajare

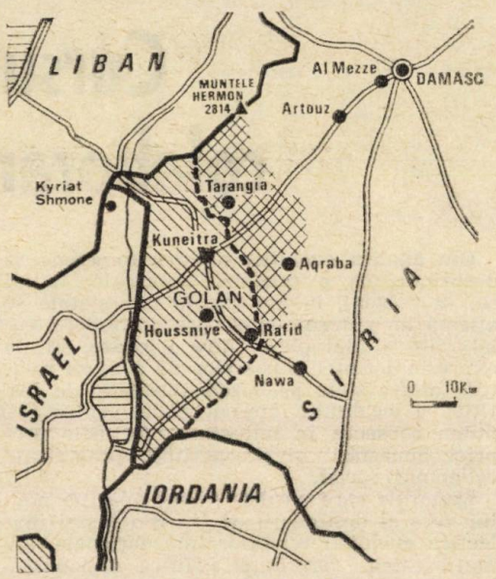

Masiv muntos de 40 km lungime, 20 km lățime, muntele Hermon se află situat exact la frontiera siriano-libaneză, după o axă nord-vest/sud-est. La poalele lui, se întind cîmpurile de bătălie din Golan pe care le mărginește. El constituie un foarte bun punct de observație natural : de pe vîrful lui (2 814 m) se pot vedea, la nord — Bekaa, cîmpia centrală a Libanului și regiunea de la frontiera israeliano-libaneză, la est — Damasc și întreaga sa regiune. În sfîrșit, el domină la sud — Valea Iordanului și Lacul Tiberiada și la vest — întreaga Galilee și Samaria. Se spune că, de pe piscul muntelui, pe timp frumos și cu un binoclu bun, pot fi numărate mașinile care circulă pe străzile din Damasc și din Haifa. Harta este reprodusă după „Jeune Afrique" : părțile hașurate reprezintă teritoriile siriene ocupate de Israel : hașurile oblice — teritoriul ocupat în 1967 și hașurile în carouri — teritoriul ocupat în 1973

Misiunea lui Henry Kissinger în Orientul Apropiat — a cincea și cea mai îndelungată de la războiul din octombrie 1973 — continuă prin vizitarea alternativă a Damascului și Tel Avivului. În cazul în care se va ajunge la un acord de dezangajare pe frontul siriano-israelian, ea se va încheia, probabil, la 17 mai, dar, chiar în condițiile unui impas, secretarul de stat nu se va reîntoarce la Washington înainte de 16 mai.

Primele întîlniri avute de Kissinger în cele două capitale nu au ajuns la concluzii, ci au permis doar părților să-și redefinească pozițiile și sugestiile. După a treia vizită la Damasc (12 mai) a șefului diplomației americane, tonul comentariilor ziariștilor ce-l însoțesc de peste două săptămîni pe Kissinger a devenit, însă, mai optimist. Trimisul special al ziarului „New York Times" scrie că „drumul spre un acord s-a accelerat în ultimele zile". „Părerea predominantă în capitala siriană este că lucrurile se îndreaptă încet, dar ferm, spre dezangajare", relatează ziarul libanez „L'Orient-Le Jour". La rîndul său, cotidianul israelian „Maariv" menționează că „dr. Kissinger are sentimentul că va putea ajunge la încheierea unui acord în cursul acestei săptămîni, chiar dacă este necesar să-și continue naveta între Damasc și Tel Aviv". Asemenea afirmații se sprijină pe declarația lui Kissinger, făcută la 12 mai pe aeroportul din Damasc, înainte de a pleca din nou spre Israel : „Președintele Hafez Al Assad și cu mine am avut un schimb de vederi cuprinzător asupra situației. Am trecut de la etapa considerațiilor generale la studiul considerațiilor detaliate și complete. Am făcut progrese, dar nu a fost realizat încă un acord". În termeni aproape identici, agenția siriană de informații „Sana" transmitea : „În pozițiile reciproce s-a făcut un progres, dar nu s-a realizat încă un acord".

Pentru observatorii din Beirut nu există nici o îndoială că discuțiile Assad-Kissinger asupra liniei de separare a forțelor și a viitoarei zone-tampon dintre forțele siriene și israeliene s-au desfășurat în fața hărților. După unele indicații, Israelul ar urma să evacueze teritoriile ocupate în timpul războiului din octombrie 1973, ca și orașul Kuneitra (cucerit în 1967), iar vîrful muntelui Hermon să fie plasat sub controlul O.N.U. potrivit unei modalități încă necunoscute, tot așa cum continuă să rămînă necunoscută soluția preconizată de Kissinger în ce privește cele trei coline care domină Kuneitra și cărora Israelul le acordă o mare importanță strategică. „Le Monde" opinează că „soarta celor trei coline constituie unul din obstacolele cel mai greu de depășit de către Kissinger ; el ar fi propus celor două părți să-și împartă controlul colinelor, sub supravegherea observatorilor Națiunilor Unite".

Declarațiile oficiale siriene din ultimele zile subliniază refuzul Siriei de a disocia condițiile separării forțelor de principiul evacuării tuturor teritoriilor ocupate. În afară de recuperarea de teritorii în cadrul dezangajării militare, Damascul a cerut un calendar al retragerii totale care să fie aplicat pe măsură ce vor evolua, la Geneva, negocierile de pace. În ce privește forța internațională chemată să se interpună între părți, Siria ar prefera observatori O.N.U. Aceasta este însă apreciată ca o chestiune secundară, față de problema esențială — retragerea Israelului din toate teritoriile ocupate și recunoașterea drepturilor poporului palestinian.

Potrivit surselor israeliene, un eventual acord între Siria și Israel ar putea fi semnat în decurs de o săptămînă, dar la Geneva și nu pe liniile de încetare a focului. Din surse provenite de la Beirut, Damascul ar exclude posibilitatea încheierii unui asemenea acord înainte de reuniunea conferinței arabe la nivel înalt, a cărei convocare a fost cerută de Siria la 8 mai și care s-ar putea întruni, în circa două săptămîni, la Alger sau Rabat.

Rodica Georgescu

Piața comună — între interesele naționale și cele comunitare

Abia se încheiase reuniunea Consiliului ministerial al Pieței comune de săptămîna trecută, care a luat în discuție implicațiile hotărîrii guvernului italian de a introduce restricții asupra importurilor, cînd autoritățile guvernamentale dintr-o altă țară membră a C.E.E. — Danemarca — au anunțat adoptarea unei decizii similare. În cercurile comunitare, mai îngrijorător chiar decît efectul în sine al măsurilor respective, ce afectează profund mecanismele și reglementările Pieței comune, este considerat, însă, faptul că acestea, adăugîndu-se unui șir de alte măsuri sau fenomene cu repercusiuni asemănătoare din ultimele luni, nu vin decît să confirme tendințele de eroziune a structurilor comunitare, cursul stagnant, dacă nu chiar regresiv, al construcției vest-europene în perioada din urmă. Mai mult — se apreciază în aceleași cercuri — măsurile respective ar putea constitui un factor de accelerare și accentuare a acestor tendințe, întrucît, în condițiile actualei conjuncturi economice defavorabile, alte țări vest-europene ar putea fi determinate să ripostеze în același mod, declanșîndu-se, astfel, o reacție în lanț de replici și contrareplici, cu consecințe nebănuite asupra mecanismelor comunitare.

Contextul economico-politic în care au intervenit măsurile italiene și daneze oferă, într-adevăr, multiple motive de îngrijorare arhitecților construcției comunitare. S-a constatat că dacă aceasta urmează un anumit curs pe „vreme bună", ea se arată destul de fragilă „cînd bîntuie furtunile", situație în care — așa cum s-a întîmplat în ultimele luni — vechile conflicte de interese reizbucnesc cu acuitate. Criza energetică părea să joace, inițial, rolul unui „catalizator politic" în C.E.E. După puțin timp, însă, s-a dovedit că tocmai solidaritatea comunitară a fost cea care nu a rezistat încercării acestui examen. În plină criză, „cei nouă" consideraseră necesar să organizeze o reuniune la nivel înalt — unde s-a vorbit de o identitate vest-europeană, de necesitatea folosirii unei singure voci în relațiile interoccidentale — dar, pe plan practic, s-a observat că fiecare a acționat mai degrabă după formula „se salvează cine poate". Ulterior, confruntările dintre membrii comunitari în problemele energetice au fost puse pregnant în lumină cu prilejul reuniunii de la Washington a principalelor țări occidentale consumatoare de petrol. Aici, în rîndul vest-europenilor s-a produs o adevărată sciziune, care, pe plan politic, a evidențiat de fapt diferențierile sensibile de poziție în privința conceperii relațiilor cu Statele Unite. Cele mai multe dificultăți sînt, însă, de ordin strict intracomunitar. Ieșirea francului francez din sistemul fluctuației concertate a monedelor comunitare a estompat aparența de solidaritate valutară a C.E.E., și așa destul de anemică, în condițiile în care alte trei monede făceau deja opinie separată, fluctuînd mai demult în mod individual. Ca urmare, trecerea la faza a doua a uniunii economice și monetare — considerată piesa de bază a construcției comunitare în actualul deceniu — a fost amînată fără termen. O serie de divergențe, în special între R.F.G. și Marea Britanie, au blocat transpunerea în practică a preconizatului fond de dezvoltare regională a C.E.E. și doar un compromis de ultimă oră — realizat sub presiunea noii campanii agricole, care bătea la ușă — a repus în mișcare mecanismele politicii agrare, salvînd „Europa verde" de la o destrămare totală. Principiul care a orientat acest compromis nu este, însă, nici pe departe de natură a mulțumi pe arhitecții comunitari, întrucît, admițînd posibilitatea unor excepții de la țară la țară în fixarea prețurilor agricole, el reprezintă exact inversul celui al unicității prețurilor, prevăzut a constitui regula de bază. De asemenea, noul guvern laburist britanic a solicitat oficial renegocierea apartenenței țării la Piața comună, în termeni care, înafara faptului că urmăresc obținerea unor condiții de participare mai favorabile, pun în discuție chiar unele structuri de bază și proiecte dintre cele mai importante ale Pieței comune, cum ar fi, de pildă, politica agricolă, crearea unei uniuni economice și monetare, transformarea ansamblului actualelor relații din cadrul C.E.E. într-o „uniune europeană" pînă în anul 1980 sau efectuarea unui transfer al atribuțiilor de decizie dinspre instituțiile naționale spre cele comunitare.

În sfîrșit, nici o acțiune comună — deși în nenumărate rînduri preconizată — nu a fost întreprinsă pentru combaterea fenomenului inflaționist, care a ajuns, actualmente, să progreseze într-un ritm anual de peste 10 la sută în majoritatea țărilor C.E.E. și care tinde, conform previziunilor, să se accelereze în acest an, afectînd și mai mult formularea unei strategii economice de către autoritățile guvernamentale. Consecințele creșterii prețului petrolului și al altor materii prime au adîncit dilemele politicii economice, alimentînd, pe de o parte, conjunctura cu combustibil inflaționist și determinînd, pe de altă parte, apariția unor importante deficite în balanțele de plăți ale țărilor occidentale dependente de importurile de țiței, deficite în fața cărora autoritățile se văd obligate fie să restrîngă achizițiile de petrol cu perspectiva reducerii activității economice și a intensificării tendințelor recesive, fie să limiteze importurile altor produse, în situația în care exporturile nu reușesc să asigure solvabilitatea financiară externă.

Este exact sensul măsurilor adoptate de Italia și Danemarca. Ambele țări au invocat serioasele lor dificultăți economice, legate de înăsprirea presiunilor inflaționiste și de creșterea masivă a deficitului balanței lor de plăți, scopul fiind același — de a restabili echilibrul economic intern și cel din conturile externe. „Inflația justifică austeritatea; bătălia în care ne vom angaja împotriva inflației nu va fi fără suferințe" — declara, încă în martie, cu prilejul prezentării programului economic al guvernului pe care îl formase, primul ministru Mariano Rumor, prefigurînd adoptarea recentelor măsuri. Justificîndu-le, ministrul de finanțe Emilio Colombo arăta că „deasupra Italiei plutea amenințarea a două săbii ale lui Damocles": dublarea deficitului balanței de plăți în ultimul an și sporirea prețurilor cu aproape 20 la sută în perioada februarie 1972—februarie 1973. La rîndul său, premierul danez, Poul Hartling, explicînd că deficitul extern sporea zilnic cu 20 milioane de coroane, ca urmare a creșterii valorii importurilor, sublinia că „această situație nu putea să continue și, din această cauză, a fost nevoie să intervenim drastic, descurajînd cererea".

Importanța prezintă, desigur, mijloacele alese de cele două țări pentru atingerea obiectivelor urmărite, întrucît de ele sînt legate reacțiile celorlalte capitale occidentale, în special ale celor comunitare. Guvernul de la Roma a obligat pe importatorii italieni să depună, fără dobîndă, la Banca centrală 50 la sută din sumele destinate importurilor cu 6 luni înainte de efectuarea acestora, imobilizîndu-le astfel pe o perioadă fondurile și, deci, descurajîndu-i să se aprovizioneze de pe piețele externe pentru a se îndrepta către furnizorii interni. Măsura, în a cărei sferă de aplicare nu intră materiile prime și bunurile de echipament, vizează aproximativ 400 de categorii de produse (printre care mărfuri agroalimentare, textile, mașini electrice, aparataj de telecomunicații, produse ale industriei fotografice, automobile, tractoare, ceasuri etc.), reprezentînd aproape 40 la sută din totalul importurilor. Dacă Italia a invocat, în sprijinul adoptării acestei măsuri, articolul 109 al Tratatului de la Roma, ce menționează posibilitatea unor inițiative pentru echilibrarea balanței de plăți în situații de urgență, partenerii comunitari au argumentat că mijlocul prevăzut în acest sens nu corespunde reglementărilor C.E.E., deoarece echivalează cu ieșirea parțială și temporară a Italiei din cadrul uniunii vamale și a siste-

Bruxelles. Convorbiri neoficiale înainte de începerea unei reuniuni. De la stînga la dreapta: ministrul de externe al Italiei, Aldo Moro, ministrul de externe al Olandei, Max Van Der Stoel, secretarul de stat la Ministerul de Externe al Italiei, Mario Pedini, și ministrul de externe al Franței, Michel Jobert

mului pieței comune agricole — principalele structuri ale organismului comunitar. Danemarca a ales o cale mai ocolită. Ea a hotărît să aplice majorări la impozitele percepute asupra vînzărilor unor categorii de produse (printre care automobile, aparate electromenajere, produse rezultînd din prelucrarea petrolului, tutun, băuturi alcoolice, bunuri electronice de larg consum etc.), afectînd, astfel, indirect importurile unor asemenea mărfuri printr-un mijloc ce nu se află, cel puțin pînă în momentul de față, în raza de acțiune a reglementărilor Pieței comune, neexistînd practic o armonizare pe plan comunitar a politicilor și regulilor în domeniul fiscal.

Avînd în vedere că măsurile respective au o puternică incidență externă, întrucît, urmărind restrîngerea importurilor, frînează implicit expansiunea exporturilor partenerilor comerciali, reacțiile acestora s-au axat pe sublinierea repercusiunilor ce ar putea fi resimțite în sfera relațiilor economice și politice interoccidentale. Celelalte capitale comunitare au reproșat autorităților de la Roma și Copenhaga de a fi ignorat mecanismul consultării prealabile a membrilor C.E.E. în luarea deciziilor. Totodată, s-a vorbit, pe diferite tonalități, de faptul că măsurile respective riscă „să accentueze dificultățile Pieței comune", „să amenințe structurile comunității", „să pună serios în discuție solidaritatea comunitară și viabilitatea construcției vest-europene". În fapt, pozițiile adoptate în replică nu au fost prea intransigente sau formulate în termeni deosebit de tranșanți ; și nici nu puteau fi astfel, deoarece, într-un trecut mai mult sau mai puțin îndepărtat, fiecare din celelalte țări occidentale apelase, în situații asemănătoare, la măsuri cu efecte similare și tot fără consultarea prealabilă a partenerilor (de amintit, în context : instituirea unor suprataxe asupra importurilor în Anglia și S.U.A., măsură contrară prevederilor G.A.T.T. ca și cea recent luată de Italia ; devalorizările sau, după caz, revalorizările monetare la care au procedat, în funcție de interesele proprii, Franța, R.F.G., Olanda, Belgia sau Elveția ; introducerea cursului fluctuant separat al monedei naționale etc.). Se adăuga — așa cum apreciază comentatorii de presă occidentali — și faptul că, în actuală conjunctură, fiecare din aceste țări s-ar putea vedea nevoită, foarte curînd sau după un timp, să recurgă din nou la astfel de acțiuni.

Tocmai această eventualitate îngrijorează cel mai mult cercurile de afaceri, economice și politice apusene, considerîndu-se, în acest sens, că măsurile italiene și daneze ar putea constitui precedentul amorsării unei reacții în lanț, cu efecte dintre cele mai semnificative asupra comerțului și relațiilor interoccidentale. Încă acum cîteva luni, Emile van Leppen, secretar general al O.C.D.E., exprima părerea că, în condițiile create prin creșterea masivă a prețurilor petrolului și altor materii prime, țările occidentale (în general puternic dependente de livrările externe ale unor asemenea produse) ar avea de ales între a accepta, fiecare, existența unui deficit în balanța de plăți și o soluție mult mai neliniștitoare — aceea a declanșării unui adevărat război comercial-valutar, întrucît, argumenta el, încercarea uneia din aceste țări de a înlătura deficitul prin restrîngerea importurilor, subvenționarea exporturilor sau devalorizarea concurențială a monedei proprii, ar atrage inevitabil, în actuala situație, contramăsuri similare din partea celorlalte țări.

Ilie Șerbănescu

REPORTAJ PE GLOB

PĂMÎNTUL FINIC

Stelian Țurlea

Apă, stîncă și pădure. Vechi legende, arhaice interpretări ale naturii spuneau că din amestecul cîtorva elemente a luat naștere toată diversitatea lucrurilor și a pămîntului. Apa, stînca și lemnul mi-au apărut, în primele momente — și s-ar putea ca impresia aceasta să-i cuprindă pe toți cei care călătoresc întîia oară în Finlanda — ca elementele primordiale, vechi, ale pămîntului finic, în starea imediată amestecului lor: reci, întinse, dăinuitoare, odihnindu-se parcă și ascunzînd viața care clocotește dincolo de ele și înăuntrul lor.

Există multe căi de a ajunge într-o țară, dar îmi e foarte greu să părăsesc ideea că pe drumul aerului e cel mai nimerit să te apropii de Finlanda, spre a fi captivat și a înțelege cum vrea să fie acest bătrîn pămînt al Europei. Părăsisem Copenhaga și lăsasem în urmă sudul crestat al Suediei, iar acum se așterneau, calme, apele Mării Baltice — nici o mișcare, nici o spărtură în întinderea albastră către oricare zare; rareori, vreun vas asemănător, de la acea distanță, unei gîngănii albe spinteca monotonia dulceagă. Și, deodată, orizontul către care zbor se schimbă, din ape cresc, ori mai exact izbucnesc insule de absolut toate formele și mărimile, numărul lor sporește parcă în progresie geometrică, întreaga lume de sub zborul nostru e o lume a insulelor, asemeni nodurilor unei uriașe plase, ca o puzderie, ca o țesătură de la o zare la alta : petice de pămînt stîncos, aproape sterp, cuibărite în golfurile largi ale unor insule mai mari, zimțuite, dăltuite profund, izbucnite într-o mișcare largă a tuturor dimensiunilor și brusc împietrită în neorînduială, rareori cu linia țărmurilor lină, insule mai mari pe a căror întindere s-a înstăpînit vegetația și pe ale căror stînci s-au împlîntat pîlcuri dese de conifere la poalele cărora, acum, la apropierea verii, mai scînteiază colțuri de zăpadă bătută de vînt și soare ; apoi, răsărind surprinzător de calm din valuri, țancuri și rocă roșcată pe care numai lichenii și algele, ori foarte mărunte ierburi rezistă ; și iar insule și insule, nici una semănînd cu cealaltă, înghesuite și înghețate pe întreaga întindere de sub zborul nostru, într-un uluitor spectacol, care, de mi-ar fi fost povestit, l-aș fi socotit fructul imaginației. Apă, stîncă și pădure, amestecate într-un tablou ce copleșește privirea. Rece și pustiu. Mă grăbesc, însă, cu acest gînd — pentru că deslușesc curînd, pe cîte o insulă, coiful roșiatic al unei case, apoi și altele, dar încă suficient de puține și rare. Iar între pămînturi, apa — cînd albastru-limpede, cînd albastru-verzui, cînd pur și simplu verde — aproape nevăzută, ca o magmă pe care plutesc impurități. Pe neștiute, proporția se schimbă : pămîntul și stînca devin acaparatoare, apa se închide în mulțimi de ochiuri, la fel de neregulate și de neasemănătoare unele cu altele, cum erau insulele, formînd o lume a lor, clară. Pămîntul acoperă orizonturile, pădurile verzi, totdeauna verzi, sînt frînte numai de rare, îndepărtate așezări, de aglomerări de roci ostile și de lacuri, iazuri și bălți, zecile, sutele, miile de lacuri ale Finlandei, mari sau mici, înlănțuite în șirag ori singuratice, limpezi în apele lor albastru-închis, ori înghețate încă.

De acum, sîntem deasupra Finlandei, țara numită adeseori „a celor o mie de lacuri", deși are peste 60 000, răspîndite în cea mai naturală aparentă dezordine de-a lungul țării care se întinde mult dincolo de Cercul Polar. Acesta este pămîntul Finlandei : apă, stîncă și pădure și este, cred, imposibil ca amestecul vechi, extrem de vechi, dar vizibil, al elementelor, să nu izbească pur și simplu simțirea celui sosit întîia oară aici.

Dar toate aceste simboluri chtonice (piatră, pămînt, apă) ar alcătui un spectacol pe cît de

Pădurile — 71 la sută din suprafața țării — constituie cea mai de seamă bogăție a finlandezilor. Înaintea transformării în hîrtie și celuloză, lemnul e lăsat o vreme la înmuiat, în lacuri

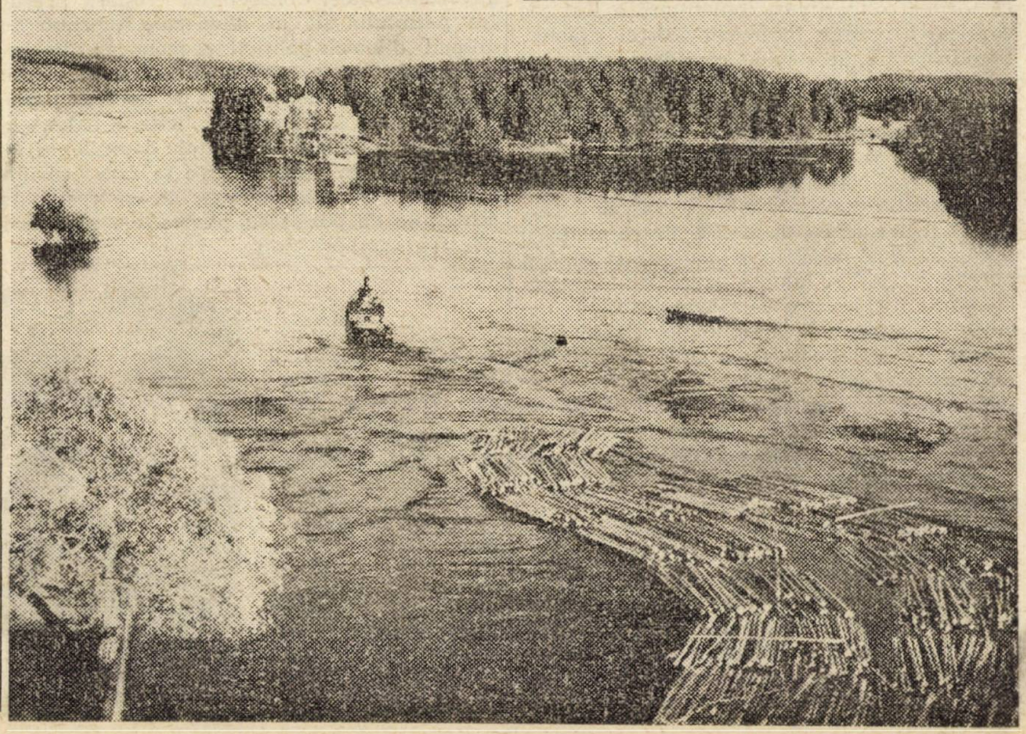

Păduri, mulțimi de lacuri și piatră, între care se află răspîndite rarele așezări finlandeze...

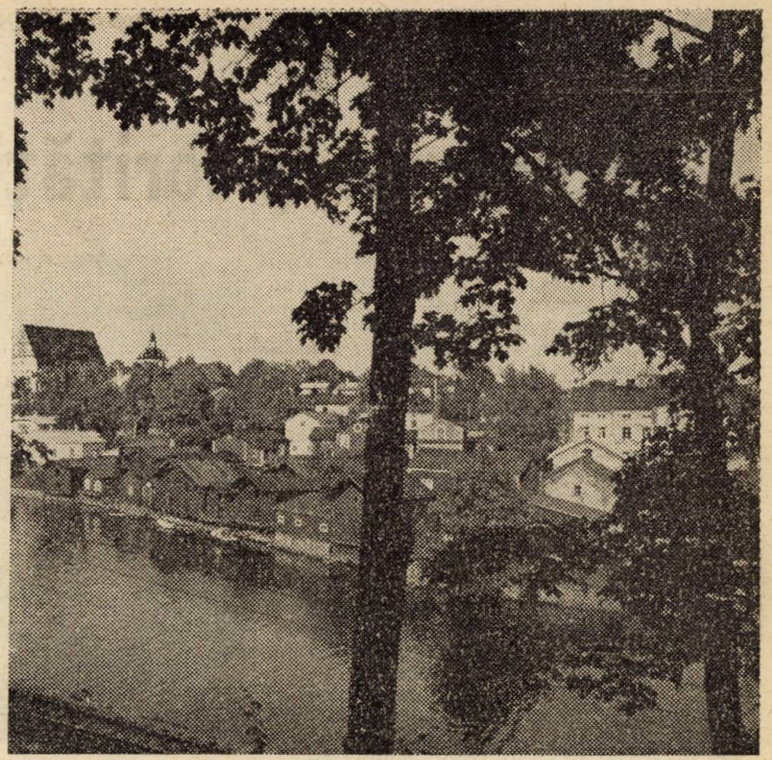

...cu acele case de lemn cu acoperișuri colorate, ca în vechea localitate Porvoo

fascinant, pe atît de pustiu și trist, dacă n-ar fi oamenii locurilor. Acestei întinderi de 337 000 kmp, acoperite cu uriași codri de brazi și molizi, ulmi și mesteceni, locuitorii (azi ceva mai mult de 4,5 milioane) i-au smuls, prin anevoioasă trudă, petice de țarină rodnică. Și, mai ales, au vrut să dăinuie, amestecîndu-și viața cu simbolurile naturale, supunîndu-le. Așezați la una din răspîntiile dintre Occident și Orient, au aparținut șapte veacuri regatului suedez și un altul imperiului țarist, dobîndindu-și independența abia în 1917. Există la acești oameni o tenacitate și o voință care uimesc și acum și care explică dăinuirea, o vitejie cotidiană, practică, superbolizată, într-un fel, în faptele eroului legendar Väinämöinen, proslăvit în mulțimi de variante în rune (cîntecele populare fineze). Surîsul lor îndărătnic și grav, interiorizat, izbucnit din acea dimensiune psihică numită „sisu" (ceva asemănător dorului nostru) spune mult mai multe despre istoria și viața acestui popor, diferit și de scandinavi și de slavi, decît o fac istoriile scrise : o permanentă înfruntare cu clima, cu elementele naturii potrivnice îi călește și modelează neîndurător. Din această înfruntare au apărut marile valori ale Finlandei, accentuate și înmulțite constant odată cu renașterea sentimentului național din secolul trecut.

Excluzînd, în parte, sudul și sud-vestul, Finlanda e o țară a marilor întinderi nelocuite. În afara orașelor Helsinki, Tampere, Turku, Espoo, așezările rare grupează numai cîteva zeci de mii de suflete. Și, între aceste așezări, mereu mai îndepărtate unele de altele pe măsură ce înaintezi către nord, se află peisajul tipic finlandez, cu pilcuri mari de arbori, urcate uneori pe cîte o colină, cu ferme singuratice în jurul cărora, geometric drămuite, se află fărîme de ogor fertil. Pentru că, din acei cîteva milioane de oameni, 25 la sută mai trăiesc încă din agricultură. Cultivarea pămîntului și-a pierdut, însă, într-o proporție însemnată importanța. Pădurile — 19 milioane de hectare, 71 la sută din suprafața țării — constituie de departe cea mai de seamă bogăție a finlandezilor : pădurile conservate, pe de o parte ; de pe alta, transformate în hîrtie, celuloză, mobilă, diverse instrumente, case — esențială materie de export. Dar industria lemnului nu e singura dezvoltată în Finlanda : există o flotă comercială și o industrie a pescuitului ; ca producător de cupru și nichel, Finlanda ocupă primul loc printre țările europene nesocialiste ; se fabrică mașini și utilaje de tot felul, aparate electronice, produse chimice, textile. Finlanda este, de fapt, în ciuda resurselor reduse de care dispune, una din țările industrializate ale continentului, ca rezultat al acelei îndîrjiri și voințe de a dăinui a oamenilor ei.

Izolarea așezărilor și a fermelor, decenii și secole întregi, a avut și partea ei bună : i-a modelat într-un mod aparte pe oameni. Mai întîi de toate, au învățat să reziste condițiilor, să fie întreprinzători. Își lucrau pămîntul, își construiau singuri casele, al căror interior era măiestru împodobit, inclusiv toate obiectele de care aveau nevoie. Civilizația populară finică — exprimată material în obiecte de lemn, lut și țesături — e foarte profundă și muzeul național de pe insula Seurasaari, de lîngă Helsinki, precum și alte 400 de muzee răspîndite prin țară stau mărturie. Au învățat să profite de solul stîncos : orașele finlandeze, și mai cu seamă capitala, cuprind multe monumente arhitectonice de o autentică frumusețe. Deasupra unei sumare fundații erau înălțate, și mai înainte, masive, impunătoare edificii din piatră ; astăzi, folosindu-se betonul, sticla, oțelul, cuprul și îmbinîndu-se esteticul cu funcționalul, se ridică uimitoare construcții, prelungite parcă din sinuoasele linii ale solului și din vis, dînd celebritate arhitecților finlandezi. Cine n-a auzit de Eliel Saarinen ori de Alvar Aalto care, la vîrsta sa înaintată, e încă în vigoare și proiectează minuni arhitectonice ?

Nu știu în ce măsură, în alte părți, arborele e un simbol al vieții. Cu siguranță, însă, aici, în Finlanda, el este, și nu numai ca urmare a întinderilor nesfîrșite de păduri. Din arbori și-au construit și își construiesc finlandezii casele, din transformarea lor s-au născut toate celelalte domenii ale vieții economice. Formează un simbol, inevitabil, și nu trebuie să mire hotărîrea arhitecților și a constructorilor de a schimba mai degrabă proiectele decît să taie un copac acolo unde nu e imperios necesar să o facă.

Animație de scurtă durată și colorată a dimineților : pescarii își aduc la mal plasele cu pește și fructe de mare

Finlanda e, totodată, o țară a legendelor, începînd cu acele greu de înțeles credințe ale laponilor despre care și Tacitus amintea acum aproape două mii de ani. Legende și cîntece, murmurate în acompaniament de cántele (un fel de citeră) sau jouhikko (asemănător lăutei celte), după lucru, la sfîrșit de săptămînă, mai ales atunci cînd are loc, de obicei, ritualul purificator al saunei. Sauna e — iarăși — un obicei tipic finlandezilor. Nu există familie ori casă care să nu aibă o sauna, indiferent de locul unde viețuiește, la țară ori în oraș, în colorate case de lemn ori în blocuri zgîrie-nori al căror alb argintat e în contrast viu, pe timp de vară, cu verdele întinderilor și cu albastrul intens al lacurilor. Orice străin este și trebuie să fie inițiat în sauna.

Este, apoi, omul.

Omul care — în miezul acestei naturi ciudate, fascinante și umede, ce și-a pus pecetea în artă și în muzică (celebrul Sibelius) — apare dîrz și puternic. Scria poetul Viljo Kajava :

„Aici e-mpărăția tăcută a stîncilor,
aspră lume uitată.
Scrisul gravat în piatră
nu-și dezvăluie tainele,
o scăpărare de pe șoldul stîncii
e ca o picătură închegată
din strălucirea unei stele
ce-a traversat universul.

Florile născute printre pietre
se desfac și se sting în pietriș.
Frunzele sărate se dăruie
vînturilor mării și ploilor de dimineață". *

Această împărăție finică, tăcută și umedă, vibrează, își pierde recele material prin om. Acești oameni tăcuți, retrași, blonzi, acești bărbați și aceste femei frumoase, cu surîsul lor îndărătnic și interiorizat, extrem de dîrzi.

Trebuie să rectific : pămîntul Finlandei e apă, stîncă, pădure și om.

* traducere de Tașcu Gheorghiu (cf. vol. „Poezia nordică modernă", vol. I, Editura pentru literatură, 1968)

LISABONA

Definirea priorităților

Viața își urmează cursul normal în Portugalia. O primă etapă s-a încheiat — etapa guvernului juntei salvării naționale —, o a doua etapă începe. Va dura, teoretic, un an, timp în care guvernul provizoriu urmează să pregătească alegerile libere pentru o Adunare Constituantă.

În mai puțin de trei săptămîni, cîte s-au scurs de la 25 aprilie, junta salvării naționale s-a văzut pusă în situația de a rezolva nu puține probleme ieșite la iveală odată cu răsturnarea vechiului regim fascist. „Cu greu se poate imagina în străinătate — scrie din Lisabona ziaristul Felix Naggar — ce reprezintă revoluția în Portugalia. Nu este vorba de înlocuirea unui guvern civil cu un guvern militar, ci de o schimbare completă a unui sistem care, timp de cincizeci de ani, a menținut Portugalia într-un vas închis, izolat de lume, ca și de o schimbare a unui întreg popor. Schimbare de instituții, de stil de viață, de psihologie și mentalitate a tuturor portughezilor".

Și, în aceste trei săptămîni, nu puține lucruri s-au întîmplat la Lisabona.

De la o zi la alta se creează, în această țară fără partide, un partid după altul. S-a ajuns la peste cincizeci de formațiuni politice, ale căror programe sînt adesea atît de apropiate, încît cu greu se pot distinge diferențele. Oricum, timp de un an de zile, partidele politice portugheze au timp să se pregătească pentru întîlnirea cu istoria noii Portugalii care-și va alege atunci Adunarea Constituantă, iar guvernul provizoriu — răgazul necesar pentru definirea priorităților economice, politice și sociale.

Redăm, în continuare, **filmul evenimentelor**, după o selecție proprie.

7 MAI

— Antonio de Spinola, șeful juntei salvării naționale, continuă consultările cu o serie de lideri politici în vederea constituirii unui guvern provizoriu.

— Este creată o comisie specială pentru comerțul exterior care să stopeze exodul ilicit de capital.

— Întors la Lisabona din turneul întreprins într-o serie de capitale vest-europene, Mario Soares, secretarul general al Partidului Socialist Portughez, ține prima sa conferință de presă. Subliniază din nou necesitatea ca partidul comunist să participe la formarea guvernului provizoriu.

8 MAI

— O activitate febrilă domnește în toate sectoarele vieții publice. (Într-o singură zi — 6 mai — junta a emis șapte decrete și două ordonanțe). În ministere, majoritatea directorilor generali au fost destituiți și înlocuiți. Au loc reuniuni ale funcționarilor în vederea creării unui sindicat al funcționarilor. Majoritatea foștilor rectori ai universităților din Portugalia au fost înlocuiți. Profesorul Luis Gomes, întors din Brazilia, după 14 ani de exil, a fost numit rectorul Universității din Porto. Majoritatea ziarelor au ales comitete de redacție.

— O nouă grupare politică — „Frontul Patriotic de Eliberare Națională" — și-a făcut apariția pe eșichierul vieții politice lusitane. Își proclamă „voința de apărare a cuceririlor de la 25 aprilie și propune unirea forțelor armate și mișcării populare, în special prin crearea de comitete de sprijinire a forțelor armate". Obiectivul acestor comitete va fi „formarea unei viguroase mișcări a forțelor populare pentru democrația, pacea și independența Portugaliei".

— La Geneva, la reuniunea ministerială semestrială a AELS (Portugalia este membră fondatoare din 1960), șeful delegației portugheze, ambasadorul Siqueira Freire, subliniază hotărîrea juntei de a crea instituții democratice noi, precum și respectarea totală, în termeni democratici, a drepturilor politice și sociale și a libertăților poporului portughez.

Lisabona. Generalul Spinola sosind la Palatul Belem pentru convorbiri cu diferite personalități politice

— La Berlin, Agostinho Neto afirmă că „poporul angolez este hotărît să continue, în comun cu forțele democratice ale poporului portughez, lupta pentru eliberarea completă și independența țării sale".

9 MAI

— Mihnea Gheorghiu, președintele Academiei de științe sociale și politice a României, este primit, la Palatul Belem, de președintele juntei salvării naționale, generalul Antonio Sebastiao Ribeiro de Spinola. Cu acest prilej, Mihnea Gheorghiu i-a înmînat generalului Spinola, din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu un mesaj în care președintele României i-a transmis salutări și urări de succes pe calea dezvoltării democratice a Portugaliei, în conformitate cu interesele și aspirațiile vitale ale poporului portughez. Antonio de Spinola a rugat să se transmită președintelui României, Nicolae Ceaușescu, cele mai calde urări de fericire și prosperitate, exprimînd, totodată, dorința sa privind reluarea și dezvoltarea relațiilor dintre poporul român și poporul portughez. Generalul Antonio de Spinola a prezentat un tur de orizont asupra actualei situații politice de tranziție din Portugalia în urma răsturnării vechiului regim reacționar, arătînd că în scurt timp au fost luate măsuri pentru dezvoltarea democratică ulterioară, pentru binele poporului portughez, pentru asigurarea libertăților sale.

— Contactele în vederea formării unui guvern provizoriu s-au încheiat — anunță cotidianul „Diario Popular".

— Este fondată „Mișcarea Stîngii Socialiste" care se pronunță pentru terminarea războiului colonial și reactivarea sindicatelor.

— Ca urmare a amnistiei, circa 500 dosare ale proceselor politice din Portugalia vor fi depuse la arhive — declară Antero Monteiro Dinis, adjunct al procurorului Republicii. Aceste dosare se refereau la persoanele civile sau militare arestate pentru „acțiuni subversive" de fostul regim Caetano.

— O mie de persoane ocupă 23 de imobile, libere de doi ani, în cartierul Chelas din Lisabona. Trimit o delegație la junta salvării naționale pentru a cere cheile apartamentelor care aparțineau Fondului de dezvoltare a locuințelor, Consiliului municipal și Casei pensiilor. Reprezentantul juntei subliniază caracterul „abuziv" al acestei acțiuni, dar a acceptat-o ca fapt împlinit.

— O rezoluție, potrivit căreia toți episcopii portughezi „cu excepția celor pe care enoriașii îi vor desemna" vor trebui „să demisioneze, deoarece ei sînt irecuperabili în noua societate democratică", a fost discutată și votată la Lisabona, la o reuniune a circa o mie de „creștini-progresiști". Episcopii, „numiți, cu cîteva excepții, cu acordul regimului fascist", nu oferă — s-a subliniat în cadrul reuniunii — garanțiile necesare noului regim care s-a născut în Portugalia.

— Ambasada Senegalului la Paris dă publicității un comunicat în care arată că Partidul Socialist Portughez și Uniunea Progresistă Senegaleză vor stabili „relații permanente". Hotărîrea a fost luată la Paris, cu prilejul întîlnirii, la 2 mai, dintre Mario Soares și președintele Senegalului, Leopold Sedar Senghor. Președintele Senghor — relevă ambasada — „a salutat faptul că partidele democratice din Portugalia au angajat un dialog cu generalul Spinola, al cărui mare merit este că a fost primul dintre generalii portughezi care a preconizat o politică nouă de deschidere, atît în Portugalia, cît și în teritoriile de peste mări".

— „Mișcarea de eliberare din Sao Tomé și Principe" (M.L.S.T.P.) este gata să angajeze un dialog cu noile autorități portugheze în vederea cuceririi independenței naționale a Insulelor Sao Tomé și Principe. În comunicatul dat publicității se arată : „După ce a analizat situația ce decurge din recentele evenimente de la Lisabona, M.L.S.T.P. salută mișcarea forțelor armate și poporul portughez pentru importanta lor victorie asupra opresiunii fasciste".

— Comitetul Special pentru Decolonizare, Comitetul pentru Apartheid și Consiliul Națiunilor Unite pentru Namibia lansează un apel juntei portugheze pentru ca ea „să abandoneze complet politica eronată a predecesorilor săi" și „să procedeze la decolonizarea coloniilor portugheze din Africa conform poziției Națiunilor Unite în această problemă".

10 MAI

— Generalul Costa Gomes, șeful statului major al forțelor armate portugheze, sosește la Lourenço Marques (Mozambic) într-o vizită de 48 de ore.

— Comisia „ad hoc" pentru presă precizează că hotărîrile juntei vor fi de competența sa exclusivă și în conformitate cu programul forțelor armate. Comisia subliniază, totodată, că „restructurarea muncii și reprezentativitatea muncitorilor și formele de asociere vor fi definite și legalizate la momentul oportun potrivit celor mai pure principii democratice și în acord cu recomandările organismelor internaționale competente în materie".

— Mario Soares, într-un interviu acordat agenției „France Presse" : „Strategia noastră este de stînga. Dar noi venim de departe. Nu cunoaștem sociologia electorală a țării (...). Avem un an înaintea noastră (înaintea alegerilor pentru o Adunare Constituantă) pentru a ne face ucenicia și a evalua raporturile de forță. Vrem să realizăm o revoluție originală, tolerantă, pașnică. De aceea, trebuie să ținem seama de realități. Dacă credem că le putem schimba numai prin fraze revoluționare, o vom sfîrși rău. Și noi vrem să sfîrșim bine".

11 MAI

— Mihnea Gheorghiu a fost primit la Ministerul Afacerilor Externe al Portugaliei, unde i s-a înmînat mesajul personal de răspuns al generalului Antonio de Spinola, adresat președintelui Nicolae Ceaușescu. Președintele Academiei de științe sociale și politice a României are întrevederi la Lisabona cu : prof. dr. Adelino da Palma Carlos, personalitate proeminentă a vieții publice portugheze ; Mario Soares, secretarul general al Partidului Socialist Portughez, căruia i-a transmis un salut cordial din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu și care, la rîndul său, l-a rugat să transmită secretarului general al Partidului Comunist Român asi-

gurarea celor mai bune sentimente de stimă și înaltă considerație pe care i le nutresc socialiștii portughezi ; membri și activiști ai C.C. al P.C. Portughez, care l-au rugat să transmită tovarășului Nicolae Ceaușescu un cald și prietenesc salut din partea tovarășului Alvaro Cunhal, secretarul general al C.C. al P.C. Portughez, precum și cele mai bune urări de noi succese României socialiste.

— Elmano Alves, fostul secretar general al Acțiunii Naționale Populare (A.N.P.), partidul lui Marcello Caetano, a fost arestat — anunță purtătorul de cuvînt al juntei.

— Pe zidurile din Lisabona apar primele afișe politice.

— Cotidianul independent „O Seculo", din cauza conflictului izbucnit între personalul redacțional și administrație, n-a mai apărut de două zile. Astfel, la Lisabona, au rămas numai două ziare de dimineață : „Diario de Noticias" și „Jornal do Comercio".

— Purtătorul de cuvînt al juntei afirmă că militarii vor dispare încetul cu încetul din instituțiile portugheze care aparțin civililor. Precizează că peste 900 de agenți ai fostei poliții politice (D.G.S.) au fost arestați

12 MAI

— Un trimis special al secretarului general al O.N.U., Hans Janitschek, secretar general al Internaționalei Socialiste, se întîlnește cu Antonio de Spinola, căruia îi transmite un mesaj oral din partea lui Kurt Waldheim.

13 MAI

— Într-un interviu acordat corespondentului special al agenției Prensa Latina, Alvaro Cunhal, secretarul general al P. C. Portughez, a declarat: „Clasa muncitoare, masele populare și forțele democratice trebuie să rămînă unite, iar alianța dintre popor și forțele armate constituie o necesitate pentru a bara calea contrarevoluției, pentru a se asigura libertățile și pentru a se organiza cu adevărat alegeri libere pentru Adunarea Constituantă". „Lichidarea dictaturii fasciste și cucerirea libertăților politice în Portugalia constituie un eveniment deosebit de favorabil popoarelor supuse colonialismului portughez. Există, firește, încă divergențe profunde în această problemă. Totuși, atît în rîndul mișcării populare, cît și al mișcării militare se consideră în unanimitate că este necesar să se pună capăt războiului și să se ajungă la o soluție politică a problemei. Această soluție constituie un punct de plecare de mare importanță. În aceste condiții atît de complexe, ne străduim să deschidem calea unei soluționări a problemei, apărînd și consolidînd, în același timp, cuceririle democratice realizate de poporul portughez în perioada care a trecut de la 25 aprilie".

Rodica Dumitrescu

Primirea de către președintele Mao Tzedun a președintelui Republicii Senegal, Leopold Sedar Senghor, care a făcut o vizită la Pekin. A avut loc, cu acest prilej, o convorbire cordială și prietenească — menționează agenția „China Nouă". La întrevedere au fost prezenți Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat, și alte persoane oficiale

ROMA

Referendumul

Corespondență de la Radu Bogdan

Electoratul italian — circa 37,5 milioane de cetățeni — a fost chemat, duminică și luni, la urne. Pentru prima oară în istoria republicii, italienii au participat la un referendum, alegătorii trebuind să răspundă, prin DA sau NU, la întrebarea : „Doriți să fie abrogată legea din 1 decembrie 1970 care reglementează disciplina cazurilor de desfacere a căsătoriei ?" În aparență, totul părea a fi foarte simplu. În realitate însă, așa cum a demonstrat și aprinsa campanie electorală care a precedat referendumul, situația s-a dovedit mult mai complicată, afectînd în mod direct climatul și echilibrurile politice ale țării.

Italia nu a cunoscut pînă acum cîțiva ani, din punct de vedere legal, instituția divorțului. De altfel, nici legea pe care Parlamentul italian a adoptat-o la începutul lunii decembrie 1970, după mai bine de patru ani de intense dezbateri, nu a avut drept principal obiectiv recunoașterea acestei instituții. În concepția inițiatorilor (deputații Fortuna și Baslini) și a susținătorilor (toate partidele laice), mobilul direct al acestei legi nu era nicidecum acela de a încuraja și favoriza desfacerea căsătoriei sau ruptura familiei, după cum se exprima senatorul comunist Paolo Bufalini, ci, dimpotrivă, urmarea recunoașterii unei situații de fapt, cum ar fi, de pildă, aceea a familiilor a căror existență reală încetase deja de mai mulți ani, sau, altfel spus, se dovedise a fi falimentară. Cu toate acestea, adoptarea legii Fortuna-Baslini, în ciuda prevederilor sale restrictive, nu a întrunit acordul partidelor și mișcărilor catolice. Așa s-a făcut că, după numai cîteva luni, aceștia au cerut în mod oficial organizarea unui referendum pentru abrogarea legii. Cererea lor, susținută de 500 000 de semnături, este admisă de Curtea Constituțională în ianuarie 1972. Cîteva săptămîni mai tîrziu, guvernul hotărăște organizarea referendumului pentru luna iunie a acelui an. Desființarea anticipată a parlamentului și fixarea de alegeri generale pentru primăvara lui 1972 duc, însă, la amînarea automată a noii consultări electorale. Al 4-lea guvern Rumor, demisionat la 2 martie 1974, anunță, printre ultimele sale decizii, organizarea referendumului asupra divorțului pentru a doua duminică a lunii mai.

Anul care a precedat desfășurarea referendumului și, mai ales, săptămînile dinaintea hotărîrii adoptate de guvern au înregistrat eforturi susținute din partea partidelor laice — comuniști, socialiști, social-democrați, republicani și liberali — pentru evitarea acestei probe electorale. Forțele politice de inspirație laică au încercat să ajungă la o înțelegere cu cercurile catolice, propunînd, printre altele, o formulă de compromis, care avea în vedere modificarea legii Fortuna-Baslini. Argumentele avansate de liderii partidelor laice, în susținerea acțiunii îndreptate spre evitarea referendumului, porneau de la faptul că o astfel de consultare electorală ar fi putut avea „periculoase consecințe politice pentru viitorul democratic al țării", că ea „va abate în mod sigur atenția de la mult prea importantele dificultăți de natură economică și socială pe care le cunoaște în prezent țara". După referendum — scria, încă în luna februarie a acestui an, revista „L'Europeo" — „există perspectiva unor noi alegeri anticipate și a unor noi alianțe politice și există, în același timp, pericolul ca despărțirea Italiei în două blocuri să se repercuteze în parlament și în viața țării". Nici măcar astfel de argumente nu au fost de natură să faciliteze încheierea unui acord. Partidul Democrat-Creștin rămînînd ferm în atitudinea sa de susținere și organizare a referendumului.

Campania electorală, scurtă dar plină de intensitate, a pus pentru prima oară în istoria țării, față în față, două grupuri diverse, care nu mai corespundeau alianțelor tradiționale. Pe de o parte, grupul favorabil legii, în componența căruia au intrat toate partidele laice : comuniști, socialiști, socialist-democrați, republicani și liberali și, pe de altă parte, grupul defavorabil — format din Partidul Democrat-Creștin și Mișcarea Socială Italiană — partid neofascist. Membrii coaliției de centru stînga : democrat-creștinii, socialiștii și socialist-democrații, susținuți din afară de republicani, s-au aflat astfel pe terenuri diferite de acțiune, fapt care, în ciuda apelurilor exprese de a nu se afecta actualele echilibruri, nu va putea să nu se repercuteze, într-un fel sau altul, asupra colaborării din cadrul coaliției.

Pornind de la poziția lor de principiu față de importanța ce trebuie acordată în cadrul societății familiei, deplinei armonii și egalități din sînul acesteia, conduitei morale și înțelegerii ambilor soți, comuniștii au subliniat cu consecvență, în cursul campaniei electorale, că adevăratul pericol pentru familie, pentru sutele de mii de italieni care sînt nevoiți să-și părăsească familia și să ia drumul emigrației, îl constituie multiplele probleme economice și sociale care nu-și găsesc rezolvarea.

La puține ore de la încheierea consultării electorale, atenția cercurilor politice părea a fi concentrată în întregime asupra consecințelor sale. Ipotezele și interpretările care s-au avansat sînt dintre cele mai diverse. Amintesc, în primul rînd, declarațiile liderilor politici democrat-creștini, protagoniști ai referendumului, care vizează o formulă de guvernare mai stabilă și, în legătură cu care, unele sugestii au fost avansate chiar în cursul campaniei electorale. Aceste sugestii, care n-au găsit un credit prea mare în rîndul formațiilor politice interesate, ar fi putut fi readuse în discuție în cazul unui cîștig de cauză din partea forțelor catolice.

Numai că, la 12 mai, din cei 33 039 217 votanți (88,1 la sută din cei 37 497 091 înscriși) 19 093 929 — 59,1 la sută — au votat pentru menținerea legii de la 1 decembrie 1970, față de 40,0 la sută cîți s-au pronunțat împotriva legii Fortuna-Baslini.

Enrico Berlinguer, secretar general al Partidului Comunist Italian, sublinia luni seara că victoria „nu"-ului spus în cadrul referendumului nu este victoria unui singur partid, ci aceea a unui vast front compus din forțe diverse. Rezultatele — sublinia Enrico Berlinguer — „pun în evidență aportul notabil al electoratului aparținînd lumii catolice și democrației creștine înseși". „Înfrîngerea celor care au dorit cu orice preț referendumul ca și a celor care au încercat să-l transforme într-o cruciadă permite acum să privim gravele probleme ale țării cu o mai mare seninătate și să le înfruntăm într-un spirit constructiv. În acest spirit — conchidea secretarul general al P.C.I. — comuniștii înțeleg să acționeze, ținînd seama de diversele opinii, în vederea realizării înțelegerii tuturor cetățenilor".

Care este impactul „nu"-ului majorității alegătorilor asupra echilibrurilor coaliției de centru stînga se va vedea în zilele ce urmează.

VERMEER ȘI INFLAȚIA

Costin C. Kirițescu

„Financial Times", organul de presă al cercurilor de afaceri britanice, a consacrat aproape o pagină întreagă unui caz căruia, aparent, nu i se poate găsi vreo contingență cu preocupările curente ale acestor cercuri : dintr-un muzeu londonez, Kenwood House, a fost furat un tablou pictat de unul dintre marii reprezentanți ai școlii olandeze, Vermeer.

Este adevărat că, ținînd seama de tradițiile presei occidentale, acest furt își merită de două ori publicitatea : o dată pentru valoarea operei de artă furate, iar, a doua oară, pentru împrejurările în care a avut loc furtul. Chiar pentru condițiile Angliei care, între altele, a fost teatrul „celui mai mare furt al secolului" (atacarea vagonului poștal al trenului Londra-Glasgow), cazul Vermeer este ieșit din comun.

În ce privește valoarea tabloului, ea este apreciată la două milioane de lire sterline, adică la circa 4,8 milioane de dolari, fiind vorba despre una dintre cele mai cunoscute opere ale maestrului din Delft. Amatorii de artă sînt îngrijorați de soarta acestui tablou, întrucît, chiar dacă autorii furtului par să fie cunoscători în pictură, deci știu cum să aibă grijă de el, simpla schimbare a temperaturii mediului ambiant cu cîteva grade poate afecta grav starea pînzei pe care Vermeer a pictat acum trei secole.

Bănuiala că „lovitura" a fost dată de cunoscători se întemeiază pe faptul că muzeul Kenwood adăpostește aproape șaptezeci de alte lucrări de mare valoare. Hoții l-au ales, totuși, pe Vermeer, calculînd că pe centimetru pătrat pînza aleasă era cea mai valoroasă din toată colecția, deci cea mai potrivită pentru un furt în care toate amănuntele, inclusiv mica dimensiune a tabloului, aveau importanță pentru reușita loviturii.

Cît despre împrejurările dispariției, ele contribuie la caracterul senzațional al cazului. Kenwood House era considerat drept unul din cele mai bine apărate muzee de artă din Londra. Instalațiile de securitate împotriva incendiului și furtului fuseseră revizuite și modernizate acum trei ani, după ce, din colecția muzeului, dispăruseră două pînze de valoare. O parte din sofisticata instalație electronică de pază era conectată direct cu cel mai apropiat post de poliție. Și, totuși, furtul a reușit.

Cu toată publicitatea cu care a fost înconjurat furtul tabloului, el n-ar fi fost decît un fapt divers dacă, în ultimii ani, nu s-ar fi constatat în țările occidentale o recrudescență îngrijorătoare a furturilor de tablouri și de alte opere de artă. Din galeriile publice, din catedrale și biserici, din comerțul de artă, din colecțiile particulare dispar mereu mai multe lucrări valoroase și ele sînt rareori găsite. În țări depozitare ale unor mari tezaure artistice, cum este Italia, furturile de obiecte de artă au devenit o plagă. Ele sînt completate de o altă plagă, aceea a falsificărilor.

Industria falsurilor din domeniul artelor plastice înflorește pretutindeni în Occident, dar mai cu seamă în Franța și Italia. Un pictor bun care, dintr-o cauză sau alta, nu și-a putut croi un drum propriu în artă, studiază atent opera unui artist celebru pînă cînd i-a pătruns atît de adînc taina încît ajunge să picteze „la fel" ca modelul său. Nu mai rămîne decît să găsească o organizație ocultă dispusă să plaseze lucrările lui, semnate, bineînțeles, cu numele prestigios al celui imitat. Există organizații specializate în difuzarea obiectelor arheologice, a icoanelor, a picturilor de toate genurile, de la prerafaeliți la abstracționiști, toate contrafăcute.

Creșterea intempestivă a numărului furturilor și falsurilor din domeniul artelor plastice se datorește prețurilor fabuloase pe care lucrările de artă semnate de nume consacrate le realizează, în anii din urmă, pe piețele din Occident. Licitațiile organizate de marile case specializate în acest fel de negustorie — Hôtel Drouot din Paris, Christie's și Sotheby's din Londra — desfac operele de artă la prețuri record care, de altfel, sînt curînd depășite. La începutul lunii aprilie, o licitație organizată de Sotheby's a realizat pentru o piesă de porțelan chinezesc din perioada Ming (sec. al 15-lea) o sumă care nu a mai fost plătită niciodată, în nici o parte a globului, pentru vreo operă de artă, cu excepția picturilor : 420.000 de lire sterline (circa 1 milion de dolari). În general, licitațiile de obiecte de artă se desfășoară acum „în condiții ideale", constată ziarul „International Herald Tribune". Organizațiile subterane de plasare a operelor furate sau falsificate fac, firește, afaceri și mai rentabile.

Monezile de aur constituie un alt capitol de mare atracție pentru deținătorii de numerar. Revista americană „Newsweek" se mira, săptămînile trecute, de ascensiunea neverosimilă a prețurilor care se plătesc pentru o monedă de 20 de dolari S.U.A. „double eagle" (dublu vultur), pentru o piesă mexicană de 50 de pesos sau pentru un ducat austriac. Cu 14 luni înainte, un „double eagle" valora circa 90 de dolari. Acum, el se vinde cu circa 365 de dolari. Dacă se calculează valoarea aurului cuprins în moneda americană, la prețul de 180 de dolari uncia, se constată că, din suma realizată, numai 170 de dolari reprezintă valoarea intrinsecă, iar restul de 195 reprezintă „valoarea" numismatică. Specialiștii contestă că moneda merită acest preț, însă cumpărătorii nu ezită să-l plătească, deoarece sînt convinși că achiziționează o valoare sigură. Din această cauză, zărăfiile fac afaceri teribile. Unul dintre negustorii de monezi declara revistei americane că, în ultima lună, a realizat un volum de afaceri egal cu acela realizat în întregul an 1973.

Furturile, falsurile, ascensiunea astronomică a prețurilor pe piața rarităților au ca numitor comun inflația. Fuga de bani și goana după valori reale sînt specifice inflației, mai precis unui stadiu anumit al inflației. S-a terminat cu inflația „tîrîtoare", moderată ca ritm, pe care numeroși politicieni și oameni de știință sau de practică o apreciau anii trecuți drept un foarte bun tonic pentru economia capitalistă, drept un antidot pentru stările de marasm, de depresiune economică și șomaj specifice acestei economii. În cursul acelui prim stadiu, creșterea anuală a inflației se exprima printr-o singură cifră, considerîndu-se că ritmul optim de creștere anuală a inflației se exprima printr-o singură cifră, considerîndu-se că ritmul optim de creștere s-ar fi situat între 3 și 6 la sută. Se mai susținea că autoritățile guvernamentale ar fi fost capabile să țină sub control acest ritm, asigurînd, astfel, o creștere economică constantă.

Timpurile de dulce cochetărie a economiei occidentale cu inflația au trecut. Controlul s-a dovedit iluzoriu, iar acum ritmul inflației a început să se exprime prin „două cifre", deci de la 10 la sută în sus. Inflația a intrat într-o nouă fază.

În Statele Unite, datele statistice pe martie a.c. arată, întregite la un an, o creștere a prețurilor cu ridicata de 15,6 la sută. În Anglia a produs emoție știrea că, avînd în vedere evoluția pe ianuarie și februarie a prețurilor, se poate conta pe o creștere a inflației de circa 20 la sută în acest an. Aproape în toate țările occidentale inflația se măsoară, în prezent, prin două cifre ; numai în Franța, cercurile oficiale mai speră încă în limitarea creșterii inflaționiste a prețurilor la o singură cifră.

În condițiile acestei măcinări progresive a puterii de cumpărare a banilor, marii deținători de fonduri lichide din Occident, inclusiv marile bănci, se frămîntă să găsească plasamente care să-i apere de pagubă. Conjunctura rapid ascendentă a lucrărilor de artă se încadrează în această cursă, generalizată în Occident, după achiziționarea de valori reale.

Teama cea mare este să nu se ajungă la al treilea stadiu, al inflației „galopante".

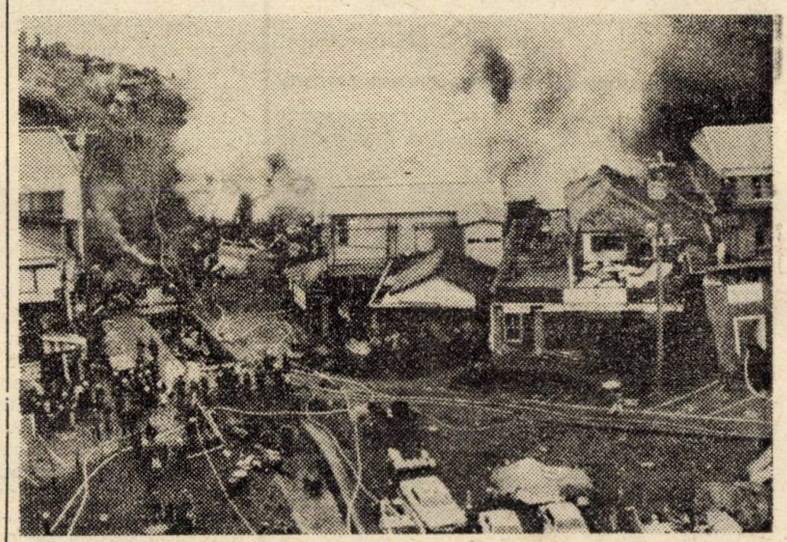

La 8 mai, un violent cutremur de gradul 6,8 pe scara Richter a zguduit peninsula Izu a insulei japoneze Honshu (200 km sud de Tokio) producînd numeroase victime și pagube materiale : 3 morți, 27 răniți, 28 dispăruți, 792 de case dărîmate, rețeaua de cale ferată și sistemul de comunicații scoase din funcțiune. Pompierii sosiți imediat în orașul Minami-Izu au încercat să localizeze și să oprească incendiul izbucnit în urma cutremurului

SEDII PREZIDENŢIALE, GUVERNAMENTALE, PARLAMENTARE [III]

Kremlin

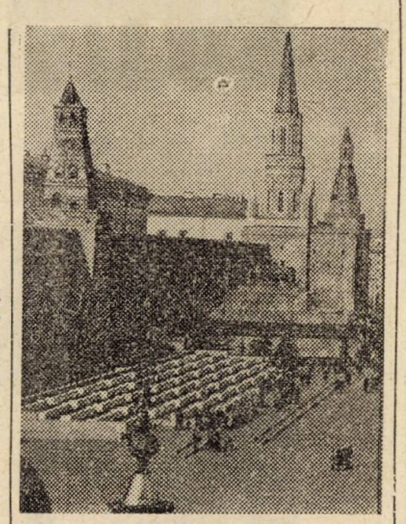

Este partea centrală a Moscovei. Aici se află organele supreme ale puterii de stat ale ţării, Sovietul Suprem al U.R.S.S. şi Sovietul Suprem al R.S.F.S.R. În sălile Palatului Mare al Kremlinului au loc congresele P.C.U.S., sesiunile Sovietelor Supreme ale U.R.S.S. şi R.S.F.S.R.

Denumirea provine de la „kremnik", partea centrală fortificată a vechilor oraşe ruseşti, situată, de obicei, pe locuri mai înalte şi înconjurată de ziduri şi turnuri. Aici se aflau palatul cneazului, biserica şi palatele boierilor.

Kremlinul este cel mai vechi nucleu al Moscovei, ansamblul său arhitectonic alcătuindu-se şi completîndu-se de-a lungul cîtorva secole. De aceea, arhitectura Kremlinului reflectă viu etapele dezvoltării istorice a poporului şi statului rus, precum şi elementele specifice ale culturii naţionale.

Într-un letopiseţ al vremii se vorbeşte de construirea, în 1156, de către Iuri Dolgoruki (întemeietorul Moscovei) a unor ziduri din lemn în jurul micului — pe vremea aceea — Kremlin. În secolul al XIV-lea, dezvoltarea Moscovei a impus Kremlinul drept centru politic şi militar, adevărată fortăreaţă a cnejilor moscoviţi. Spre sfîrşitul secolului al XIV-lea şi începutul secolului al XV-lea, în Kremlin s-au construit o serie de noi clădiri şi, totodată, pereţii bisericilor au fost împodobiţi cu fresce, iar, în anul 1404, se instalau primele orologii pe cele 18 turnuri existente la vremea aceea.

Reconstruită în a doua jumătate a secolului al XV-lea, fortăreaţa capătă dimensiunile ei de astăzi şi tot de atunci s-a păstrat şi lungimea zidurilor (2,24 km) care formează un triunghi imperfect, în interior cu o piaţă ce depăşeşte 28 ha.

Partea de locuit a Marelui Palat al Kremlinului a rămas din lemn pînă în secolul al XVII-lea. Întregul ansamblu arhitectonic este dominat de marea clopotniţă „Ivan cel Mare", a cărei construcţie, începută în 1505, a fost terminată abia în 1600. Destinată pazei şi alarmei, era cea mai înaltă clădire din Moscova, simbolizînd, în viziunea constructorilor, măreţia întregii Rusii.

În secolul al XVII-lea, arhitecturii Kremlinului încep să i se aducă unele modificări pe linia funcţionalităţii. Sînt refăcute zidurile şi se construieşte un fel de arc de triumf cu orologii.

Petru I avea să dispună, la începutul secolului al XVIII-lea, scoaterea instituţiilor publice în afara zidurilor. În 1702, începe să se construiască clădirea Arsenalului, terminată în 1736 — o construcţie tipică domniei lui Petru I. Prin anii '70, Ecaterina a II-a începe construcţia Marelui Palat din Kremlin, după proiectul lui V. I. Bojenov. Inaugurarea are loc în 1773.

Kremlinul resimte direct războiul din 1812 : părăsind Moscova, Napoleon are ambiţia să distrugă superba fortăreaţă a ţarilor. Ordonă distrugerea principalelor clădiri, a turnurilor şi zidurilor. „Visul" i se realizează în parte. În 1849, pe locul clădirilor distruse se extinde construcţia Marelui Palat.

În zilele Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, în noaptea de 3/16 noiembrie 1917, Kremlinul este luat cu asalt de detaşamente ale gărzilor roşii.

Epoca modernă a Kremlinului începe în martie 1918, cînd Moscova devine capitala primului stat socialist din lume. Se instalează aici Sovietul Comisarilor Poporului şi Comitetul Executiv Central al Sovietelor de pe întreaga Rusie, iar din 1922, după formarea Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, se află aici sediul organelor supreme ale puterii de stat a U.R.S.S. Aici, în marea şi ultramodernă Sală a Congreselor, recent construită, au loc congresele P.C.U.S.

În 1937, pe cele cinci turnuri ale Kremlinului s-au montat uriaşe stele în cinci colţuri, din rubine. De două ori pe zi, turnul Spasski anunţă Moscovei ora exactă.

Westminster

Parlamentul britanic. În a doua jumătate a secolului al XVI-lea, palatul regal din Westminster devine palatul Parlamentului, azi simbol al oraşului. Westminsterul este, de fapt, o parte a Londrei (în 1900 i s-a dat numele de „city") care, printre multe edificii cu rezonanţă istorică, cuprinde şi Westminster Abbey, adevărată parohie a Londrei, atribuită de legendă lui Sebert, regele saxonilor de est (mort în 616) şi de istorie lui Edward Confesorul (1065). În Westminster Abbey a avut loc, în iarna lui 1066, încoronarea lui Wilhelm Cuceritorul. Tot aici se află mormintele lui Isaac Newton şi Charles Darwin.

Palatul regal se presupune că ar fi fost construit de Edward Confesorul şi mărit de William I. În 1512, el a fost grav avariat de un incendiu, începînd să mai fie reşedinţă regală. Capela Sf. Ştefan a fost folosită, începînd din 1547, pentru şedinţele Camerei Comunelor, în timp ce lorzii au ales un apartament regal. Incendiul din 1834 avea să distrugă întregul palat, cu excepţia istoricului Westminster Hall (terminat în 1097, sub William II) şi a capelei Sf. Ştefan, scenă a unor memorabile evenimente, printre care şi proclamarea lui Cromwell lord protector al Angliei.

Clădirea actuală, ridicată în anii 1840—1867, a suferit noi avarii în timpul celui de-al doilea război mondial.

Palatul este prevăzut cu două turnuri — Turnul Victoria şi Turnul Orologiului — cu celebrul Big Ben (13 tone).

Poate nicăieri în Anglia faimosul tradiţionalism britanic n-a fost cu mai mare strictеţe respectat de-a lungul secolelor, ca între zidurile Westminsterului. Sălii Camerei Comunelor, i s-au păstrat dimensiunile, azi neîncăpătoare — are o lungime de numai 23 de metri — pentru deputaţi, public şi presă. În mica sală, proporţia dintre public şi presă (se aşează întotdeauna în galeriile rezervate lor) şi deputaţi este de zece la unu, deşi întregul palat are o mie o sută de camere, o sută de scări, două mile de coridoare. În plus, astăzi, se respectă ritualul şedinţelor — identic cu cel din timpul Evului Mediu : aceleaşi peruci, aceleaşi obiceiuri şi formule consacrate. De pildă, ceremonialul buzduganului, însemnul puterii, aflat pe masa speakerului (preşedintele) : dacă cineva ar avea îndrăzneala să ridice buzduganul de la locul lui, şedinţa se suspendă automat. La fel s-ar întîmpla în cazul în care un orator ar încălca o anumită linie trasată pe podea, la distanţa de o lungime de spadă de colegii partidului advers.

Mai somptuoasă şi mai ceremonială este Camera Lorzilor. Incomodă, pentru lordul cancelar, obligat de tradiţie să prezideze de pe inconfortabilul „Woolsack" (un sac umplut cu lînă colectată din ţările Commonwealth-ului).

Nici o dezbatere nu a fost vreodată televizată sau fotografiată. O excepţie : lordul Brabazon care, în 1940, a reuşit să fotografieze clandestin ultima cuvîntare în parlament a lui Neville Chamberlain. Un scandal.

Cele două Camere sînt constituite pe baza unor principii diferite, lucrează separat şi nu se întîlnesc decît la ocazii rare, cu semnificaţii simbolice : încoronarea sau deschiderea parlamentului de către suveran în persoană, cînd şedinţa comună se desfăşoară în Camera Lorzilor. Viaţa unei legislaturi are o durată fixă — 5 ani, potrivit legii parlamentului din 1911 — deşi dizolvarea lui şi alegerile generale au de obicei loc înainte de expirarea mandatului.

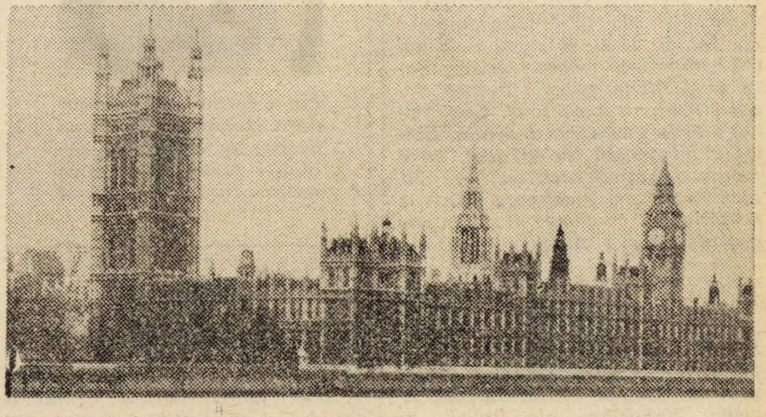

Abrevieri

F.M.I. : Fondul Monetar Internaţional, organizaţie specială a Naţiunilor Unite, cu sediul la Washington. Statutul său a fost elaborat la Conferinţa de la Bretton Woods, ţinută între 1 şi 22 iulie 1944. Are ca sarcină principală asigurarea unei bune funcţionări a sistemului monetar internaţional. F.M.I. cuprinde peste 120 membri.

F.M.O.I. : Federaţia Mondială a Oraşelor Înfrăţite a fost constituită la 28 aprilie 1957, la Aix-les-Bains (Franţa) şi îşi are sediul la Paris.

F.M.O.S. : Federaţia Mondială a Oamenilor de Ştiinţă a fost întemeiată în 1946 din iniţiativa marelui fizician Frédéric Joliot-Curie şi a profesorului John Bernal, de asemenea fizician. În activitatea sa, F.M.O.S. se călăuzeşte după „Carta oamenilor de ştiinţă" şi după „Constituţia Federaţiei", documente inspirate de o concepţie progresistă, de principii umaniste asupra valorii şi rolului social al ştiinţei în societatea contemporană.

FORATOM : (Forum Atomique Européen), grupare de asociaţii din 14 ţări din Europa occidentală, înfiinţată în 1960. Se ocupă de unele aspecte economice şi sociale, ca şi de încurajarea folosirii paşnice a energiei atomice.

1000+1

Guvernator

George Wallace, care are picioarele paralizate în urma atentatului comis asupra lui în timpul campaniei prezidențiale din 1972, a obținut numirea din partea Partidului Democrat în postul de guvernator al statului Alabama. În cursul campaniei electorale, Wallace a obținut, pentru prima dată, sprijinul alegătorilor de culoare, depărtîndu-se, într-o măsură, de vechile sale poziții segregaționiste.

Amînare

Purtătorul de cuvînt al guvernului vest-german a confirmat că vizita președintelui Tito la Bonn, prevăzută pentru 5 iunie, a fost amînată. Observatorii consideră că această amînare este legată de schimbarea de persoane în funcțiile de președinte și de cancelar al R. F. Germania.

Sentință

Președintele Nixon a hotărît să mențină condamnarea la 10 ani închisoare pronunțată la 16 aprilie împotriva fostului locotenent William Calley, recunoscut ca responsabil al masacrului din satul sud-vietnamez My Lai, în 1969. În urmă cu trei ani, președintele Nixon se angajase să-și spună cuvîntul asupra deciziei finale a procesului. Condamnat întîi la închisoare pe viață, Calley a beneficiat, făcînd apel, de o reducere a pedepsei, întîi la 20, apoi la 10 ani închisoare. Pus în libertate pe cauțiune, încerca, prin avocații săi, să obțină achitarea.

Demers

Miniștrii afacerilor externe din cele nouă țări membre ale C.E.E., după o zi de discuții consacrate dificultăților financiare ale Italiei, au amînat pentru mai tîrziu cea mai mare parte a celorlalte probleme înscrise pe ordinea de zi. Participanții la reuniune au confirmat, pe de altă parte, atitudinea adoptată anterior privind relațiile C.E.E. cu C.A.E.R. – anunță un comunicat din Bruxelles. Ca răspuns la demersul oficios făcut de secretarul acestei organizații în luna august 1973, „cei nouă" au hotărît să comunice că forul lor – Comisia europeană – este dispusă să primească orice demers sau comunicare din partea C.A.E.R.

La o fermă din Glandore (Irlanda), au fost găsite toate cele 19 tablouri furate din casa milionarului Sir Alfred Beit

Moschee

Cei mai buni arhitecți arabi lucrează la prima moschee din Roma, care va avea șapte minarete, unul pentru fiecare colină a orașului. Construcția va dura opt ani – a anunțat secretarul Centrului islamic din Italia, prințul persan Abalghassem Amini.

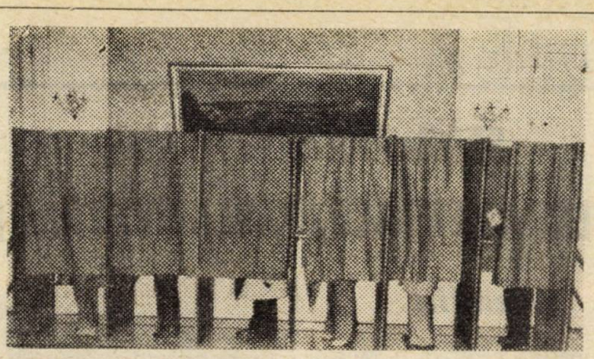

Primul tur de scrutin al alegerilor prezidențiale din Franța : afluență neașteptată la cabinele de vot

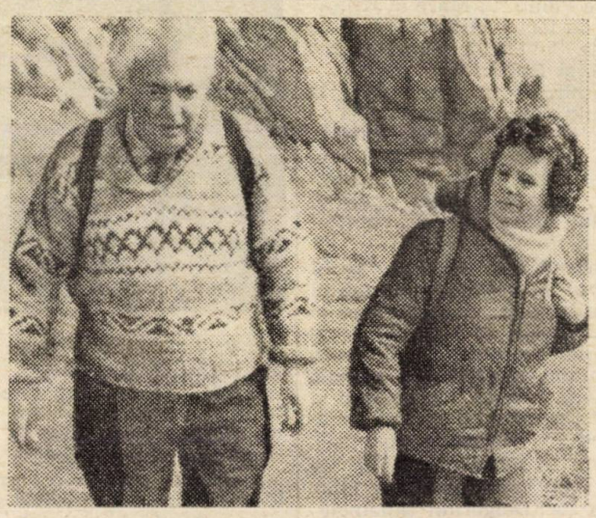

Premierul britanic Wilson și soția sa, Mary, în week-end, la munte. În mijlocul naturii, dna Wilson caută, poate, inspirația pentru un nou volum de poeme. Prima carte, dedicată soțului ei, a constituit un triumf : 15 000 de exemplare epuizate în patru zile

Atmosferă

Edward Kennedy a declarat unui corespondent al agenției TASS că își pune mari speranțe în întîlnirea dintre L. Brejnev și președintele Nixon. „Sprijin această vizită și consider că în cursul ei pot fi încheiate noi acorduri importante. În cadrul convorbirilor purtate cu conducătorii sovietici referitoare la problemele limitării armelor strategice – a spus Kennedy – m-am convins că Uniunea Sovietică are o atitudine pozitivă. Consider că există posibilități de a continua realizarea de progrese în acest domeniu de importanță excepțională și cred că, în prezent, există o asemenea atmosferă, în care se pot formula propuneri și se poate realiza un acord asupra lor". Kennedy și-a exprimat speranța că poate fi obținut un progres în soluționarea de către Congres a problemei acordării clauzei națiunii celei mai favorizate și de credite în comerțul cu U.R.S.S.

A sosit în Cuba grupul de tineri americani, membri ai brigăzii „Venceremos", care vor participa la lucrări de construcție în împrejurimile Havanei

Un cargou din R. P. Chineză a efectuat prima cursă maritimă între Whanpoa și Le Havre. Cu ocazia zilei de 1 Mai, copii din portul francez au venit la bord cu buchețele de lăcrămioare

Motivare

Puterile aliate au interzis ținerea Congresului Partidului Național Democrat din Berlinul occidental, prevăzută pentru 18 și 19 mai, precum și o manifestație ce urma să aibă loc la 19 mai. Drept motivare, aliații au declarat că la manifestări similare anterioare ale P.N.D. a fost amenințată ordinea publică. La mijlocul lunii aprilie, Senatul vestberlinez a cerut, într-o scrisoare adresată comandanților forțelor aliate, să interzică ținerea congresului și manifestația P.N.D.

Asigurări

Ambasadorul britanic la Cairo, Philip Adams, a făcut o vizită ministrului de externe egiptean, Ismail Fahmi, căruia i-a dat asigurări că în politica britanică cu privire la Orientul Mijlociu nu a survenit nici o schimbare. Fahmi îi ceruse acestuia clarificări în legătură cu o declarație făcută de ambasadorul britanic în Israel, care, potrivit știrilor de presă, afirmase că rezoluția 242 a Consiliului de Securitate nu prevede retragerea totală a Israelului din teritoriile arabe ocupate.

400 000

Prin ecluzele Canalului Panama a trecut vaporul cu numărul 400 000 : mineralierul liberian „Pennsylvania Getty". Evenimentul a prilejuit o mare ceremonie, în cursul căreia căpitanul de vas a primit, ca amintire, o diplomă. Coincidență : pilotul care ghida vasul premiat este același care, cu 17 ani în urmă, condusese prin îngustele ecluze ale Canalului (inaugurat în 1914) nava cu numărul 200 000.

Arbitraj

Pentru prima dată în istoria tenisului, la finala campionatului mondial de tenis de la Dallas a fost folosit un sistem de arbitraj electronic, menit să pună capăt frecventelor controverse asupra deciziilor arbitrilor de linie. Un detector a stabilit mingiile în „out", care sînt anunțate printr-un semnal sonor și unul luminos. Probele au fost trecute cu succes, dar, pentru orice eventualitate, arbitrii de linie au rămas la locul lor...

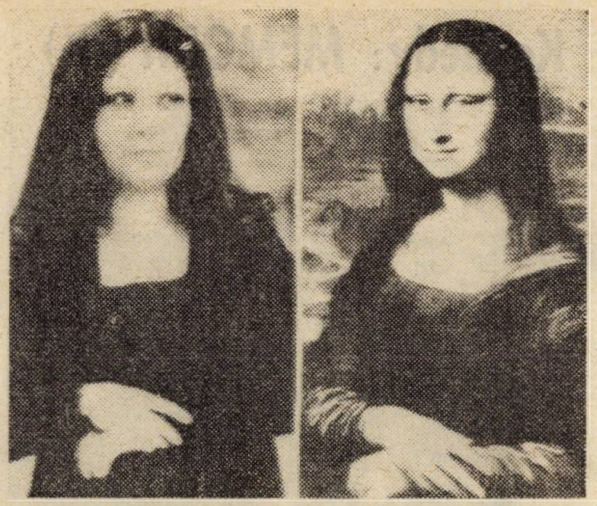

Yuki Tamura, 21 de ani (stînga), a apărut la televiziunea japoneză, demonstrînd că, făcînd o operație estetică și purtînd haine de epocă, poate semăna cu Mona Lisa. Este numai unul din cazurile stîrnite de efectul puternic al expunerii celebrului tablou în Muzeul din Tokio

Sfidare

Filmele lui Jacques Tati au fost vîndute la licitație. Autorul „Unchiului meu" și al „Vacanțelor d-lui Hulot" a dat faliment ca director al firmei „Spectafilms", pierzînd 7 milioane de franci și 5 filme, echivalînd cu 25 de ani de muncă. Tati știedază necazurile și se pregătește pentru al 6-lea film, „Parada", o poveste din lumea circului despre bucuria de a trăi.

Prototip

Răspunzînd unor interpelări în Parlament cu privire la avionul cu geometrie variabilă — construit în comun de Anglia, Germania federală și Italia — W. Rodgers, ministru de stat la Ministerul Apărării al Angliei, a afirmat că primul prototip al avionului de luptă MRCA cu rol multiplu este supus ultimelor testări la sol în R.F.G., înainte de efectuarea primului său zbor. Avionul va dezvolta o viteză de aproape 2 400 km pe oră. Continuarea programului și dezvoltarea lui pînă la producerea în serie a avionului respectiv nu vor avea loc înainte de cea de-a doua jumătate a anului 1975.

Aromă

Un pahar „universal" pentru degustarea tuturor vinurilor a fost conceput de tehnicienii de la Institutul național pentru controlul autenticității vinului, din Franța. În formă de balon alungit, paharul „universal", de cristal, are la gură 46 mm diametru. Cupa propriu-zisă are 100 mm înălțime. Utilizat deja de circa doi ani, etalonul a fost conceput din grija de a uniformiza metodologia degustării. Argumentația autorilor : „După studii asupra capacităților senzoriale și a facultăților psihice ale degustătorilor, cercetările noastre asupra formei și modului de fabricare a paharului au ajuns la stabilirea unui conținut determinat în funcție de raportul dintre suprafața paharului și volumul lichidului, astfel încît aroma vinului să fie cît mai bine canalizată". Deci, numai aroma...

Sumar

„Alain Delon este gata să capoteze. Onassis se va ruina în curînd. Enrico Macias părăsește cîntecul, Marlene Dietrich are parte numai de nefericire !" Aceste subiecte... optimiste fac parte din sumarul unui nou săptămînal în culori, intitulat „Dulcea Franță". Vîrsta editorului : 24 de ani.

Demisie

William Donaldson, principalul adjunct pentru problemele energiei al lui H. Kissinger, a demisionat din funcție. Oficial, se afirmă că demisia are la bază motive personale. Observatorii reamintesc, însă, că proiectele de cooperare multilaterală pe care Kissinger le-a lansat în iarna trecută și la care Donaldson participase, deținînd responsabilități pe prim plan, cunosc în prezent o încetinire în raport cu intențiile inițiale ale șefului diplomației americane.

Fostul astronaut american John Glenn a fost desemnat candidat al partidului democrat pentru postul de senator al statului Ohio

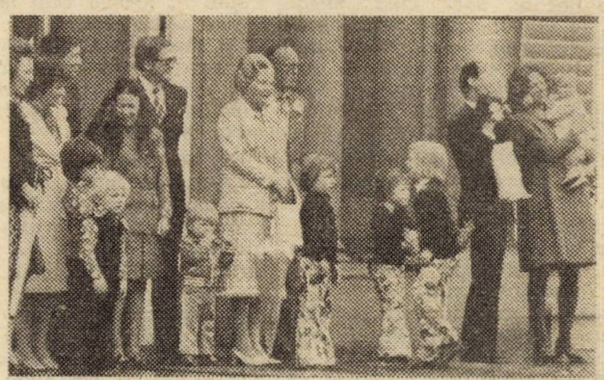

Regina Iuliana a Olandei a sărbătorit, împreună cu întreaga familie, cea de-a 65-a aniversare a zilei sale de naștere

Concesii

Senatorul democrat Herman Talmadge, al doilea în ierarhia Comisiei senatoriale pentru problemele financiare din S.U.A., a avertizat țările C.E.E. că, dacă nu vor începe pe negocieri serioase în vederea compensării Statelor Unite și a altor țări, al căror comerț cu Anglia a avut de suferit în urma aderării la Piața comună, s-ar putea ca ele să piardă concesiile S.U.A. în domeniul comerțului. Comisia senatorială pentru problemele financiare examinează un proiect de lege al Administrației Nixon, care prevede împuternicirea președintelui de a deschide o nouă rundă de negocieri comerciale multilaterale. Talmadge a afirmat că nu vede necesitatea unei noi runde, atîta timp cît nu se înregistrează progrese în negocierile curente.

Contra sumei de 1 600 000 franci elvețieni, celebrul diamant „Steaua Africii de Sud", a fost vîndut la galeriile „Christie's", din Geneva

Rose Fitzgerald Kennedy: MEMORII (IX)

22 noiembrie 1973. Senatorul Edward Kennedy și alți membri ai familiei depun flori pe mormîntul fostului președinte

Nepoții despre bunică

O parte dintre nepoți mi-au făcut cunoscute părerile lor despre viața familiei noastre și despre mine.

John jr. :

„De fiecare dată cînd mergi acolo, te întreabă totul despre matematici și istorie, sau despre pelerini – cine erau, de unde veneau, cerîndu-ți să-i numești pe toți. Îți vorbește despre datoria de a învăța, încearcă, de fapt, să te învețe un lucru sau altul. Vorbește mult, dar ce spune este interesant".

Caroline :

„Am văzut-o la New York, la una dintre reuniunile de binefacere – eram în sală. Cineva, aflat în spatele meu, a spus că este teribilă. A spus că este o pacoste și așa mai departe, deoarece ea era de părere că toată lumea trebuie să se facă utilă, să dea ajutor – aceasta pentru că ea procedează astfel în legătură cu arierații. Unora nu le place să li se spună că trebuie să facă ceva, să muncească. Dar eu am gîndit că este grozavă. Încearcă totdeauna să scoată la lumină cele mai bune lucruri. Dacă privește o fotografie de-a mea, va spune ceva în genul acesta : «Va trebui să-ți amintești mereu să stai cu mîinile îndepărtate de trup, deoarece vei arăta mai zveltă»".

Kathleen :

„Am sosit, într-o zi, la Paris cu o prietenă și purtam rucsacurile în spinare, deoarece avusesem ideea grozavă să mergem cu bicicleta de-a lungul Văii Loirei. Ploua și nu aveam, practic, unde sta. Anne m-a întrebat de ce nu îi telefonez bunicii. Știam că este la Paris și că locuiește, ca întotdeauna, la Ritz. Astfel că am ajuns la Ritz, după ce am mers pe jos vreo jumătate de oră, aceasta din cauză că ne-am dat jos din metro mai devreme decît trebuia. Am întrebat la hotel de ea și portarul ne-a spus, cu o nuanță de regret în glas, că d-na Kennedy nu locuiește în acest an la Ritz, ci la Plaza Athenée. Ne-am dus acolo.

Înainte de toate, ne-au lăsat cu greu să intrăm, deoarece eu eram îmbrăcată cu o pereche de blue jeans uzați, ca de obicei, cu un fel de jachetă de ploaie și o pălărie boțită, aveam în spate rucsacul și nu semănam deloc cu tipul de oameni pe care ai dori să-i vezi la ușă. Am reușit să vorbim cu ea de la telefonul din hol și a fost cu totul surprinsă, deoarece nu știa că urma să ne aflăm la Paris în acea perioadă ; am urcat și cu greu a putut să-și dea crezare ochilor cînd ne-a văzut atît de murdare. A fost însă fantastică. Nu prea a știut ce să facă cu noi. Parcă ar fi spus : «Cînd copiii mei creșteau, ne plăcea tuturor să-i vedem în haine decente. Vouă astfel de haine nu vă plac. Ce v-aș putea da ?» Dorește întotdeauna să te ajute, dar nu știe cu exactitate cum să o facă. Ne-a servit ceai și ne-a sugerat că putem folosi sala de baie.

A dorit să ne obțină o cameră la hotelul său, dar ne-am gîndit că nu ne-am fi încadrat prea bine în acel mediu pînă la urmă. Am dat cîteva telefoane și am intrat în legătură cu niște prieteni, care ne-au recomandat un hotel mai ieftin, în cealaltă parte a orașului. Nu-i convenea deloc o astfel de idee. Am coborît și ea a întrebat la recepție despre acel hotel și, bineînțeles, cei de acolo nu auziseră de el. Bunica și-a exprimat îndoiala că un astfel de loc ar fi potrivit, chiar pentru băieți. Ne-a însoțit cu un taxi pînă acolo, îmbrăcată în rochia sa lungă «Dior», a intrat în acel hotel de mîna a treia și i-a pus tot felul de întrebări portarului. «Se vor afla aceste fete în siguranță aici ? Există duș ?» În franceză, deoarece omul nu vorbea altă limbă. A fost fantastică și și-a păstrat tot timpul simțul umorului. În cele cîteva zile în care ne-am aflat la Paris, am locuit împreună cu Anne la acel hotel.

Încearcă, totdeauna, să-și mențină viu simțul umorului. Dorește să știe ce se întîmplă și manifestă un interes real pentru un lucru sau altul. Și mereu vrea să pună întrebări, asigurîndu-se că îți sporește cunoștințele. Ca atunci cînd ai trece pe lîngă un edificiu important, cum ar fi Catedrala Notre Dame, Dome des Invalides sau Muzeul Luvru, și te-ar întreba : «Cunoști diferențele dintre stilurile doric, ionic și corintian ?» Pare puțin surprinsă dacă știi. Și te mai poate întreba, rugător într-o anumită măsură : «Pot să-ți cumpăr o rochie „Dior ?" Nu știu, Kathleen, ce îți place ție cu adevărat»".

Majoritatea nepoților mei sînt încă prea tineri pentru a se gîndi prea mult la ce doresc ei de la viață.

Nu încerc și nu voi încerca să-mi impun ideile și valorile mele în fața lor (nu pentru că nu ar fi util dacă aș face-o) și nu-mi place să pătrund prea adînc în viețile lor. Nu am prea des prilejul să mă aflu în apropierea lor, să discut cu ei pe îndelete, spre a afla ce fac în majoritatea timpului sau ce gîndesc despre majoritatea lucrurilor.

Foarte frecvent sînt întrebată despre ceea ce unora le place să numească „filozofia mea asupra vieții". Cînd lucrurile sînt puse astfel, mi se pare că se ajunge la o formulare destul de pretențioasă, prea profundă pentru a o putea explica în termeni obișnuiți.

Kathleen Kennedy, fiica lui Bob, în ziua căsătoriei sale cu David Lee Townsend

Totuși, am și eu, într-adevăr, ca oricine, anumite principii și valori, care au ocupat o poziție dominantă în abordarea de către mine a vieții și a problemelor cu care sîntem confruntați în trăirea ei la nivelul maxim al capacităților noastre.

Acum, cînd mă apropii de al 84-lea an – cifra mi se pare atît de mare cînd o văd tipărită ! — descopăr că este interesant să reflectez asupra a ceea ce a făcut ca viața mea, chiar cu momentele ei de durere, să fie, în esență, fericită.

Jackie, John-John și Caroline

Un nou serial

WILLY BRANDT: Anii exilului (1933–1947)

„...Ceea ce mi-am propus să ofer aici este o relatare obiectivă asupra trecutului meu. Concetățenii mei au tot dreptul să afle cît mai exact ce fel de om a fost acela căruia unul dintre marile partide ale tinerei democrații germane i-a încredințat conducerea. Scopul meu a fost să arăt, fără sentimentalism și fără vorbe goale, că, în timpul cînd m-am aflat «afară», nu am încetat nici o clipă să mă consider german, în ciuda pașaportului meu norvegian, în ciuda împrejurării fericite că am găsit în Scandinavia o a doua patrie, de care mă voi simți atașat prin legături de loialitate și gratitudine pînă la sfîrșitul zilelor mele. De-a lungul a doisprezece ani de dictatură nazistă, m-am aflat la o depărtare de lumi întregi față de stăpînii temniței care se autoproclamase «Germania Mare», dar m-am simțit foarte aproape de milioanele de oameni care erau împinși spre frontul reprezentînd pentru ei moartea, ca și de aceia care se aflau singuri cu spaimele lor în adăposturile antiaeriene..."

Aceste cuvinte figurează în prefața scrisă de **Willy Brandt** la traducerea engleză a lucrării sale „IN EXIL", **din care vom publica o serie de extrase începînd din numărul viitor al revistei noastre.** Cartea a apărut în Republica Federală Germania în 1966, sub titlul „Draussen" („În afară"), iar versiunea ei engleză a fost publicată în Anglia în 1971, sub titlul „In Exile" („În exil"). Nu este vorba de o expunere cronologică, în manieră de jurnal, a vieții și activității autorului, ci de o culegere de scrieri-eseuri, extrase din articole și broșuri, scrisori, documente, însemnări nepublicate, discursuri – redactate între 1933 și 1947. Fragmentele respective sînt precedate, la fiecare capitol, de introduceri rememorative elaborate la data scrierii cărții. Momentele de bază ale existenței și conduitei lui Brandt pot fi astfel reconstituite, deși despre unele dintre acestea – de pildă, plecarea sa în exil sau întoarcerea după război în Germania – vorbește în mai multe locuri din lucrare.

În orice caz, încă activitatea sa din tinerețe (scrierile se referă la perioada cînd avea 19-34 ani) conturează crezul său generos și pacifist, prefigurînd politica aceluia care, ca om de stat, avea să lupte consecvent pentru cauza destinderii și păcii, eforturi încununate de acordarea premiului Nobel în 1971.

Omul care avea să devină mai întîi vicecancelar și ministru de externe, apoi cancelar al R.F. Germania între 1969 și 1974, s-a născut în decembrie 1913, la Lübeck, în nordul Germaniei. A crescut în condiții de sărăcie, apropiindu-se încă din adolescență de mișcarea muncitorească și aderînd, pe atunci, la o fracțiune de stînga desprinsă din Partidul Social-Democrat, și anume Partidul Socialist al Muncii (P.S.A.), luînd parte, adesea alături de comuniști, la demonstrațiile îndreptate împotriva ascensiunii militarismului și fascismului. Avea doar nouăsprezece ani cînd Hitler a venit la putere și, curînd, s-a hotărît să părăsească țara, pentru a continua, ca atîția alți militanți politici și oameni de cultură germani, opoziția față de nazism în emigrație. A plecat în anul 1933, mai întîi în Danemarca, apoi în Norvegia.

Activînd ca reprezentant al tineretului socialist, lucrînd ca publicist, a contribuit, mai ales în Scandinavia, la realizarea unității mișcării antifasciste. A fost corespondent de presă, de partea republicanilor, în cursul războiului civil din Spania, – a revenit în 1936 în mod clandestin în Berlinul antebelic, unde, cu riscul vieții, a luat legătura cu rețeaua ilegală de rezistență antihitleristă, activînd deghizat ca „studentul norvegian Gunnar Grasland". La 3 septembrie 1938, cînd avea 24 de ani, guvernul hitlerist, „indignat" de scrierile sale antifasciste, i-a retras cetățenia germană, dar, în 1940, statul norvegian i-a acordat cetățenia, la un an după ce o solicitase.

Cînd trupele naziste au debarcat în Norvegia, în aprilie 1940, prietenii lui Brandt l-au sfătuit să îmbrace uniforma norvegiană, pentru a nu fi descoperit de Gestapo. A ajuns, astfel, într-un lagăr de prizonieri norvegieni, care s-a dovedit a fi cea mai nimerită ascunzătoare pentru el. E drept, la un moment dat, un agent nazist era pe cale să-l descopere după accentul său „suspect", dar a scăpat inventînd o poveste despre tatăl său, care ar fi fost funcționar poștal și ca atare, mutat dintr-o localitate în alta a Norvegiei, ceea ce ar fi făcut ca graiul să-i fie „un amestec al mai multor dialecte". Cînd prizonierii norvegieni au fost eliberați, Brandt a fost „lăsat la vatră", fără să se descopere că, de fapt, era un refugiat politic german. Scurt timp după aceea, a reușit să treacă în Germania, păstrînd însă o strînsă legătură cu mișcarea de rezistență norvegiană, sprijinind acțiunile acesteia, asistînd cu dezgust la „guvernarea" lui Quisling, ca și la fricțiunile lui Quisling (susținut mult timp de Hitler și Himmler) cu generalul von Falkenhorst, comandantul trupelor de ocupație din Norvegia.

În tot timpul războiului, a luat parte, în continuare, la primejdioase acțiuni antihitleriste, încrezător, în continuare, în viitorul poporului german și al întregii Europe. „Aș vrea să fie limpede – arată Brandt în prefața amintită (în vădită polemică cu cei care adesea au încercat să-l denigreze după război) – că nici o clipă nu am considerat soarta de exilat ca reprezentînd o pată pentru biografia mea, ci, mai curînd, ca un prilej de a servi «cealaltă Germanie», aceea care nu s-a resemnat cu docilitate înrobirii, ci a așteptat cu nerăbdare ora eliberării, a luptat efectiv și a făcut mari sacrificii în lupta pentru libertate".

Despre toate acestea scrie în cartea sa „În exil". Sînt pagini de mare sinceritate, ale unui antifascist consecvent.

I. M. Ștefan

CONTRAPUNCT

Deșteptarea !...

(Din **The Guardian**)

Elefanți în magazinul de porțelanuri: marile trusturi petroliere în economia occidentală

(Din **Die Zeit**)

Două imagini ale Pieței comune:

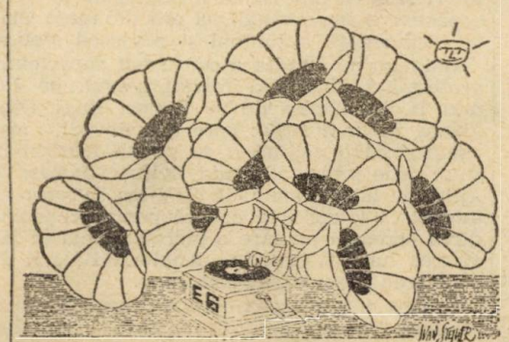

Încercări de a vorbi „într-un singur glas"

(Din **Frankfurter Allgemeine Zeitung**)

Exerciții de ansamblu

(Din **Die Zeit**)

THE SUNDAY TIMES

LONDRA

ULSTER: O ISTORIE DRAMATICĂ

La Sunningdale, la sfîrşitul anului trecut, după patru zile de discuţii, Edward Heath (centru), Liam Cosgrave (al doilea din stînga) şi Brian Faulkner au semnat un acord privind crearea unui Consiliu al Irlandei. Mai participau Gerry Fitt, liderul partidului social-democratic şi laburist, şi Oliver Napier, liderul partidului alianţei (dreapta)

La sfîrşitul anului trecut, după 50 de ore de deliberări, în patru zile de întîlniri, s-a încheiat acordul de la Sunningdale, considerat drept începutul unei noi etape în istoria relaţiilor dintre cele două părţi ale Irlandei. Prin el se făceau, de fapt, concesii de ambele părţi: Republica Irlanda recunoştea apartenenţa Ulsterului la Marea Britanie, iar protestanţii din provincie acceptau crearea unui Consiliu al întregii Irlande, Consiliu care urma să aibă mai mult un rol economic şi în care Marea Britanie nu va fi reprezentată. Alte măsuri: crearea unei curţi de justiţie interirlandeze, cooperarea între poliţiile celor două părţi, întărirea luptei împotriva extremiştilor etc. Avea să urmeze o perioadă de pace în mult tulburatul Ulster? Aşa se credea. După o acalmie, în vremea în care se lucra la traducerea în fapte a acordului, extremiştii ambelor comunităţi îşi reluau însă activităţile, iar protestanţii refuzau cooperarea cu britanicii. La alegerile din 28 februarie, mare parte din mandate au fost ocupate de extremiştii protestanţi. Cîteva cifre deloc liniştitoare: pînă la începutul acestui mai, în Ulster au fost ucise, din 1969, 1008 persoane, iar numai în cele patru luni ale acestui an — 80 persoane (59 civili, 10 soldaţi britanici, 5 membri U.D.R., 6 poliţişti); în 1973 numărul victimelor a fost 250; în 1972 — 467. Există, în aceste condiţii, şanse de aplicare a acordului? Noul guvern de la Londra, cît şi Dublinul sînt încrezători, deşi recunosc existenţa unor dificultăţi.

Pentru a se înţelege mai bine situaţia actuală (răspunzînd, în acest fel, şi solicitărilor unui însemnat număr de cititori) reproducem un articol din săptămînalul britanic „The Sunday Times" în care este explicată, pe scurt, istoria insulei, de la sosirea englezilor, la Sunningdale.

PUNCTUL central în întreaga lungă cursă a raporturilor britanice cu Irlanda poate fi considerat, retrospectiv, ultimele zece zile din ianuarie, din urmă cu doi ani. La 22 ianuarie 1972, la Bruxelles, Edward Heath şi Jack Lynch — prim-miniştri (pe atunci) ai Marii Britanii şi Irlandei — au semnat intrarea ţărilor lor în Comunitatea economică vest-europeană. La 30 ianuarie 1973, la Derry, în timpul unor tulburări care au urmat unui marş pentru drepturi civile, paraşutişti ai unui regiment britanic au ucis 13 civili nord-irlandezi.

Acea zi, „Duminica sîngeroasă", a fost momentul în care miniştrii britanici au văzut că aproape întreaga politică militară pe care o urmau în Irlanda de Nord era şi greşită şi neoportună: această politică putea numai să producă mereu mai mulţi morţi şi mereu mai multă rezistenţă. „Duminica sîngeroasă" a venit după ce semnătura de la Bruxelles arătase că toate consideraţiile militare, care determinaseră prezenţa britanică în Irlanda de la începuturi, erau acum depăşite: Marea Britanie, Irlanda şi vechii duşmani din Europa care folosiseră pămîntul irlandez împotriva britanicilor erau, acum, toţi de aceeaşi parte.

Dacă cineva ar reciti istoria anglo-irlandeză în lumina recentelor evenimente, un fapt i-ar sări în ochi: de opt secole, privirea Angliei asupra Irlandei a fost în mod evident strategică. Englezii au sosit în Irlanda spre a o împiedica să cadă în mîinile duşmanilor statului englez — duşmani aflaţi cîteodată înăuntrul Angliei, dar cel mai adesea în afară.

Henry al II-lea, omul care l-a ucis pe arhiepiscopul Becket, a fost primul suveran englez care a dus trupe în Irlanda; duşmanul potenţial pe care îl avea în vedere, în 1171, îl formau propriii săi baroni normanzi. Henry al II-lea a vrut să fie sigur că aceştia nu vor folosi Irlanda pentru a întemeia, aici, regate rivale. Mărimea armatei sale era suficientă pentru a stăpîni Irlanda în numele coroanei engleze.

Henry al VIII-lea, reafirmînd influenţa engleză după mai mult de trei secole, în timpul cărora suprafaţa cucerită se micşorase treptat, reducîndu-se la împrejurimile Dublinului, s-a proclamat, el însuşi, în 1541, rege al Irlandei. „Monarhia Tudorilor — scria profesorul J.C. Beckett — n-a putut tolera existenţa unei dependenţe pe jumătate cucerite care, de n-ar fi fost controlată de Anglia, ar fi fost curînd cucerită de duşmanii continentali ai Angliei".

Mary, fiica mai mare a lui Henry, a continuat politica tatălui, prin prima (şi nereuşita) implantare a coloniştilor englezi. Elisabeta I, sora sa vitregă, a luptat nouă ani împotriva lui Hugh O'Neill — O'Neill, marele nobil din Ulster — război în timpul căruia irlandezul a avut sprijinul flotei spaniole. James I a urcat pe tron înaintea înfrîngerii irlandezilor (1607), dar a părăsit ţara: a instalat colonişti englezi şi scoţieni pentru a o asigura împotriva Spaniei, mai ales, şi mai multe sute de imigranţi erau deja angajaţi înaintea începerii unui nou război cu Spania.

Cromwell, englezul a cărui amintire e cel mai bine păstrată în Irlanda, a început, în 1649, o cruciadă anti-catolică; insula începuse să fie atinsă de Reformă. Scopul său principal era să împiedice reunirea regaliştilor înfrînţi. Charles I tocmai fusese executat, iar, cu o săptămînă mai înainte, viitorul Charles II fusese invitat în Irlanda pentru a-şi aduna toate forţele care îl sprijineau. S-ar părea că datorită faptului că şi-a pierdut sîngele rece — cum sugera în recenta sa carte lady Antonia Fraser — Cromwell a permis trupelor sale să ucidă între 2000 şi 4000 de persoane la Drogheda, o fortăreaţă regalistă.

Metoda lui Cromwell de stăpînire a teritoriului înfrînt era de a-i curăţa pe toţi acei lorzi care nu se manifestaseră pro-Commonwealth şi de a-i înlocui cu alţii noi. Mulţi din aceşti noi colonişti fuseseră ofiţeri în armatele Commonwealth-ului şi toţi erau protestanţi.

De atunci, protestanţii de origine engleză şi scoţiană au fost o forţă permanentă în Irlanda. Ei au format clasa stăpînitoare în Irlanda şi, ca chezaşi ai siguranţei regimului, au primit, în schimb, titluri speciale. Diferenţa esenţială dintre catolici şi protestanţi nu era de doctrină (deşi în atmosfera secolului 17 şi acest fapt putea fi important şi chiar a păstrat o importanţă), ci era diferenţa dintre deposedaţii autohtoni şi posesorii străini.

Wilhelm de Orania a confirmat supremaţia protestantă cînd şi-a înfrînt socrul, pe James II, în bătălia de pe Boyne, lîngă Drogheda, în anul 1690; spre a o dovedi, mai există încă o pictură a sa pe un fronton în slum-urile protestante din Belfast. James, cu ajutorul lui Ludovic al XIV-lea, a vrut să folosească Irlanda ca o bază pentru redobîndirea coroanei pe care o pierduse deja în favoarea lui William, în Anglia. Bătălia de pe Boyne a pus capăt tentativei.

Franţa a fost aceea care a provocat următoarea schimbare majoră în Irlanda. La 1800, prin „Act of Union", întreaga ţară a fost înglobată în Regatul Unit, iar parlamentul

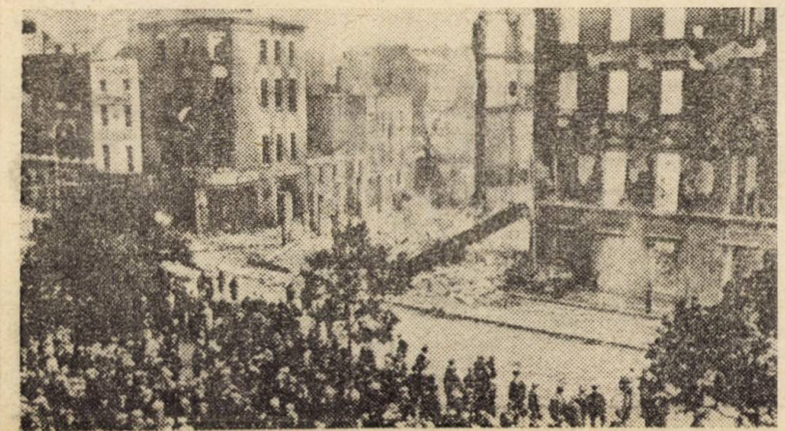

Ulster. O imagine din 1922: străzi devastate şi ruine în provincia care, potrivit acordului din 1921, rămînea sub autoritatea britanică

irlandez abolit. O scurtă rebeliune în 1798 împotriva lipsei de drepturi a irlandezilor catolici fusese inspirată de revoluția franceză, iar acum, cînd revoluția se transformase în expansiune militară, Irlanda nu putea fi lăsată în nesiguranță, în timp ce Franța și Marea Britanie se aflau în război, iar o flotă franco-spaniolă era staționată la Brest.

Uniunea a fost, însă, un faliment de ambele părți. În Irlanda, ea a adus o administrație slabă și (în special în timpul foametei din 1840) crudă. Liberalii, sub Gladstone („Misiunea mea e de a pacifica Irlanda", spunea acesta în 1868), au propus autonomie Irlandei, dar conservatorii s-au împotrivit o jumătate de secol.

În aceeași perioadă, Germania începuse a-și manifesta interesul pentru zonă. În timpul primului război mondial, Frăția Republicană Irlandeză (I.R.B.), purtînd steagul naționalismului, credea că „o victorie germană ar servi cel mai bine cauzei ei" ; pe de altă parte, germanii erau suficient de interesați, în timpul evenimentelor de la Dublin, de Paștele anului 1916 (cunoscut în istorie sub numele de „Paștele sîngeros" — n.n.), să trimită o mică ambarcațiune cu arme. Vasul cu arme, interceptat de „Royal Navy", a explodat singur în portul Cobh.

Efectul a fost dublu. Prins de nervozitatea războiului împotriva Germaniei, guvernul Asquith s-a crezut obligat să înăbușe 15 insurgenți la Dublin, ridicați la întîmplare, de-a lungul cîtorva zile. Martiriul lor a transformat, însă, I.R.B. într-o armată, într-o mișcare națională capabilă să susțină lupta împotriva forțelor britanice de ordine timp de doi ani și jumătate și după încetarea războiului. Prin contrast, protestanții loiali din nord apăreau și mai prețioși decît înainte, ceea ce a determinat guvernul britanic să se pregătească pentru divizarea Irlandei, soluție de preferat pierderii definitive a acestor aliați. Ideea împărțirii a fost, în cele din urmă, adoptată de guvernul de coaliție al lui Lloyd George, în decembrie 1920, și ratificată de tratatul încheiat cu liderii republicani, un an mai tîrziu. Regatul Unit păstra colțul de nord-est al insulei, în care populația protestantă era predominantă, restul insulei urmînd să devină independent.

Problema constantă a împărțirii s-a dovedit a fi actuala linie a granitei. Actul din 1920 a hotărît-o, în mod temporar, în locul în care se găsește și astăzi. Tratatul din 1921 a propus ca o comisie să hotărască granița în mod definitiv ; negociatorii din sud credeau că această comisie le va da lor două comitate din Ulster în întregime — Fermanagh și Tyrone — și cîte ceva din alte trei comitate. Noua administrație din nord a refuzat, însă, de la început, să participe la comisie, iar președintele britanic (un judecător sud-african) s-a arătat atît de conservator încît și cei din sud s-au retras. Granița a rămas neschimbată.

În acest fel, protestanții n-au rămas numai cu patru comitate — în care catolicii erau atît de puțini încît nu constituiau o opoziție — și nici cu nouă comitate (cît cuprindea vechea provincie Ulster) în care catolicii ar fi fost suficient de numeroși pentru a constitui o opoziție normală și poate chiar un guvern ; le-au rămas șase comitate, cu o populație majoritar protestantă. Este, de fapt, ceea ce liderii partidului unionist vroiau ; majoritatea aceasta nu era însă de neclintit.

Pentru a menține, prin urmare, controlul, protestanții au găsit necesar să treacă la manevre electorale în noua provincie și la contracararea procentului natalității, cu puțin mai mare în rîndul populației catolice, oferind catolicilor motive de emigrare. Aceasta a luat fie forma unei polițiii de intimidare, sprijinită pe puteri legislative speciale, fie aceea a unor dificultăți puțin obișnuite pentru populația catolică în obținerea unor locuri de muncă ori locuințe. În întregime, era sistemul de legi penale din secolul al 18-lea, îndreptat împotriva catolicilor, reînnoit, însă, și cu atît mai puțin scuzabil.

(Va urma)

ИЗВЕСТИЯ
MOSCOVA

CĂI DE DEZVOLTARE ȘI PERFECȚIONARE ALE COMERȚULUI EXTERIOR SOVIETIC

O. Bogomolov
membru corespondent al Academiei de Științe a U.R.S.S.

RELAȚIILE economice externe capătă, cu fiecare an, o însemnătate tot mai mare în dezvoltarea economică a U.R.S.S. și în înfăptuirea politicii sale externe. În prețuri comparabile, comerțul exterior al U.R.S.S. din anul 1972 a depășit de 23 de ori nivelul anului 1938. Este semnificativ faptul că ritmul de creștere a comerțului exterior al U.R.S.S. devansează ritmurile de dezvoltare a producției materiale.

În prezent, Uniunea Sovietică primește de peste hotare resurse materiale de mare însemnătate pentru economia ei națională. Un rol principal în importul sovietic îl ocupă mașinile și utilajul (peste o treime), mărfurile industriale de larg consum (aproximativ o cincime), mărfurile alimentare și materiile prime pentru industrie. Trăsătura caracteristică a politicii importurilor Uniunii Sovietice o constituie achiziționarea de utilaj pentru acele ramuri ale industriei care capătă o dezvoltare accelerată în planurile cincinale. Potrivit calculelor existente, în ultimul timp, aproximativ 15 la sută din volumul total al utilajului dat în exploatare în toate ramurile industriei U.R.S.S. a provenit din import. Acest lucru a contribuit la sporirea rapidă a producției în industria chimică, metalurgică, de automobile, de celuloză și hîrtie, ușoară și alimentară. De mult timp, sînt folosite posibilitățile externe pentru completarea flotei comerciale și de pescuit, pentru lărgirea și reînnoirea materialului rulant al căilor ferate sovietice. Un sprijin substanțial în aprovizionarea industriei noastre îl constituie importul unor tipuri de materii prime industriale, de combustibil și materiale. Se achiziționează, de exemplu, tuburi de oțel cu diametru mare pentru construcția conductelor de gaze și petroliere, cauciuc natural, bauxită și alumină, sodă, unele tipuri de metale neferoase, lînă, cărbune.

O folosire mai activă de către țara noastră a avantajelor diviziunii internaționale a muncii necesită, în primul rînd, extinderea producției de mărfuri pentru export, ridicarea calității și nivelului lor tehnic, asigurarea competitivității pe piețele externe. Se poate spune că dezvoltarea pe viitor a bazei de export a țării și accentuarea concentrării producției pentru export constituie condiții principale ale unei participări mai efective la integrarea economică socialistă, la diviziunea muncii cu țările în curs de dezvoltare și statele capitaliste dezvoltate din punct de vedere industrial.

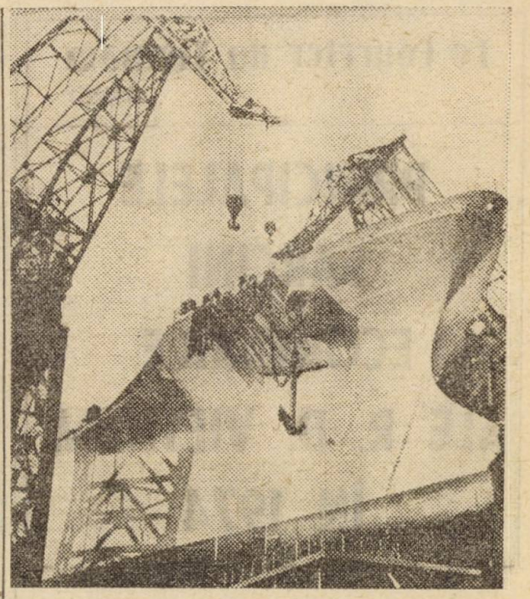

Șantierul naval „Baltiski" din Leningrad : mineralier destinat exportului

Într-o serie de ramuri ale industriei sovietice, cota-parte a producției destinate exportului este substanțială. De exemplu, cota-parte a exportului în producția de autoturisme și aparate foto este de aproximativ 30 la sută, în producția de strunguri pentru așchierea metalelor, excavatoare, tractoare, autocamioane — de 6-7 la sută, în extracția de minereu de fier și mangan, țiței — de 18-20 la sută.

Desigur că trasarea unor direcții stabile de specializare în domeniul exportului nu reprezintă o sarcină ușoară. În rezolvarea ei se ridică probleme legate de asigurarea unei structuri eficiente și de calitate a producției, de capacitatea ei de concurență, de satisfacerea nevoilor interne, de investiții capitale suplimentare etc. În același timp, însă, este clar și altceva : capacitatea crescîndă de a exporta constituie un anumit indice al maturității industriei. Făcînd față exigențelor sporite ale pieței externe, concurenței sale, producția sovietică obține o apreciere sigură a nivelului său tehnic și calitativ.

Uniunea Sovietică întreține relații economice cu peste 100 de state ale lumii. Dar amploarea acestor relații este foarte diferită în ce privește unele țări și grupuri de țări. U.R.S.S. depune eforturi și pentru a întări și adînci colaborarea sa economică cu statele din Asia, Africa și America Latină. Ea consideră de datoria sa să contribuie la lupta acestor popoare pentru consolidarea independenței naționale. În ultimii ani, se înregistrează mutații pozitive în relațiile economice ale U.R.S.S. cu țările capitaliste dezvoltate din punct de vedere industrial. Însănătoșirea climatului internațional, mutațiile pozitive care s-au petrecut în ultimii ani în relațiile U.R.S.S. cu Franța, Italia, R. F. Germania, Statele Unite ale Americii, Japonia și cu alte țări capitaliste au influențat extinderea comerțului U.R.S.S. cu statele respective. De la 2,8 miliarde ruble în 1965, el a crescut la 5,9 miliarde ruble în 1972. Este important de arătat că sfera colaborării în domeniul economic, căreia i se conferă acum baza stabilă a acordurilor pe termen lung, include relații în domeniul științei și tehnicii, îndeosebi în domeniul cuceririi Cosmosului, al energeticii atomice, medicinei.

Sarcinile extinderii și perfecționării relațiilor economice externe ale U.R.S.S., asupra cărora partidul nostru atrage atenția lucrătorilor din domeniul practicii economice și științifice, necesită pentru rezolvarea lor eforturi însemnate, elaborarea a numeroase probleme teoretice și metodologice.

Le Courrier du Vietnam
HANOI

PRINCIPALELE SARCINI ECONOMICE ALE R. D. VIETNAM ÎN 1974

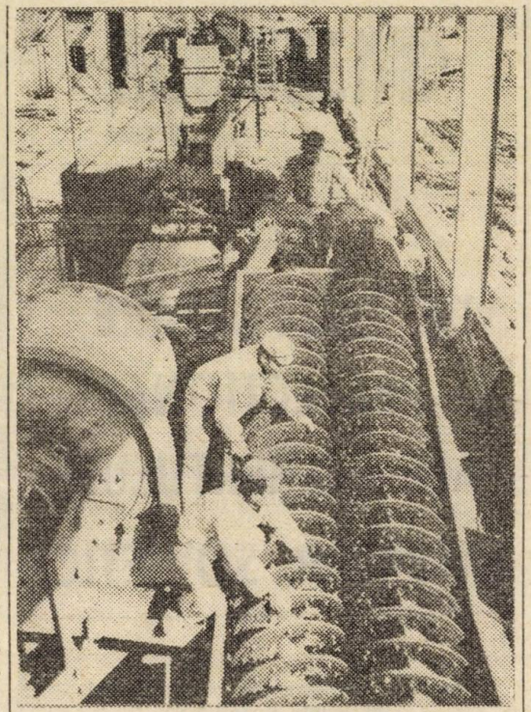

Asamblarea unui mecanism pentru prelucrarea minereului la mina de apatită din Lao Cai

TRIENALUL de reconstrucție economică a R.D. Vietnam cuprinde anii 1973, 1974 și 1975. În anul 1973, pe plan economic au fost obținute rezultate importante, prevăzîndu-se, totodată, sarcini mari pentru următorii doi ani. Obiectivele principale care urmează să fie realizate în această perioadă sînt următoarele : atingerea și depășirea, după caz, a producției anilor 1971 sau 1965 ; creșterea produsului național brut și a venitului național ; consolidarea și îmbunătățirea raporturilor de producție atît în sectorul de stat cît și în cel cooperatist ; lichidarea lipsurilor existente în viața economică și socială ; îmbunătățirea activității pe linia conducerii și gestiunii economice ; stabilizarea prețurilor și îmbunătățirea progresivă a nivelului de trai al poporului.

În domeniul industriei, se are în vedere reconstrucția și dezvoltarea ramurilor industriale principale ,indispensabile pentru dezvoltarea și intensificarea producției în toate celelalte ramuri ale economiei naționale. Vor fi construite și date în exploatare importante întreprinderi industriale la Cam Pha, în domeniul industriei carbonifere, la Bach Dang, și Gieng Day, în domeniul transporturilor maritime de coastă, la Ben Kieu, în domeniul pescuitului maritim și altele. În anul 1974, valoarea producției globale va crește în sectorul construcțiilor de mașini cu 19 la sută în comparație cu anul 1973 și se va dubla față de anul 1965. În domeniul energiei electrice, producția va crește cu 30 la sută în comparație cu anul trecut. Pe întreaga industrie, valoarea producției globale va fi, în anul 1974, cu 21 la sută mai mare decît cea din anul 1973.

În domeniul transporturilor, se vor bucura de prioritate reconstrucția și extinderea porturilor maritime și rețelelor feroviare ale țării.

Toate acestea vor permite sporirea, în anul 1974, a volumului transporturilor maritime cu 32 la sută, iar a celor rutiere cu 34 la sută în comparație cu anul trecut.

În agricultură, pentru acoperirea pierderilor provocate în anul trecut de condițiile meteorologice nefavorabile, se prevede ca producția globală să crească cu 16 la sută față de anul 1973. Accentul principal se pune, în acest an, pe creșterea producției de cereale. Vor continua, de asemenea, lucrările în domeniul ameliorărilor funciare, astfel încît, în anul 1976, suprafața terenurilor irigate în regiunea Deltei să ajungă la 900 000 hectare. În paralel, se vor desfășura ample acțiuni de defrișare a pădurilor, pentru punerea în valoare a unor terenuri virgine.

Îndeplinirea planului pe anul 1974 va reprezenta un pas important în dezvoltarea economică a țării. În comparație cu anul 1965 produsul național brut va crește, în acest an, cu 21 la sută, venitul național cu 14 la sută, valoarea producției industriale și meșteșugărești cu 42 la sută, iar cea a producției agricole cu 16 la sută. Îndeplinirea cu succes a prevederilor planului pe anul 1974 va crea nu numai condiții favorabile pentru realizarea planului pe anul 1975, ci și pentru elaborarea celui de-al doilea plan cincinal al R.D.Vietnam, pe perioada anilor 1976-1980.

CORRIERE DELLA SERA
MILANO

SPANIA: DOUĂ REACȚII

EVENIMENTELE din Portugalia au suscitat în Spania două tipuri de reacție. Prima este de teamă și alarmă. Evident, ea a apărut în cercurile oficiale ale franchismului, și este un lucru de înțeles. A doua este de speranță și simpatie. Ea este înregistrată de cealaltă parte a baricadei ideologice.

Ceea ce s-a întîmplat în Portugalia se poate asemăna cu o casă prin al cărei acoperiș trece apa. Chiar presupunînd că ea nu pătrunde în interior, ceva totuși s-a rupt : cordonul ombilical dintre Madrid și Lisabona, capitalele unor țări învecinate, întrepătrunse, legate, solidare în respectivele lor structuri.

Totuși, există deosebiri între cele două țări. Spania nu este afectată în aceeași măsură ca Portugalia de problema coloniilor, care să-i provoace rupturi și să-i slăbească structurile. Este adevărat că Madridul are o mică colonie în Sahara, de unde obține fosfați, dar aceasta nu este însîngerată ca Angola sau Mozambicul. Întrucît nu cheltuiește jumătate din bugetul său pe armamente, Spania se află într-o situație economică mai bună decît Portugalia.

Sentimentele de speranță și simpatie sînt încercate în Spania de cei care aspiră la o normalizare a vieții publice. Dar aceștia se tem că regimul franchist ar putea avea reacția de a se închista, reinstaurînd condițiile care existau în Spania între sfîrșitul războiului civil și anul 1953.

Evenimentele apărute brusc la Lisabona ar putea să-i determine pe conducătorii spanioli să pornească pe drumul care să scoată Spania din îndelungata și sumbra iarnă politică. Noul guvern spaniol al lui Navarro este acela care ar trebui să pregătească Spania pentru perioada post-Franco și poate face aceasta fără traumatisme. Evenimentele de la

PARIS: Vînzarea de arme

Într-o notă adresată în februarie 1974 șefului statului major al armatei și delegatului ministerial pentru armament, ministrul apărării naționale al Franței își exprima surprinderea „de a descoperi în presa franceză articole referitoare la furnizarea de armamente în străinătate, a căror exactitate demonstrează că informațiile au fost luate chiar de la sursă".

Acest apel ministerial la discreție atrage atenția în mod paradoxal asupra locului pe care în ocupă Franța — sau, mai precis, industria sa de armament — pe piața mondială a armelor.

În 1968, au fost vîndute materiale militare în valoare de 4 miliarde de franci, în 1973 comenzile s-au ridicat la mai mult de 8 miliarde — ceea ce depășește cu mult alte ramuri ale industriei franceze.

În industriile de armament lucrează 270 000 de persoane : 60 000 în atelierele statului, 90 000 în marile societăți naționale (S.N.E.C.M.A. și S.N.I.A.S.) și, în sfîrșit, 120 000 în sectorul particular.

Este interesant de remarcat faptul că vînzările în străinătate nu reprezintă decît 2,5 la sută din producția de stat în domeniul naval, 13 la sută din domeniul terestru, iar, în ceea ce privește producția aeronautică, ea este dominată aproape în întregime pe piață de către grupul particular Breguet-Dassault.

Or, tocmai armele aeronautice, avioanele, radarurile, rachetele sînt cele care constituie partea esențială a exportului Franței. Aproximativ 40 la sută din totalul comenzilor industriei aerospațiale pentru străinătate este alcătuit din vînzările de materiale de origine franceză. Industriile de armament beneficiază de scutiri de taxe la export, ceea ce permite prețuri mai scăzute, competitive pe scară internațională. „Dacă sînteți străini și în plus amatori de un tanc AMX-30, el vă va costa 2 milioane, iar un avion «Mirage-III» produs de firma Dassault vă va costa 7 milioane. Dar, dacă sînteți cetățean al statului francez, aceste prețuri vor deveni dintr-o dată de 3 milioane și, respectiv, 13 milioane. Diferența se explică, se pare, prin faptul că statul este cel care amortizează cheltuielile de studiu și de cercetare,căci el este cel care a făcut comanda" (din revista „Combat pour la Paix").

„Le Figaro" consideră că Franța își dispută în fiecare an cu Marea Britanie locul trei pe piața vînzărilor de arme.

(Din „France Nouvelle")

Lisabona sînt de natură să-l convingă asupra urgenței. Pînă acum, însă, el nu a început acest lucru, închistîndu-se în franchism, pe care îl consideră veșnic. La venirea la putere a lui Navarro, s-a vorbit mult despre o deschidere. Unica deschidere reală de pînă acum constă în difuzarea informațiilor, mai lipsită de prejudecăți decît a fost în trecut. În rest, acest guvern s-a dovedit prompt numai în ce privește așa-zisa „ordine publică" (două execuții capitale, sute de arestări în rîndul adversarilor politici). Și vechiul regim portughez era preocupat de „ordinea publică", dar aceasta nu a împiedicat faptul că astăzi conducătorii săi să se afle cu domiciliul forțat în Insula Madeira.

Le Monde
PARIS

NIGER: PRELUAREA PUTERII DE CĂTRE MILITARI

Interviu cu locotenent-colonelul SEYNI KOUNTIE

noul șef al statului Niger

— ÎNTR-O DECLARAȚIE recentă ministrul de externe al Nigerului, căpitanul Djermakoye, afirma că hotărîrea loviturii de stat a fost luată încă în luna decembrie 1973.

— Într-adevăr, o asemenea acțiune nu putea fi concepută într-o zi, o săptămînă sau o lună. Ideea a trebuit să-și facă drum, ca urmare a unei analize. Au fost luate, la timpul respectiv, dispozițiile necesare, în special pentru a evita curiozitatea serviciilor de informații ale președinției, fără a mai vorbi de cele străine. Adesea, în exterior, acțiunea noastră este prezentată ca fiind legată de un amestec străin ; dezmint, acum, formal, toate aceste acuzații și, la momentul oportun, voi arăta în detaliu cum am pregătit lovitura de stat.

— Relativa vacanță a puterii în Franța și apropiata reuniune a Congresului Partidului Progresist Nigerian au jucat vreun rol în stabilirea datei acțiunii dv. ?

— În ce privește Franța, a fost o simplă coincidență ; data declanșării acțiunii fusese stabilită cu mult înaintea morții lui Pompidou. Referitor la Congresul P.P.N., care urma să se reunească pentru prima dată de la crearea sa, în urmă cu 15 ani, am considerat că nu va fi în măsură să pună capăt răului de care suferea Nigerul.

— În timpul loviturii de stat, ați întîmpinat și alte rezistențe decît cea de la palatul prezidențial ?

— Nici o reacție de apărare nu a fost înregistrată de la preluarea puterii de către armată, fapt ce-l poate constata liber oricine vrea să meargă să vadă. Evenimentele erau, de altfel, așteptate, sub o formă sau alta, de către populație, iar în țară era cunoscut că, la un moment dat, armata își va asuma noi responsabilități. Nu a existat nici un fel de reacție din partea forțelor armate (de pildă, milițiile create de fostul președinte) ; cu atît mai mult nici o acțiune de rezistență a cercurilor politice. Numai la palatul prezidențial din Niamey evenimentele au luat o întorsătură neașteptată și regretabilă. În fapt, un succes deosebit al acțiunii noastre a fost tocmai caracterul de surpriză totală.

— Armata a avut vreo legătură cu cercurile politice din care făceau parte deținuții eliberați imediat după lovitura de stat ?

— O sută de prizonieri politici au fost, într-adevăr, eliberați, între care unii erau deținuți din 1959 sau 1960. Dar, pentru a demonstra lumii că acțiunea noastră a fost totalmente independentă, nu am introdus nici un civil în guvernul provizoriu. Nu sîntem animați de spirite de răzbunare ; vom pune, pur și simplu, capăt injustiției și corupției și vom judeca pe cei ce dețineau responsabilități, în funcție de felul cum au slujit statul. Unii dintre ei și-au însușit bunurile statului, afișînd acest lucru în mod insolit, în timp ce Nigerul este una din cele mai sărace țări din lume. Comisia de anchetă a fost înființată tocmai pentru ei și ea va judeca obiectiv și fără pasiune. Vom numi în administrație nigerieni nu după criterii de complezență. Pînă atunci, îi punem la lucru pe toți funcționarii și nu-i vom înlocui decît dacă se vor dovedi incapabili. Țara noastră este prea săracă pentru ca să-și mai permită fanteziile de pînă acum.

În jurul palatului prezidențial — noile forțe guvernamentale

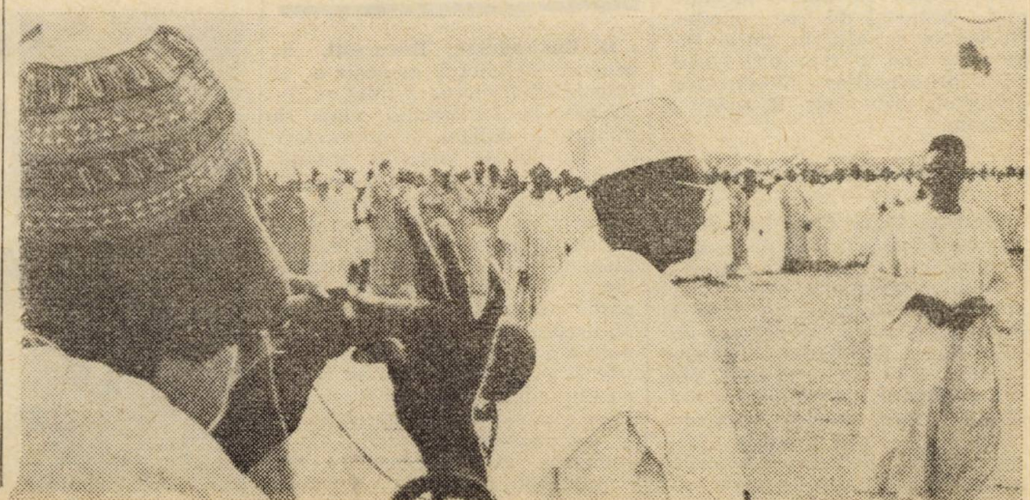

PROFIL

MATHIAS MAINZA CHONA

prim-ministru al Republicii Zambia

La 25 august 1973, președintele Zambiei, Kenneth Kaunda, a semnat noua constituție, potrivit căreia țara devine o democrație cu un partid unic. Această hotărîre a fost anunțată în fața a 6 000 de delegați ai Partidului Unit de Independență Națională, al cărui lider este Kaunda. La 28 august 1973, președintele Republicii a numit în funcția de prim-ministru — post creat prin noua constituție, care a suprimat, în schimb, postul de vicepreședinte — pe Mathias Mainza Chona. Mathias Mainza Chona s-a născut în 1930 la Monze, în partea de sud a țării. După ce și-a luat diploma de drept în Anglia, s-a întors, în 1958, în țară (care se numea atunci Rhodesia de Nord și era o colonie britanică). A intrat în viața politică a țării și a devenit președinte al Partidului Unit de Independență Națională (P.U.I.N.), partid anticolonialist, format în octombrie 1959.

În primul guvern format după ce Rhodesia de Nord a cîștigat dreptul la autoadministrare (ianuarie 1964), lui Chona i s-a încredințat portofoliul Ministerului de Justiție.

După proclamarea independenței Zambiei, în octombrie 1964, Mainza Chona a făcut parte din guvernul Republicii ca ministru de interne, ministru al afacerilor prezidențiale, ministru al guvernului provincial și local. În același timp, mulți ani la rînd, el a fost secretarul P.U.I.N., partidul de guvernămînt.

Din 1969 pînă în 1970, a fost ambasador în S.U.A., iar, din 1970 pînă în 1973, data numirii sale în funcția de prim-ministru, Chona a fost vicepreședinte al Republicii.

POSTA REDACTIEI

F.M.O.I.

Ştefan Stănescu, Com. Mînăstirea, jud. Ilfov. F.M.O.I., organizaţie internaţională neguvernamentală, aflată sub egida Organizaţiei Naţiunilor Unite şi U.N.E.S.C.O., a fost înfiinţată în urmă cu 17 ani, la 28 aprilie 1957, la Aix-les-Bains (Franţa) şi îşi are sediul la Paris. Ideea „înfrăţirii oraşelor" aparţine unui grup de foşti luptători ai Rezistenţei franceze care, la 27 august 1951 au întemeiat asociaţia „Lumea bilingvă", condusă de Jean-Marie Bressand. „Înfrăţirea oraşelor" era concepută de asociaţia franceză pe baza simplei înţelegeri a cuvîntului prin însuşirea, în afara limbii materne, a unei limbi de circulaţie internaţională. Pornind de la necesitatea unei mai bune cunoaşteri reciproce prin dezvoltarea contactelor şi relaţiilor, pentru înfăptuirea obiectivului primordial al unirii eforturilor tuturor popoarelor, ale forţelor progresiste şi democratice de pretutindeni în vederea afirmării în lume a unei politici noi, de egalitate şi respect reciproc, de pace şi colaborare între naţiunile globului, Federaţia Mondială a Oraşelor Înfrăţite are drept obiectiv principal al activităţii sale realizarea cooperării mondiale bazată pe individ prin intermediul comunei (oraşului). Deşi practica înfrăţirii oraşelor are o varietate de forme şi manifestări, ea se călăuzeşte după un unic principiu, enunţat de Carta Oraşelor Înfrăţite, redactată încă de la constituirea F.M.O.I., în 1957 : „înfrăţirea culturală într-un spirit de egalitate şi reciprocitate, a populaţiei din două sau mai multe oraşe, din ţări diferite". Sistemul de organizare a Federaţiei Mondiale a Oraşelor Înfrăţite corespunde caracterului său neguvernamental : în prezent, Federaţia are o preşedinţie colegială formată din 7 preşedinţi. Pentru anul 1974 a fost ales preşedinte activ italianul Giorgio La Pira, profesor universitar, fost primar al oraşului Florenţa. Succesul acestei forme de colaborare internaţională este evident : de la 50 de oraşe din trei ţări, cît cuprindea iniţial, F.M.O.I. cuprinde astăzi aproape 1 500 de oraşe din circa 100 de ţări, în cadrul a peste 600 de înfrăţiri. Din România sînt afiliate la F.M.O.I. nouă oraşe : **Cluj** cu Dijon (Franţa) ; **Constanţa** cu Boulogne-sur-Mer (Franţa) ; cu Turku (Finlanda) ; cu Sulmona (Italia) ; cu Alexandria (Egipt) ; **Craiova** cu Nanterre (Franţa) ; **Galaţi** cu Coventry (Anglia) ; **Iaşi** cu Poitiers (Franţa) ; **Sinaia** cu Aosta (Italia) ; **Satu Mare** cu Zutphen (Olanda) ; **Baia Mare** cu Kitwe (Zambia) şi, foarte recent, **Cîmpulung-Muscel** cu Dison (Belgia). **În fotografie :** emblema oraşelor înfrăţite.

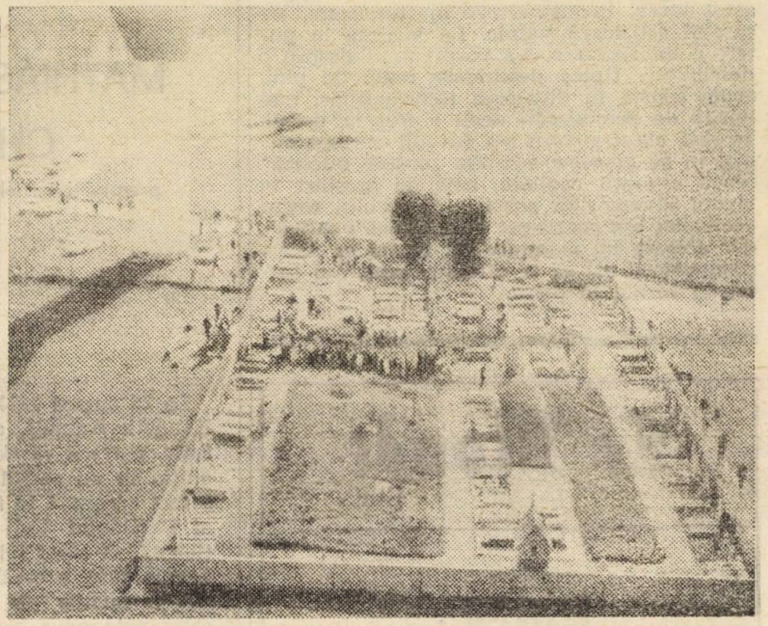

exprimate au un caracter exclusiv privat. Funeraliile propriu-zise au avut loc deci, după cum se ştie, la Orvilliers, în cea mai strictă intimitate (familia — soţia, fiul şi nora defunctului preşedinte — împreună cu prietenii apropiaţi), ca şi serviciul religios care avusese loc în dimineaţa aceleiaşi zile la Paris în biserica pe care familia Pompidou o frecventa. În ceea ce priveşte ceremonia de la catedrala Notre Dame de Paris, aceasta a avut caracterul oficial al participării altor state la doliul Republicii Franceze. **În fotografie :** cimitirul din Orvilliers, unde a fost înmormîntat fostul preşedinte al Franţei.

Nishinoshima-shinto

Vasile Costache, Bucureşti. Iată informaţiile solicitate în legătură cu insula apărută în urma unei erupţii vulcanice submarine în Oceanul Pacific : se află în arhipelagul Bonin, la 1 000 km sud de Tokio şi s-a format alături de insula Nishinoshima, motiv pentru care a fost botezată Nishinoshima-shinto (noua insulă Nishinoshima). Din mai, anul trecut, cînd a izbucnit vulcanul submarin, insula a continuat să crească, urmare a unor repetate erupţii. **Fotografia** alăturată datează din 21 decembrie 1973 şi o reproducem din Buletinul de informaţii al Ministerului Afacerilor Externe al Japoniei ; Nishinoshima-shinto este insula deasupra căreia se află un nor de fum. Potrivit unor informaţii furnizate de Agenţia japoneză a siguranţei maritime, Nishinoshima-shinto măsoară aproximativ 560 metri lungime (de la est la vest) şi aproximativ 250 metri lăţime (nord-sud) ; punctul cel mai înalt : 52 metri ; suprafaţa : 121 000 metri pătraţi, mai mult, deci, decît vechea insulă (77 000 m.p.) Toate aceste date sînt din luna februarie şi nu este exclus ca, între timp, dimensiunile să se fi schimbat.

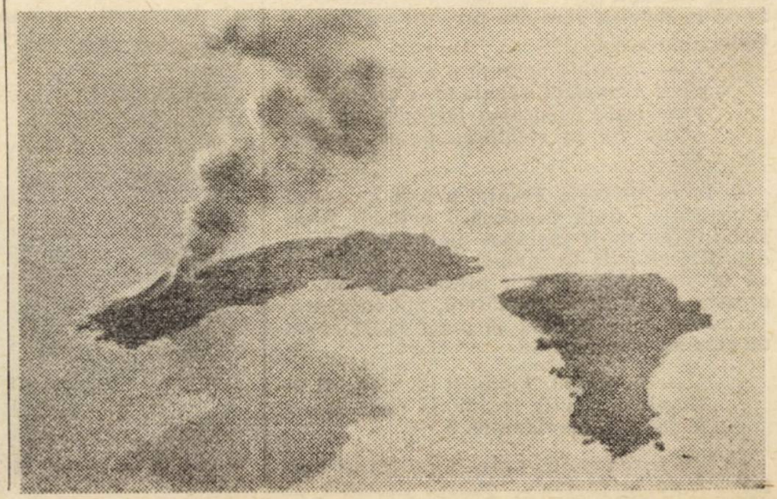

Nicolae Bună, com. Bogdana, jud. Teleorman. Chestiunea la care vă referiţi în prima întrebare ţine de regulile de protocol. După cum aţi observat, publicăm hărţi în paginile revistei. În legătură cu cele 7 minuni ale lumii antice, vă puteţi documenta consultînd „Micul dicţionar enciclopedic" sau „Dicţionarul mitologic", cărţi apărute în librăriile noastre. În ceea ce priveşte ultima întrebare, Memorialul Naţional de pe muntele Rushmore se află în statul Dakota de Sud şi cuprinde busturile preşedinţilor Washington, Jefferson, Theodore Roosvelt şi Lincoln.

Kerekeş Ioan, Cluj. In pasajul la care vă referiţi din dispoziţiile testamentare ale preşedintelui Pompidou se spune textual : „O slujbă religioasă se va face la Paris, la biserica Saint-Louis-en-l'Ile. Ea va fi oficiată în rit gregorian". Este vorba despre **cîntul gregorian**, modalitate rituală de bază a muzicii bisericeşti catolice : esenţial monodic, foloseşte „modurile" sau „tonurile" gregoriene, diferite de gama „ut" care ne este familiară. Denumirea provine, pare-se, dintr-o eroare : a fost atribuit lui Grigore I, supranumit cel Mare (aprox. 540—aprox. 604), papă între 590 şi 604, deşi în realitate apariţia cîntului gregorian se situează către sfîrşitul secolului următor, iar extinderea folosirii lui în ritualul liturgic catolic s-a desfăşurat mai cu seamă în secolul VIII.

D. Ruxăndescu, Bucureşti. În general, defunctul preşedinte al Republicii franceze a ţinut să disocieze, pe cît posibil, viaţa sa publică şi obligaţiile protocolare ale funcţiei de viaţa sa privată. În această concepţie, el a considerat şi îndelungata sa luptă cu maladia ca pe o dramă personală, de înfruntat cu curaj dar cu pudoare — ceea ce, de altminteri, a dus, după dispariţia sa, la pasionate controverse în legătură cu dreptul la discreţie al unui om politic a cărui capacitate de acţiune şi a cărui existenţă au repercusiuni majore asupra vieţii publice şi a statului. Dispoziţiile sale testamentare subînţeleg, de asemenea, ideea că moartea este o problemă personală : dorinţele

POSTA REDACȚIEI

Stan Mihai. Buzău. Iată datele pe care le cereți cu privire la defunctul președinte al Republicii Franceze (5 iulie 1911—2 aprilie 1974). Născut în localitatea Montboudif, fiu al unor institutori, s-a îndreptat el însuși spre cariera didactică. Absolvirea prestigioasei Școli Normale Superioare de la Paris, obținerea licenței în litere în 1934, a unei catedre în 1935 (Marsilia) au fost primele jaloane pe acest drum. Dar, în 1934, a obținut și diploma Institutului de Studii Politice, iar după război — timp în care a fost locotenent de infanterie alpină în 1939—40, apoi revenit la catedră — brevetul Centrului de Înalte Studii Administrative (1947). Colaborarea cu generalul de Gaulle a început în octombrie 1944, cînd a făcut parte din cabinetul generalului, pe atunci șef al guvernului provizoriu. De la demisia, în ianuarie 1946, a generalului de Gaulle, pînă în iunie 1958, cînd acesta a redevenit șef al guvernului, Georges Pompidou a lucrat în înalta administrație de stat, apoi în sectorul privat (director, apoi director general în societăți ale grupului Rotschild), continuînd, în același timp, să facă parte din grupul colaboratorilor apropiați ai generalului. În aprilie 1962, acesta, devenit între timp președinte al Republicii, îi încredința pentru prima dată funcția de prim-ministru. Răsturnat de Adunarea Națională, forma în decembrie al doilea cabinet al său. Al treilea și al patrulea au fost constituite în ianuarie 1966 (cînd de Gaulle începea al doilea mandat prezidențial) și în aprilie 1967 (după alegerile legislative). Înlocuit un an și ceva mai tîrziu în funcția de prim-ministru, avea să candideze el însuși pentru magistratura supremă atunci cînd aceasta avea să devină vacantă, în aprilie 1969, ca urmare a retragerii generalului de Gaulle din viața publică. Mandatul prezidențial al lui Georges Pompidou ar fi expirat în iunie 1976.

Traian Mihăilescu, Vaslui, str. Donici nr. 11, bl. A 4, scara A, dorește să **cumpere** nr. 35/1968 al revistei „Lumea", pentru a-și completa colecția.

Tudor G. Pătru, București. 1. Fostul secretar de stat al S.U.A., William Rogers, a fost eliberat din această funcție la cerere. Practică, în prezent, avocatura.

2. Alec Douglas Home nu mai e ministru de externe al Marii Britanii, întrucît partidul său (conservator) nu se mai află la putere.

D. Moldvai, Ocna-Mureș. Vă mulțumim pentru scrisoarea trimisă. În legătură cu memoriile generalului de Gaulle, vă semnalăm că, în urmă cu cîțiva ani, a apărut, în românește, un prim volum al lor. În ce privește cealaltă solicitare, vă sugerăm consultarea răspunsului apărut în cadrul acestei rubrici din nr. 15 a.c.

Constantin Boiangiu, București. Vă mulțumim pentru cele semnalate privind difuzarea revistelor. După cum ați constatat citind rubrica, și alți cititori ne-au semnalat fapte asemănătoare, care sînt de competența organelor de difuzare a presei. Vă sugerăm și dv., ca și celorlalți cititori, soluția unui abonament care, pe de o parte, vă va asigura primirea constantă și la timp a revistei, iar, pe de altă parte, vă va scuti de întreaga „căutare" a revistei.

Mihaela Gulie, str. Cuza Vodă, nr. 12, bloc B, sc. C, et. III, ap. 8, Iași, dorește să **cumpere** nr. 3, 4, 6, 8, 9—12, 14 și 16 ale revistei „Lumea", din acest an. Ne pare rău, dar redacția nu dispune de un stoc pentru asemenea solicitări.

Nicolae Păcală, Sînlazăr, jud. Bihor. Revista noastră a scris pe larg, și recent, despre ceea ce dv. ne întrebați : în nr. 9 din acest an, despre Canalul Panama ; în nr. 43,45 din 1973 și în nr. 1 din 1974 despre inaugurarea podului de peste Bosfor ; în nr. 34,39, 42,47 din 1973 despre fostul președinte Allende. Așteptăm alte întrebări.

Simion Mihuț, Arad. Vă mulțumim pentru sesizare. Vă sugerăm consultarea răspunsului adresat cititorilor **Adrian Gabăr** și **Costachi Vasluianu** din **Arad** și **Iulius Nistor** din **Deva.** în cadrul acestei rubrici din nr. 20.

Skekely Imre, Simeria. La mijloc este, desigur, o confuzie : generalisimul Franco se află în Spania.

Gruia Sâmboan, Turda. Am publicat un răspuns despre Statuia libertății în nr. 19 a.c.

Neculai Kainer, Mangalia. Regretăm, dar nu vă putem oferi informațiile solicitate.

A. Iliescu, București, 1. Georges Pompidou nu a luptat, propriu-zis, în rîndurile Rezistenței (cf. vezi răspunsul dat lui **Stan Mihai, Buzău**), dar, relatează un biograf, era „cu inima de partea Rezistenței și manifesta aceasta în repetate rînduri, atît la catedră, cît și în viața de toate zilele".

2. Născut în 1915, Jacques Chaban-Delmas a intrat în Rezistență în decembrie 1940, deci cîteva luni după dictatul de la Compiègne. Lucrînd, cu grad de atașat, în cadrul Ministerului Producției Industriale, și-a folosit această situație pentru a îndeplini sarcini ale Rezistenței în domeniul informației economice. În același fel a acționat după ce a dat cu succes, în primăvara lui 1943, concursul pentru a intra în „Inspecția Finanțelor", corp de elită al administrației franceze. În toamna aceluiași an, pleca la Londra, participînd la coordonarea forțelor „Franței libere", apoi la pregătirea eliberării Parisului. Atunci cînd, în august 1944, lua parte la operația propriu-zisă, era de trei luni general de brigadă — cel mai tînăr din armata franceză.

3. Născut în 1916, Pierre Messmer a participat la cel de-al doilea război mondial în cadrul Forțelor Franceze Libere, cărora li s-a alăturat din 1940, luptînd în Africa și Normandia.

Ilie Criș, Constanța. Thomas Edward Lawrence a jucat, ca agent al Intelligence Service, un rol important în realizarea penetrației britanice în Peninsula Arabică. S-a născut în 1888 la Moreton, în Țara Galilor. A făcut studii aprofundate de orientalistică, fiind un foarte bun cunoscător al limbii arabe și al dialectelor ei. Colonelul Lawrence a pregătit și sprijinit acțiunea trupelor britanice, conduse de Allenby, în cucerirea Palestinei (1917—1918). S-a retras apoi din Intelligence Service, intrînd ca simplu soldat în R.A.F., sub nume de împrumut. Este autorul cărții „Cei șapte stîlpi ai înțelepciunii", apărută în 1926.

Gh. Bilă, Galați. În nr. 19 al revistei, am publicat o convorbire pe care unul din redactorii noștri a avut-o cu senatorul Edward Kennedy, cu prilejul călătoriei întreprinse în România. Cu acel prilej, senatorul a reafirmat hotărîrea sa de a nu candida la alegerile prezidențiale din 1976. La începutul lunii mai, într-o declarație făcută la Washington, Edward Kennedy a declarat, însă, că studiază posibilitatea de a candida la alegerile din 1976, dar că nu va lua nici o hotărîre definitivă decît către sfîrșitul anului viitor, ori, poate, „mai curînd".

Marin Alexe, Cluj. 1. Secretarul general al Partidului Comunist Portughez, Alvaro Cunhal, s-a născut în 1915, a studiat dreptul la universitatea din Lisabona, devenind avocat. În nr. 20 al revistei am publicat un amplu interviu acordat de Alvaro Cunhal ziarului „L'Humanité", interviu în care este explicată atitudinea Partidului Comunist Portughez față de mișcarea insurecțională a juntei salvării naționale.

2. Drapelul britanic, Union Flag, este astfel numit întrucît prezintă emblemele celor trei țări unite sub conducerea unui singur rege. Pe drapelul britanic se află : crucea roșie a Sf. George, al Angliei, pe fond alb ; crucea albă în diagonală, a Sf. Andrei, al Scoției, pe fond albastru ; crucea roșie în diagonală, a Sf. Patrick al Irlandei, pe fond alb. Drapelul galez (un dragon pe fond alb și verde) nu apare în Union Flag, întrucît primul drapel al Uniunii a fost adoptat în 1606, sub Jacob I, cînd Țara Galilor era deja unită cu Anglia, nemaifiind o monarhie distinctă. (În acel an, 1606, drapelul a fost format din cele ale Angliei și Scoției). Crucea Irlandei a fost adăugată, după actul unirii Irlandei cu Anglia, în 1801 și a fost menținută, deși din Marea Britanie nu mai face parte decît o mică porțiune a „Insulei verzi".

Maria Grumeza, str. 13 Decembrie nr. 24, bloc 18 B, et. V, ap 7, București, sector 7, tel. 54.48.96, oferă spre vînzare celor interesați numere ale revistei „Lumea" din anii 1965—67 și 1969, plus colecția completă a anului 1968.

Ioan Ilea, Bistrița, jud. Bistrița-Năsăud. Vă mulțumim pentru scrisoarea trimisă. Vom reflecta la propunerile dv.

Augustin Titișan, Cluj. Regretăm, dar nu răspundem întrebărilor existente în chestionarele unor concursuri.

Mihai Alexandrescu, Corabia. Primele rachete mai mari ale Franței au fost lansate de pe poligonul Hamagir, din partea algeriană a Saharei. Din aprilie 1968, francezii își lansează rachetele de pe cosmodromul nou construit în Guyana franceză (America de Sud). Cosmodromul este amplasat pe malul Oceanului Atlantic, în apropiere de localitatea Kourou, care are circa 5 500 locuitori.

POSTA REDACTIEI

Günter Guillaume

Aftenie Bostan, Tulcea ; Florea Minecan, Slatina ; Paul Georgescu, Cîmpina. La Bonn au fost date publicității următoarele date în legătură cu Günter Guillaume, în vîrstă de 47 de ani, arestat, împreună cu soția sa, Christel, la 24 aprilie sub acuzația de spionaj. Devenit membru al P.S.D. în 1958, el cîștigă mai tîrziu încrederea unor lideri social-democrați. În 1970, a fost angajat la Cancelaria vest-germană ca funcționar la secția de politică economică iar, la 1 ianuarie 1973, a devenit unul din cei trei consilieri personali ai cancelarului Willy Brandt, referent pe problemele relațiilor P.S.D. cu celelalte partide social-democrate și cu Internaționala Socialistă. În calitate de consilier al cancelarului, Guillaume a făcut mai multe călătorii în străinătate, însoțindu-l pe Brandt. După arestarea sa, guvernul vest-german a publicat, la 29 aprilie, un document în care se precizează, pe baza anchetei întreprinse de autoritățile guvernamentale, că Guillaume nu avea acces la nici un document confidențial privind securitatea internă sau relațiile R.F. Germania.

Guvernul federal a prezentat, zilele trecute, și un material documentar, referitor la circumstanțele în care Günter Guillaume a fost angajat la Cancelarie. Se dau, îndeosebi, amănunte despre verificările asupra gradului de securitate pe care îl prezenta Guillaume și despre rezultatele acestora. Potrivit materialului documentar, toate cercetările întreprinse pînă în toamna lui 1970 de Serviciul federal de informații, de Oficiul federal pentru apărarea Constituției și de alte organe de siguranță nu au dus la rezultate care ar fi permis să se tragă concluzia că Guillaume desfășoară o activitate de agent. (În legătură cu arestarea sa, la Paris se declară că serviciile franceze de contraspionaj nu au avut cunoștință despre activitatea subversivă a lui Guillaume, contrar celor lăsate să se înțeleagă de unele informații. În schimb, serviciile secrete din Germania federală ceruseră Direcției franceze a supravegherii teritoriului să asigure o discretă supraveghere a lui Guillaume pe cînd acesta îl însoțea pe Willy Brandt într-o călătorie pe Coasta de Azur).

Oceania

Nicu Stoica, Gornet, Prahova. Oceania este una din cele cinci părți ale Pămîntului, formată din gruparea insulelor dispersate în Oceanul Pacific. Spre deosebire de alte părți ale lumii, care sînt continentale, aici oceanul determină unitatea și numele ansamblului. Oceania are o suprafață de 8 970 000 kmp. și o populație de 18 176 000 locuitori. Nu toate insulele din Oceanul Pacific fac parte din Oceania. Arhipelagurile situate în apropierea Asiei și Americii sînt integrate acestora. Oceania se împarte în patru părți: Australia, Melanezia, Polinezia și Micronezia. Melanezia cuprinde ansamblul insulelor situate în partea de Est a Australiei și a Indoneziei ; Polinezia este formată din arhipelagul Noii Zeelande și din insulele Oceanului Pacific central, la nord și sud de Ecuator, iar Micronezia — din ansamblul arhipelagurilor situate în nordul Melaneziei. Australia este un adevărat mic continent, cu o suprafață de 7 704 000 kmp., situat între Oceanul Indian și Oceanul Pacific. Această lume în formare — Oceania — a primit, în mod sigur, vizita vaselor malaieze sau chinezești încă din Evul Mediu, dar istoria nu a păstrat decît amintirea trecerii europenilor. Pînă la mijlocul secolului XVIII, au fost efectuate călătorii organizate pentru căutarea unor noi drumuri spre India sau pentru găsirea legendarului continent austral. Printre primii navigatori, care le-au descoperit și uneori le-au dat numele lor acestor insule, figurează Magellan, Tasman, olandezii Lemaire și Schouten, care au descoperit insulele Tonga în 1616. Dar cel care a demonstrat inexistența continentului austral și a stabilit harta exactă a Oceaniei a fost căpitanul Cook. Însoțit de o echipă de oameni de știință, el a făcut trei mari călătorii : între 1768 și 1771, a vizitat Tahiti ; din 1772 pînă în 1775, a terminat explorarea Polineziei și a descoperit Noua-Caledonie ; iar, între anii 1776—1779, a explorat Pacificul de Nord și a acostat în insulele Sandwich, unde a fost omorît de indigeni.

Alecu Grigoraș, Mediaș. În perioada 1974—1979 (al cincilea plan cincinal de dezvoltare), guvernul indian intenționează să cheltuiască 330 miliarde de rupii pentru realizarea programului de îmbunătățire a nivelului de trai al populației. O deosebită atenție va fi acordată școlarizării, ocrotirii sănătății, eliminării șomajului, luptei împotriva sărăciei, care constituie grele moșteniri din perioada colonială.

Interpol

Ion Zamfirescu, com. Lipnița, jud. Constanța. 1. Am publicat informații despre Groenlanda în multe rînduri, în cadrul acestei rubrici (cf. nr. 8 a.c.).

2. În legătură cu Interpolul, vă sugerăm consultarea intervilului publicat de revista noastră în nr. 43 din 1973.

3. Australia are guvern propriu și se administrează singură. Apartenența la Commonwealth-ul britanic nu implică nici o intervenție britanică în problemele interne ale statului.

4. Vă sugerăm consultarea articolelor privind viața politică din Iugoslavia publicate de revista noastră în ultimele trei luni.

S. Nicolaescu, Constanța. Potrivit unei declarații făcute de David Strahan, director al Oficiului comerțului exterior al Republicii Irlanda, publicate în revista franceză „Le MOCI", exporturile irlandeze au sporit în anul 1973 cu 20 la sută în volum și cu 30 la sută în valoare, atingînd cifra de 9,3 miliarde franci, față de 7,1 miliarde în 1972. Piața comună a absorbit un sfert din aceste exporturi. S-ar părea, prin urmare, că intrarea Irlandei în C.E.E. a avut efecte favorabile pentru economia acestei țări.

LOCURI ÎN STAȚIUNILE BALNEOCLIMATERICE pentru luna mai

OFICIILE JUDEȚENE DE TURISM vă oferă bilete la odihnă și tratament în pitoreștile stațiuni balneoclimaterice :

Amara, Borsec, Bușteni, Borșa (jud. Maramureș), Balvanyos (jud. Covasna), Bălțătești (jud. Neamț), Căciulata, Călimănești, Covasna, Cheia (jud. Prahova), Izvoarele (jud. Maramureș), Lipova (jud. Arad), Lacu Roșu, Moneasa, Malnaș, Ocnele Mari, Ocna Sibiu, Păltiniș, Pîrîul Rece, Pucioasa· Predeal, Singeorz, Slănic Prahova, Slănic Moldova, Stina de Vale (jud. Bihor), Săcel (jud. Gorj), Sinaia, Tinca (jud. Bihor), Timiș, Vața (jud. Hunedoara), Vîlcele (jud. Covasna).

Posesorii biletelor beneficiază de reducere cu 50% la tariful de transport pe C.F.R. sau I.T.A.

Oficiile județene de turism organizează în luna mai numeroase și variate excursii în cele mai frumoase zone turistice din țară.

Informații și înscrieri la toate oficiile județene de turism și la filialele Întreprinderii de turism, hoteluri și restaurante din București.

PUBLITURISM

LUMEA

săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin intreprinderea „ROMPRESFILATELIA" – serv. Import-Export Presă – București, Calea Griviței nr. 64–66, P.O.B. – 2001, telex 011631.

C.P.C.S.

MOLDOPLAST

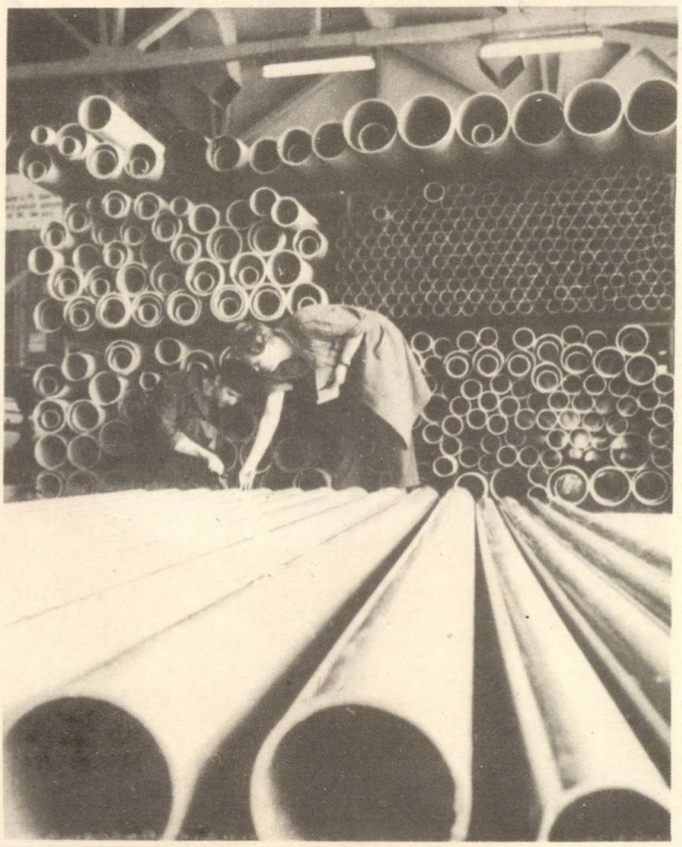

produce :

- granule electrotehnice din p.v.c.
- plăci din polistiren
- țevi din p.v.c. rigid
- folii plastifiate din p.v.c.
- folie plastifiată dublată cu strat de hîrtie

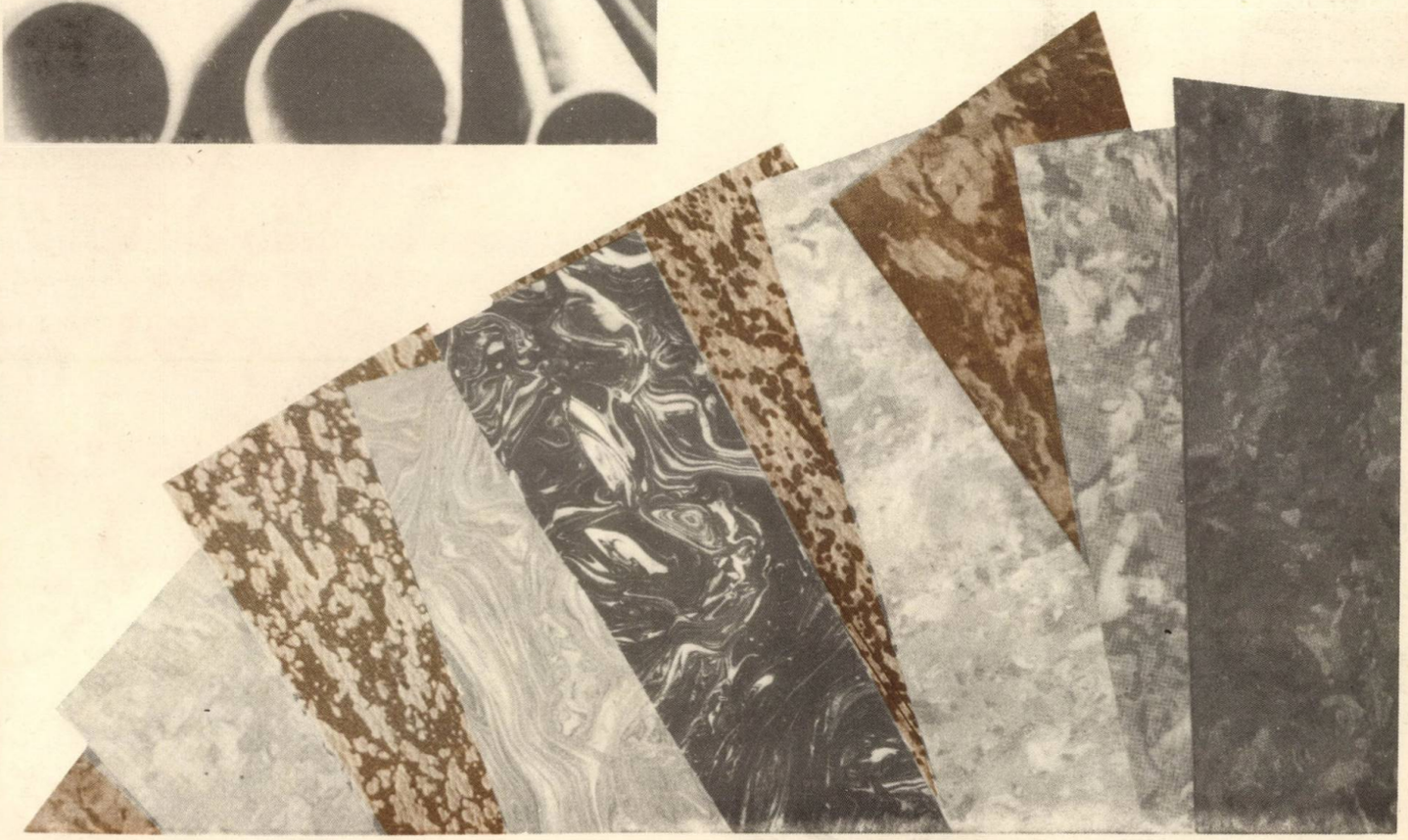

MOLDOPLAST — UZINA DE PRELUCRAREA MASELOR PLASTICE
IAȘI — Șoseaua Țuțora nr. 9 — tel. 32849; telex 022266

cabinet

Lei 2

Gospodine!

- aperitive ideale
- produse excelente
- gustoase şi ieftine

Nr. 22 23 mai 1974

LUMEA

CABINETUL DE ... SIBIU

ROMÂNIA ÎN CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

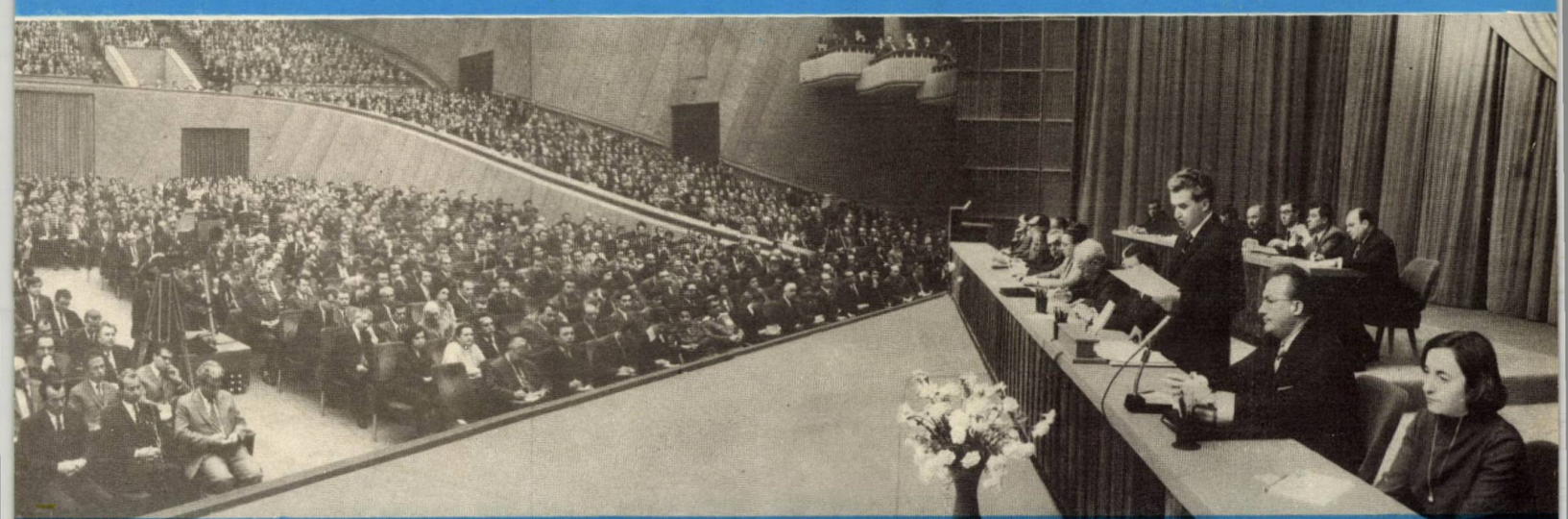

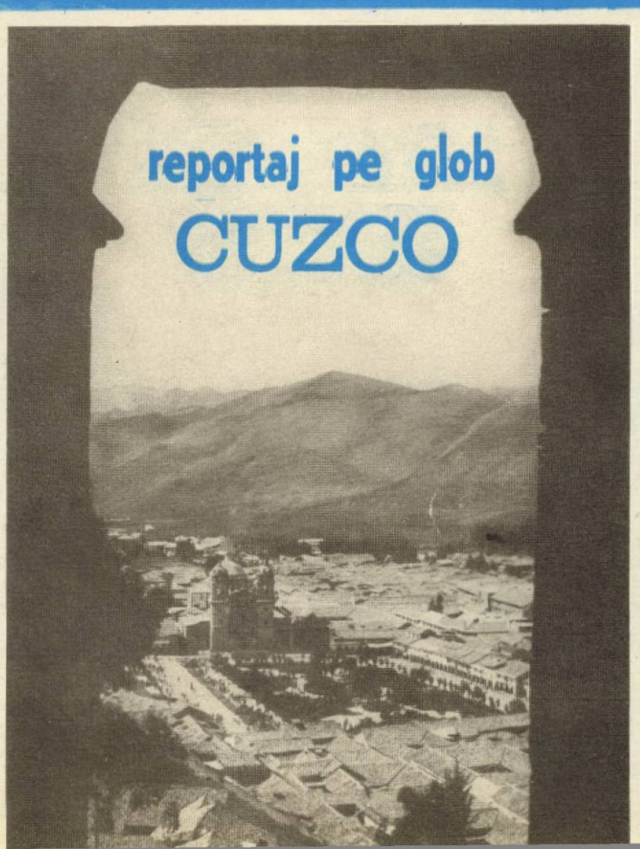

săptămîna internațională

BELGRAD • PARIS
BONN • LISABONA
GUINEEA-BISSAU
ORIENTUL APROPIAT

UN NOU SERIAL:
Willy Brandt – Memorii

DIN ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

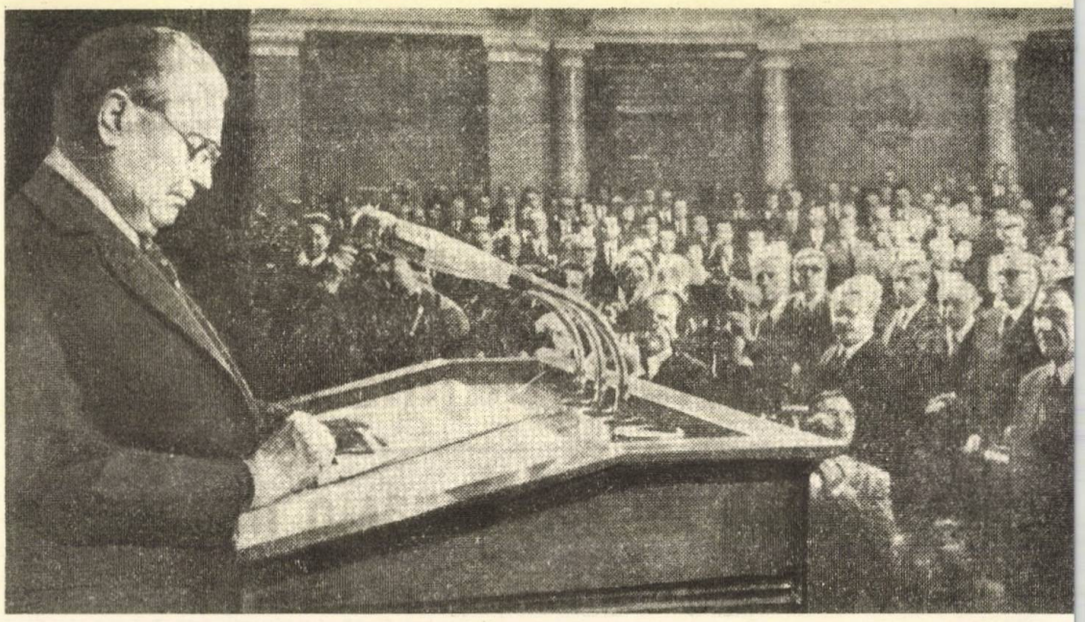

BELGRAD. Tovarășul Iosip B Tito a fost ales președinte Iugoslaviei pe timp nelimitat. imagine : semnarea Declara Solemne

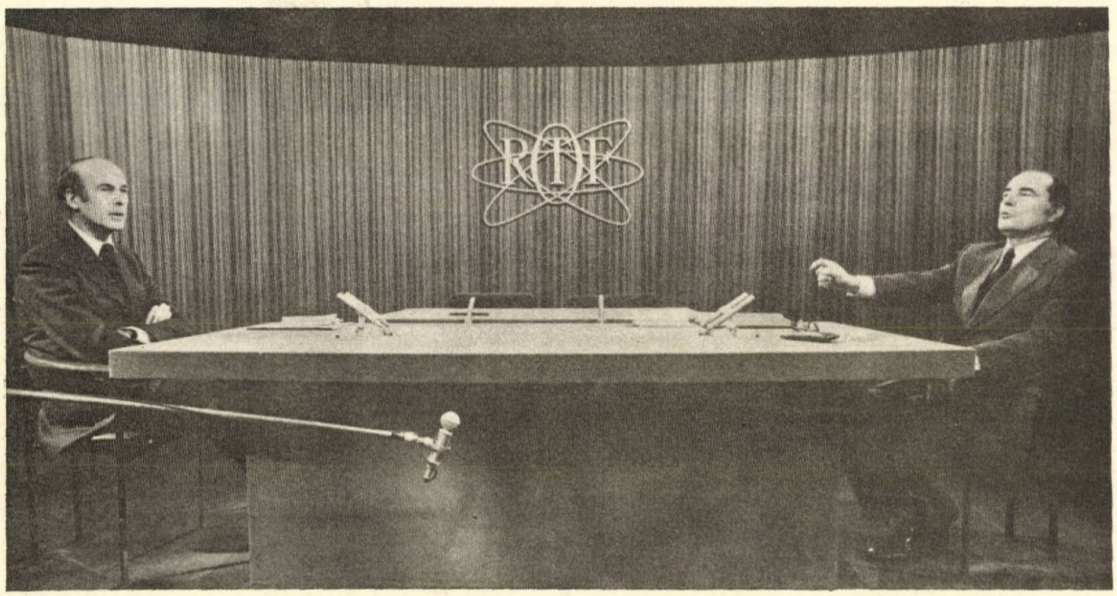

PARIS. Aspect din timpul campar electorale din Franța : dialogul te vizat între cei doi candidați la pre dinție, Valéry Giscard d'Estaing Francois Mitterrand

BONN. Alegerea lui Walter Scheel în funcția de președinte al Republicii Federale Germania. În imagine : noul președinte primește felicitările lui Richard von Weizsäcker, contracandidatul opoziției la alegerile prezidențiale

LISABONA. Generalul Antonio de Spinola (stînga), desemn președinte al Portugaliei, și profesorul Adelino da Palr Carlos (dreapta), noul prim-ministru

LUMEA

22 (552)

23 mai 1974

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

România în circuitul economic mondial 2
Schimbare în continuitate. Radu Pascal 10
Paris. Al 20-lea președinte. Paul Diaconescu 12
Buenos Aires. Bilanț justițialist. Valentin Păunescu 13
Lisabona. Un președinte și un guvern. Rodica Dumitrescu 14
Orientul Apropiat. Eforturile diplomatice pe un drum bun. Rodica Georgescu 21

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ : ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund :
Luis Cabral 4
Juan Antonio Tack 5
Hugh Scott 5
Dr. Walter Althammer 6

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Belgrad. Evenimente istorice în viața Iugoslaviei. Simion Morcovescu 7
Moscova. Convorbiri sovieto-libiene. Laurențiu Duță 8
Varșovia. Opole, cel mai tînăr voievodat polonez. Gheorghe Ciobanu 8
Pekin. Active contacte diplomatice. Ilie Tecuță 9

REPORTAJ PE GLOB

La porțile universului incaș. Eugen Pop 16

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Declarație asupra instaurării unei noi ordini economice internaționale 19
Keidanren. Florea Țuiu 20

1 000+1 22–23

SERIAL

Willy Brandt : Anii exilului (1933–1947) 24–25

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ 26–29

PROFIL

Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

PE COPERTA I
Tovarășul Nicolae Ceaușescu rostindu-și cuvîntarea la Consfătuirea cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale

SAPTAMINA

CABINETUL DE PARTID SIBIU

15—21 mai

miercuri

— S-au deschis la București lucrările Consfătuirii cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, convocată din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

— Adunarea Federală — organism format din cei 518 membri ai Bundestagului și din tot atîția reprezentanți ai parlamentelor de land — **l-a ales pe Walter Scheel în funcția de președinte al Republicii Federale Germania.**

— Generalul Antonio de Spinola, șeful juntei de salvare națională, **a fost proclamat președinte al Republicii Portugalia.**

— La Pekin a fost semnat un acord de schimburi de mărfuri și de plăți pe 1974 între guvernul R. P. Chineze și guvernul U.R.S.S.

joi

— În încheierea Consfătuirii cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o amplă cuvîntare — cuprinzător program de acțiune, îndemn mobilizator la noi eforturi pentru creșterea în ampioare, intensitate și eficacitate a schimburilor comerciale cu străinătatea, pentru un aport mai substanțial al comerțului exterior la sporirea venitului național, la dezvoltarea economico-socială a României socialiste.

— Întruniți în ședință comună, membrii celor două camere ale Adunării R.S.F. Iugoslavia — Consiliul Federal și Consiliul Republicilor și Provinciilor — **au ales în unanimitate pe Iosip Broz Tito ca președinte al Iugoslaviei pe timp nelimitat.**

— Bundestagul vest-german l-a ales pe Helmut Schmidt, candidatul partidelor social-democrat și liber-democrat, **în funcția de cancelar al Republicii Federale Germania.**

vineri

— Se anunță că în cursul întrevederilor care **au avut loc la Dakar între Mario Soares,** ministrul portughez de externe, și Aristides Pereira, secretar general al P.A.I.G.C., a intervenit **un acord între Portugalia și Guineea-Bissau privind începerea de tratative directe pentru soluționarea pe cale politică a conflictului.**

— Adunarea R.S.F. Iugoslavia a reales pe Gemal Biedici în funcția de președinte al Consiliului Executiv Federal al R.S.F.I.

— S-a încheiat campania pentru cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidențiale franceze.

— Cancelarul federal vest-german Helmut Schmidt a prezentat Bundestagului declarația-program a noului guvern. El a subliniat că actualul guvern va acționa, sub semnul continuității, în direcția înfăptuirii reformelor cuprinse în programul electoral pe baza căruia Partidul social-democrat și Partidul liber-democrat au cîștigat majoritatea voturilor în alegerile parlamentare din 1972.

simbătă

— Sînt date publicității declarația Agenției române de presă — Agerpres — cu privire la evenimentele care au avut loc la Maalot (Israel) și la acțiunile ambasadelor României din Tel Aviv și Beirut.

— Ministrul de externe al României, George Macovescu, și-a încheiat vizita oficială efectuată în Italia.

— Reuniunea anuală a reprezentanților partidelor conservatoare și democrat-creștine din Europa și-a început lucrările în localitatea finlandeză Haiko.

duminică

— În Franța s-a desfășurat cel de-al doilea tur de scrutin pentru **alegerea noului președinte al țării. Giscard d'Estaing a fost desemnat de corpul electoral în calitate de președinte al Franței, obținînd 50,80 la sută din voturile exprimate.**

— Partidul Republican al Poporului a adoptat în unanimitate decizia de a se retrage din coaliția guvernamentală turcă. Hotărîrea Partidului Republican al Poporului plasează din nou Turcia într-o etapă de criză guvernamentală.

— Se anunță încetarea provizorie a operațiunilor militare portugheze din Angola.

— Guvernul britanic a hotărît să declare starea de urgență pe o perioadă nedeterminată în Irlanda de Nord, în urma apelului la grevă generală lansat de către „Consiliul muncitorilor din Ulster", organizație deosebit de influentă în rîndurile populației nord-irlandeze protestante.

luni

— Tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R. P. Bulgaria, l-a primit pe ministrul afacerilor externe al României, George Macovescu, care se află într-o vizită oficială de prietenie în Bulgaria.

— În capitala Egiptului a început **sesiunea Consiliului Apărării al Ligii Arabe,** la care participă miniștri de externe și ai apărării din cele 20 de țări membre ale organizației.

— S-au deschis la Varșovia lucrările celei de-a XIX-a sesiuni a Consiliului Federației Democrate Internaționale a Femeilor, la care participă delegații ale organizațiilor de femei reprezentînd 97 de țări.

marți

— Guvernul premierului Sanya Thammasak și-a prezentat demisia regelui Bhumibol Adulyadej al Tailandei. Potrivit unui comunicat al primului ministru, dat publicității la Bangkok, hotărîrea a fost adoptată după ce s-a constatat că guvernul tailandez și-a îndeplinit principala sarcină care îi revenea, aceea de a redacta Constituția țării.

— S-au încheiat lucrările celui de-a XXII-lea Congres național al P. C. din Canada. În funcția de secretar general al partidului a fost reales William Kashtan.

ROMÂNIA ÎN CIRCUITUL ECONOMIC MONDIAL

Săptămîna trecută a avut loc la București Consfătuirea cu activul de partid și de stat din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale. Această reuniune se înscrie în cadrul preocupărilor constante ale partidului și statului nostru de perfecționare continuă a activității în toate domeniile vieții economico-sociale, evidențiază importanța deosebită acordată relațiilor economice externe ca unul din principalii factori ai dezvoltării și progresului multilateral ale României socialiste.

Comerțul exterior și cooperarea economică internațională constituie domenii în care unitatea dialectică între politica internă și externă a partidului și statului nostru se manifestă pregnant, în care legătura și strînsa intercondiționare între acestea se relieiază într-un mod nemijlocit. Relevînd această conexiune, secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, subliniază în cuvîntarea rostită în cadrul consfătuirii : **„Extinderea și diversificarea comerțului nostru exterior sînt nemijlocit legate de dezvoltarea în ritm înalt a industriei și agriculturii, a celorlalte ramuri economice, de înfăptuirea neabătută de către oamenii muncii a politicii elaborate de Congresul al X-lea al partidului. Totodată, este necesar să se înțeleagă clar de către fiecare cetățean, de către toți oamenii muncii, de întregul popor că realizarea cu succes a planului cincinal, dezvoltarea economiei naționale în ritm intens, deci și creșterea bunăstării materiale și spirituale a națiunii noastre socialiste sînt nemijlocit legate de extinderea și diversificarea schimburilor economice, a cooperării în producție".**

În condițiile societății moderne, participarea activă la circuitul economic mondial, la diviziunea internațională a muncii reprezintă una din cerințele fundamentale ale progresului fiecărei țări, ea fiind reclamată de însăși dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție, sub impulsul revoluției științific-tehnice contemporane care, ducînd la o creștere deosebită a complexității și diversității producției, antrenează țările — ce au, astfel, fiecare tot mai mult de dat și de primit — pe calea unei strînse colaborări.

De la această cerință imperioasă a dezvoltării în epoca noastră, de la acest considerent — adînc ancorat în realitățile lumii contemporane — pornește România în conceperea și traducerea în fapt a întregii sale politici și activități economice pe plan extern, vizînd angrenarea sa intensă în relațiile economice internaționale, promovarea largă a colaborării economice cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, indiferent de mărime, potențial, situare geografică sau sistem social-politic.

Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu a prezentat o multitudine de date și elemente de natură să contureze imaginea dimensiunilor cantitative și calitative ale participării mereu mai active a țării noastre la circuitul economic mondial, la diviziunea internațională a muncii. România întreține în prezent raporturi economice cu circa 120 de state, de aproape patru ori mai multe decît în primii ani postbelici. Volumul total al comerțului exterior românesc (exporturi și importuri) a sporit permanent, fiind în 1973 de peste 13 ori mai mare în comparație cu cel din 1950 și de 4,5 ori mai ridicat decît cel din 1960. În ultimii ani, se observă o intensificare a ritmului de creștere. Numai între 1970 și 1973 schimburile economice ale țării noastre au sporit cu 57,4 la sută. De asemenea, se constată — mai ales în perioada din urmă — o dezvoltare mai rapidă a schimburilor comerciale externe față de cea a venitului național, indicele de devansare în perioada 1960—1973 fiind 1,4. Această tendință — înscrisă, de altfel, organic în evoluțiile actuale de pe plan mondial, respectiv devansarea dinamicii producției de către creșterea comerțului internațional — traduce realizarea într-o tot mai mare măsură a produsului social românesc pe piața mondială, atestînd participarea din ce în ce mai intensă a țării noastre la circuitul economic internațional. Ca urmare, schimburile comerciale globale (exporturi și importuri) și cooperarea în producție cu alte țări au ajuns să reprezinte circa 30 la sută din volumul total al producției. În ansamblul legăturilor economice ale României socialiste, schimburilor cu celelalte țări socialiste le revine o pondere de circa 50 la sută (din care 43 la sută celor cu țările socialiste membre ale C.A.E.R.). O importanță tot mai mare capătă relațiile economice cu țările în curs de dezvoltare, dinamica acestora fiind, în ultimii ani, mai accelerată decît cea a comerțului global românesc. De asemenea, se dezvoltă în continuare raporturile economice cu celelalte țări ale lumii, inclusiv cu statele capitaliste industrializate.

Dacă angrenarea intensă în schimburile economice mondiale constituie o necesitate obiectivă, eficiența, calitatea acestei angrenări depind în proporție hotărîtoare de dezvoltarea fiecărei economii, de desfășurarea unei activități de comerț exterior și de cooperare economică internațională în măsură să potențeze, să valorifice eforturile depuse pe plan intern. În acest sens, partidul și statul nostru au promovat și promovează cu consecvență o politică de dezvoltare multilaterală și în ritm susținut a economiei țării, de industrializare și modernizare permanentă

a acesteia — ca temelie a îmbunătățirii continue, sub aspect cantitativ și calitativ-structural, a participării României la circuitul economic mondial. Este sensul major al analizei activității din domeniul comerțului exterior și cooperării economice internaționale, făcută în cadrul recentei Consfătuiri cu activul de partid și de stat din acest domeniu.

Într-un mod pregnant, ampla și substanțiala cuvîntare a tovarășului Nicolae Ceaușescu a subliniat necesitatea menținerii unei dinamici accelerate a economiei și industriei românești pentru înscrierea lor tot mai activă în schimburile economice internaționale, exigența îmbunătățirii sub raport tehnic și tehnologic a producției interne, a creșterii complexității și calității produselor ca bază a participării în condiții de eficiență la circuitul economic mondial, cerința înnoirii permanente a producției pentru a răspunde solicitărilor pieței externe, a sporirii aportului creației științifice românești, a valorificării superioare a materiilor prime interne și importate, necesitatea întăririi răspunderii tuturor factorilor ce înfăptuiesc în practică relațiile economice ale țării noastre cu alte state, în vederea desfășurării unei activități de comerț exterior eficiente, care să asigure obținerea unor prețuri echitabile pe piețele externe pentru produsele românești, menținerea unui echilibru corespunzător între importuri și exporturi, fapt de natură să propulseze în continuare dezvoltarea schimburilor economice ale țării cu alte state ale lumii. Eficiența comerțului exterior presupune prezența crescîndă la export a unor produse înalt prelucrate, care să încorporeze o cît mai mare cantitate de cheltuieli de muncă, în raport cu cele materiale (nefiind indiferent, de pildă, dacă tona de metal exportată constituie batiuri de strung sau instalații cu comandă-program, poduri rulante sau calculatoare sau dacă tona de lemn exportată constituie cherestea sau mobilă stil). Aceeași eficiență reclamă îmbunătățirea substanțială în continuare a produselor (prețul și reputația fiind în directă legătură cu calitatea), prospectarea și cercetarea atentă a cerințelor pieței internaționale și adaptarea rapidă la exigențele acesteia, stabilitatea penetrației pe piețele externe (unul este, desigur, rezultatul în cazul în care se vinde unor clienți de circumstanță și altul în cazul în care se stabilesc legături de durată cu clienți dispuși să achiziționeze mărfuri ani la rînd) etc.

În toate aceste domenii, s-au realizat multiple succese. Se poate constata că, de-a lungul anilor, pe baza industrializării țării, exporturile de produse industriale s-au dezvoltat într-un ritm mai rapid decît totalul exporturilor, ceea ce a schimbat în mod pozitiv structura acestora. Mărfurile industriale au ajuns să dețină, în prezent, patru cincimi din totalul exporturilor, în timp ce mașinile, utilajele și produsele chimice au o pondere de aproape două cincimi, față de numai 6 la sută în 1950. Dar, așa cum s-a subliniat în cuvîntarea secretarului general al partidului, sînt necesare noi și importante eforturi în toate aceste domenii, începînd de la nivelul cercetării științifice și producției interne și pînă la nivelul realizării produselor pe piețele externe, pentru a se asigura o cît mai plenară și eficientă participare a țării noastre la circuitul economic mondial.

Relațiile economice internaționale cunosc, în perioada actuală, transformări structurale profunde, observîndu-se, în desfășurarea lor, o marcată deplasare dinspre formele „clasice" de comerț exterior spre cele moderne de cooperare în producție, în știință și tehnică, a căror promovare prezintă o însemnătate din ce în ce mai mare pentru realizarea unei participări dinamice și eficiente a unei țări la circuitul economic mondial. **„Dezvoltarea economiei naționale în ritm intens precum și extinderea activității economice internaționale** — releva în cuvîntarea sa tovarășul **Nicolae Ceaușescu — depind nu numai de exportul și importul obișnuit de mărfuri, ci și de trecerea la noi forme de relații, de desfășurare a cooperării în producție — tot mai importantă atît în relațiile cu țările socialiste cît și cu celelalte țări".** În acest sens, a fost subliniată necesitatea de a se acționa intens în vederea lărgirii cooperării în producție, inclusiv prin intermediul constituirii de societăți mixte, cu țările socialiste membre ale C.A.E.R., cu celelalte țări socialiste, în direcția extinderii cooperării în aceste forme cu țările în curs de dezvoltare precum și cu statele capitaliste industrializate.

În epoca noastră, participarea largă a fiecărei țări la schimburile economice internaționale are, după cum arătam, un caracter obiectiv. Nici o țară, oricît de mare ar fi potențialul ei, nu se poate izola de circuitul economic mondial. Dezvoltarea nu poate fi obținută decît în cadrul unei înserări active în schimburile economice internaționale. Prin lărgirea continuă a acestor schimburi, economia mondială devine tot mai interdependentă, raporturi complexe de interconexiune se dezvoltă între state, evoluțiile economice dintr-o țară se resimt pretutindeni. Apare astfel, mai mult ca oricînd, necesitatea creării unui asemenea cadru de desfășurare a relațiilor economice internaționale încît acestea să potențeze eforturile interne spre progres ale tuturor popoarelor, să asigure tuturor participanților condiții de a se putea prezenta pe piața mondială pe poziții de egalitate în plan politic și în plan economic. Recentele evoluții din economia mondială, criza de energie, criza materiilor prime, criza monetară, prin greutățile create multor țări ale lumii, prin disproporțiile pe care le antrenează, prin repercusiunile lor resimțite de toate statele lumii (inclusiv de cele puternic dezvoltate) au pus și mai pregnant în evidență imperativul așezării pe noi baze a relațiilor între țări, al instaurării unei noi ordini economice internaționale, al rezolvării problemelor majore ale lumii contemporane cu participarea tuturor țărilor și în interesul tuturor țărilor.

Noua ordine economică internațională presupune întemeierea relațiilor dintre state pe principiile înaintate ale respectării independenței și suveranității naționale, egalității depline în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, dreptului sacru al fiecărui popor de a dispune de el însuși, de propriile resurse, de a-și hotărî singur soarta, potrivit voinței și aspirațiilor sale. Noua ordine economică internațională reclamă, de asemenea, lichidarea inegalităților și inechităților între state, eliminarea practicilor colonialiste și neocolonialiste, repudierea definitivă din viața internațională a războiului, a folosirii forței și a amenințării cu forța, a presiunilor și discriminărilor economice sau politice, a oricăror tendințe și practici de natură să împiedice afirmarea liberă și suverană a popoarelor, să frîneze dezvoltarea lor de sine stătătoare. O cooperare internațională reciproc avantajoasă pentru toți participanții impune luarea unor măsuri concrete și eficace în vederea reducerii urgente și eliminării în perspectivă a decalajelor economice existente în lumea contemporană — care situează în prezent țările pe poziții inegale din punct de vedere economic în schimburile internaționale. **„Trebuie să fie clar** — sublinia în cuvîntarea sa tovarășul **Nicolae Ceaușescu — că lichidarea subdezvoltării constituie o necesitate obiectivă pentru așezarea relațiilor din lume pe baze noi, pentru dezvoltarea mai armonioasă a economiei mondiale, pentru înlăturarea unor fenomene de criză care nu se pot soluționa în mod corespunzător atît timp cît va continua împărțirea lumii în țări dezvoltate și țări subdezvoltate".** În acest sens, este necesar un important efort internațional — și în această direcție contribuția statelor economic avansate trebuie să fie substanțială — spre a sprijini țările în curs de dezvoltare, progresul lor mai rapid, printr-un ansamblu de acțiuni pe plan comercial, monetar, financiar, pe baze preferențiale, nereciproce și nediscriminatorii.

O cooperare economică internațională mereu mai extinsă și în beneficiul tuturor statelor implică înlăturarea oricăror bariere și obstacole din calea dezvoltării nestingherite a schimburilor, acțiuni îndreptate în direcția eliminării împărțirii lumii în blocuri economice închise, care nu numai că îngreuiază soluționarea problemelor economice generale, mondiale dar nu duc nici măcar la rezolvarea celor ale țărilor participante la asemenea grupări economice închise. Este în beneficiul tuturor statelor de a promova o largă colaborare internațională, liberă de orice discriminări și practici restrictive.

În sfîrșit, o nouă ordine economică internațională, instaurarea unor noi raporturi între națiuni și popoare revendică luarea în considerare a intereselor tuturor țărilor, participarea plenară și efectivă a tuturor statelor la dezbaterea și soluționarea problemelor economice cardinale ale lumii contemporane, democratizarea relațiilor internaționale. **„Fără îndoială** — sublinia secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul **Nicolae Ceaușescu — că toate aceste transformări, succesele țărilor în curs de dezvoltare, realizarea unor noi raporturi internaționale vor constitui un factor important în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru colaborare trainică și pace între toate popoarele".**

Sînt transformări pentru înfăptuirea cărora militează cu consecvență țara noastră, sînt coordonate de bază, linii directoare ale politicii și activității economice externe a României socialiste, politică răspunzînd aspirațiilor fundamentale ale poporului nostru, deziderateloe majore ale omenirii contemporane, idealurilor de progres, colaborare, securitate și pace în întreaga lume.

„România ne-a acordat un ajutor constant în lupta noastră de eliberare"

Luis Cabral

președintele Consiliului de Stat al Republicii Guineea-Bissau, adjunct al secretarului general al P.A.I.G.C.

Aflat timp de trei săptămini într-o călătorie în zonele eliberate din Republica Guineea-Bissau, am avut prilejul să consemnez, printre atîtea gînduri și evenimente, actul prezentării scrisorilor de acreditare președintelui Consiliului de Stat al Guineei-Bissau de către primii cinci ambasadori străini, printre care și ambasadorul României. Acolo, într-o localitate din sectorul Balana, imediat după ceremonie, Luis Cabral a avut amabilitatea să ne acorde interviul de mai jos.

La 10 mai 1974, tînăra dv. republică a consemnat, pentru prima oară, prezentarea de către un ambasador străin, a scrisorilor de acreditare. Cum, printre cei cinci ambasadori care v-au prezentat scrisorile de acreditare, se află și ambasadorul român, v-aș ruga, Excelență, să comentați semnificația acestui act în contextul relațiilor dintre România și Republica Guineea-Bissau.

– După cum știți, legea internațională determină două state suverane care și-au manifestat dorința de a schimba ambasadori să procedeze la acreditarea acestora. Pentru noi, un asemenea fapt a reprezentat reafirmarea existenței noastre suverane pe plan internațional. Pe alt plan, aceasta înseamnă o reafirmare fermă a poziției țărilor prietene, care au susținut Partidul African al Independenței din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde, poporul nostru, în lupta pentru eliberarea totală.

Printre aceste țări se află și România, care ne-a acordat un ajutor constant în lupta noastră de eliberare națională.

Așa cum am spus și în discursul de la ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare, sîntem fericiți că putem situa România printre primele țări care cu recunoscut statul nostru și și-au manifestat dorința de a stabili relații diplomatice cu Republica Guineea-Bissau. De altfel, această luare de poziție imediată a guvernului român nu este decît o continuare normală a principiilor fundamentale care au orientat activitatea României pe plan internațional, a ajutorului pe care, dintotdeauna, guvernul român l-a acordat țării noastre. Mai exact, această ceremonie de azi la care a fost prezentă și România, este o suită logică a evenimentului istoric al semnării Comunicatului comun de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și regretatul nostru conducător, Amilcar Cabral, cu prilejul vizitei pe care acesta din urmă a efectuat-o în România în iunie 1972. Comunicatul, primul de acest gen semnat de către P.A.I.G.C. și un partid comunist dintr-un stat european, era deja o luare de poziție a P.C.R. și a guvernului român care ne-au încurajat puternic în toate inițiativele politice pe care le-am luat ulterior.

– În discursul dv. l-ați numit pe președintele Nicolae Ceaușescu drept „prietenul și tovarășul poporului dv." Vreți să comunicați cititorilor noștri impresiile despre întîlnirea pe care ați avut-o cu președintele României, în martie 1974, cu prilejul vizitei sale la Conakry ?

– După cum vă spuneam, regretatul nostru conducător Amilar Cabral a fost în România în mai multe rînduri, – ultima dată în iunie 1972, și întotdeauna s-a bucurat de o călduroasă primire din partea poporului, cît și din partea tovarășului Nicolae Ceaușescu. A fost foarte profund impresionat de calitățile sale deosebite de șef de stat, de om doritor de progres și sprijinitor al luptei de eliberare a poporului nostru și a altor popoare. La rîndul său, noul secretar general al P.A.I.G.C., Aristides Pereira, care, în noiembrie 1973, a reluat contactele cu conducătorul României, a adus cu el aceleași deosebite impresii despre președintele Ceaușescu. Toate acestea, ca și altele, mi-au generat o dorință vie de a-l cunoaște personal, de a purta convorbiri. Pentru aceasta, cînd am aflat că vine în vizită în Guineea, am plecat la Conakry, special pentru a-l întîlni. Personal, vă pot spune că am fost puternic impresionat de personalitatea și gîndirea sa politică, de atașamentul și dorința de a conduce România pe noi trepte de civilizație și progres, de a contribui la edificarea unei lumi a păcii și colaborării internaționale. După acest prim contact pe care l-am avut cu președintele Ceaușescu, sînt convins că, în viitor, popoarele noastre vor dezvolta legături dintre cele mai prietenești, că vor exista noi posibilități de a studia din experiența președintelui României în conducerea poporului român și a Partidului Comunist Român.

– Care sînt obiectivele actuale ale Republicii Guineea-Bissau ?

– Pe plan intern, ne gîndim, firește, la desăvîrșirea eliberării teritoriului nostru, a Guineei-Bissau și Insulelor Capului Verde. Pentru aceasta, trebuie să ne consolidăm regiunile eliberate, să ameliorăm materialul tehnic al forțelor noastre armate. Pe plan extern, obiectivul primordial îl reprezintă consolidarea prieteniilor născute în cursul acestei lupte dificile pe care am dus-o, pentru ca republica noastră să-și ocupe locul în toate organizațiile și organismele internaționale. Sîntem deja membri ai O.U.A., ai altor organisme internaționale, iar la O.N.U. avem statut de observator. Această prezență trebuie să ducă la intrarea statului nostru în O.N.U., pentru a ocupa locul ce-i revine pe drept.

– Aș dori să cunosc opinia dv. despre recentele evenimente și schimbări intervenite în viața politică a Portugaliei.

– Mai întîi, sîntem fericiți că și sacrificiile luptei noastre au contribuit la răsturnarea regimului fascist din Portugalia. Aceasta, fără a minimaliza amploarea luptei de ani de zile a poporului portughez. Am primit cu plăcere și interes știrea că, pentru prima oară după cîteva zeci de ani, la Lisabona au avut loc mitinguri cu prilejul zilei de 1 Mai.

De asemenea, în această fază a luptei din Portugalia trebuie să întărim legăturile cu forțele democratice și progresiste din această țară. Pornind de la evoluția acestor evenimente, sperăm că guvernul de la Lisabona va recunoaște statul nostru suveran și, astfel, războiul anticolonial va înceta.

În ce ne privește, lupta noastră a fost declanșată pentru eliberarea totală și, cu toate că, pînă azi (10 mai – n.n.) noul regim portughez nu s-a pronunțat clar în ceea ce privește statutul nostru, credem că, prin noile schimbări, se va ajunge la o clarificare a acestei probleme. **(După încheierea vizitei noastre în Guineea-Bissau aflăm că, la 25 iunie a.c. urmează să înceapă la Londra convorbiri între reprezentanți ai guvernului portughez și lideri ai P.A.I.G.C. – n.n.).**

Dacă noul regim acceptă să pună capăt agresiunii declanșate de fostele autorități împotriva statului nostru suveran, împotriva tuturor coloniilor portugheze, sîntem gata pentru negocieri care să conducă la eliberarea noastră totală, la retragerea tuturor forțelor militare de pe teritoriul nostru. Dar, dacă se vor încerca manevre de o formă sau alta, P.A.I.G.C., poporul nostru vor continua lupta pînă la capăt.

– Într-un interviu pe care l-a acordat revistei noastre, în iunie 1972, Amilcar Cabral anunța, pentru prima oară public, după cum ne preciza el, iminenta proclamare a Republicii Guineea-Bissau. Aș dori să-mi evocați momentele cînd l-ați văzut ultima oară...

– Pe fratele meu l-am întîlnit cu puțin timp înainte asasinării sale, la Dakar, de unde plecam spre Europa. Între mine și el erau legături speciale, în afara celor de familie, întrucît ne-am identificat total cu cauza luptei. Dar el a dat tot ce avea mai bun, totul, pentru eliberarea țării noastre. A fost autorul unei opere care a reprezentat o contribuție decisivă la schimbarea noastră la față, la caracterul ireversibil al luptei pe calea eliberării totale, a independenței și unității poporului din Guineea-Bissau și Insulele Capului Verde.

...La cîteva ore după interviu, cînd luaseră sfîrșit manifestările prilejuite de ceremonia prezentării scrisorilor de acreditare de către cei cinci ambasadori și ne-am luat rămas bun de la Luis Cabral, el ne-a mai spus :

– Dacă fratele meu a fost un apropiat prieten al poporului român, al revistei dv., vă rog să mă considerați și pe mine la fel. Vă mulțumesc pentru prezența dv. aici și vă rog să transmiteți un respectuos salut cititorilor dv., poporului român.

Dumitru Constantin

„Sînteți în ritm cu mersul lumii"

Juan Antonio Tack

ministrul afacerilor externe al Republicii Panama

De numele lui Juan Antonio Tack sînt legate, în ultimul timp, negocierile pe care guvernul panamez le poartă cu Statele Unite în vederea încheierii unui nou Tratat asupra Canalului Panama. Problemă centrală a vieții politice panameze, revizuirea Tratatului — în sensul recunoașterii drepturilor exclusive ale statului-gazdă asupra zonei limitrofe Canalului și a punerii acestei căi maritime sub jurisdicție internațională — a angajat deplin eforturile diplomatice ale d-lui Juan Antonio Tack, pe care l-am întîlnit la reuniunea din Mexic a miniștrilor de externe din țările latino-americane și S.U.A.

În perspectiva răspunsurilor, fișa biografică poate completa imaginea interlocutorului. Juan Antonio Tack s-a născut la Ciudad de Panama, la 16 noiembrie 1934. Profesor de filozofie și litere la Universitatea din Panama, se consacră foarte tînăr carierei diplomatice. Devine ministru al relațiilor externe în 1970, la vîrsta de 36 de ani.

Prezentîndu-mă d-lui Juan Antonio Tack, am intuit că naționalitatea mea română va determina conținutul acestui început de convorbire.

— Avem pentru România un deosebit respect, o sinceră admirație. Acțiunile sale de politică externă au la bază principii pe care noi le considerăm indispensabile unor relații internaționale sănătoase. Dumneavoastră sînteți în ritm cu mersul lumii, demonstrînd aptitudini de promotor. Principiile promovate de România, modul dv. de a concepe realitatea înconjurătoare dau vitalitate acțiunilor dv. Panama simte în România un sprijin moral, pentru că ideile promovate de țara dv. exprimă acea sumă de principii care ne sînt necesare, de la care putem porni pentru a ne argumenta mai bine dorința noastră de a se reglementa situația Canalului Panama și a zonei înconjurătoare, problemă vitală pentru țara noastră și, după cum puteți observa din declarațiile multor miniștri de externe latino-americani, temă de interes profund pentru întregul continent.

— Relațiile diplomatice dintre țările noastre au fost stabilite în timpul mandatului dv.

— Avem cu România relații diplomatice începînd din anul 1971. Ele se desfășoară la nivel de ambasadă, iar dorința noastră este să avem un reprezentant permanent cu sediul la București. Pe baza principiului nostru de a avea relații cu toate țările lumii, am stabilit raporturi diplomatice ca o primă fază, de început. România și politica ei, oamenii care conduc această politică ne dau garanția unei evoluții care se conturează de pe acum ca pozitivă. Cred că avem multe de făcut pentru viitor, cred că trebuie să ne îmbogățim agenda de lucru, pentru a beneficia la maximum de cadrul favorabil care ne stă la dispoziție.

— Ce așteptați de la negocierile cu Statele Unite ?

— La Ciudad de Panama, la 7 februarie 1974, guvernul meu și cel al Statelor Unite au stabilit, prin reprezentanții lor, principiile și temele pe care să se axeze negocierile referitoare la redactarea unui nou Tratat al Canalului. Bineînțeles că problema nu este rezolvată și că de acum încolo, de fapt, începe drumul dificil pe care ne-am decis să mergem. Sperăm să obținem prin aceste negocieri o rezolvare de principiu care să nu fie prea mult amînată și care, așa cum a subliniat dr. Kissinger, să se bazeze pe dreptate și nu pe forță sau presiuni. **(Tratatul privind Canalul Panama a fost semnat în 1903. Una din clauze prevede exercitarea jurisdicției americane asupra unei zone de o parte și de alta a Canalului. Principala revendicare panameză se referă la anularea sa și la revenirea acestei porțiuni de teritoriu panamez sub suveranitatea statului pe teritoriul căruia se află. Începutul negocierilor a fost marcat de revistă printr-un documentar de detaliu, publicat în nr. 9/1974).**

— Solidaritatea latino-americană cu problema panameză este fără rezerve...

— Da, a fost afirmată oficial, inclusiv în documente rezultate în urma unor reuniuni interamericane. Soluționarea problemei Canalului Panama este de interes comun și prioritar pentru America Latină, se spune în „Declarația de la Bogota", din noiembrie 1973, care fixează bazele noului dialog între America Latină și Statele Unite. Semnificativ este faptul că am început negocierile, că problema a fost pusă în Consiliul de Securitate, care s-a ținut chiar la Ciudad de Panama. Au existat și înainte convorbiri, încercări de negociere, începute în 1964. Dar punerea problemei pe ordinea de zi a reuniunii din Mexic dintre miniștrii de externe latino-americani și dr. Kissinger a urgentat trecerea la lucruri concrete. Tema a fost aplaudată de participanți, care au reafirmat importanța pe care o acordă soluționării rapide și juste a acestei probleme, care va constitui un aport semnificativ la menținerea și întărirea păcii pe continent.

Anca Voican

„Politica României este de natură să ajute păcii"

Hugh Scott

lider al Grupului republican din Senatul S.U.A.

Prezent la București pentru a participa la sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare, Hugh Scott, senator din Pennsylvania, lider al Grupului republican din Senatul S.U.A., a acordat un interviu revistei „Lumea"

— Domnule senator, aș dori să începem cu sesiunea Uniunii Interparlamentare, prilejul prezenței dv. în București. Așadar, despre sesiune, despre importanța ei și dacă are ceva specific...

— După mine, asemenea sesiuni sînt ca o cutie de rezonanță pentru dezbaterea diferitelor probleme. Una din discuțiile importante aici, la București, se referă la posibilitățile de interzicere a tuturor experiențelor atomice. Am avut, între parlamentarii din țările interesate, o amplă discuție în legătură cu Conferința de securitate europeană, pregătind propria noastră reuniune consacrată acestei teme. De asemenea, am discutat schimburile economice, tehnice și științifice, am schimbat păreri competente în subcomisiile politică și parlamentară.

În general, parlamentarii ajung să se cunoască foarte bine în acest fel și, indiferent de sistemul de guvernămînt din țările respective, respectul și înțelegerea se dezvoltă. După părerea mea, Uniunea Interparlamentară este o organizație foarte bună și utilă. Eu sînt liderul partidului meu în Senat și hotărăsc cine pleacă, atunci cînd e vorba de organizații internaționale ; am ales această participare pentru mine, deoarece, cred că este una dintre cele mai interesante și utile.

— Există rezultate concrete pe care le întrezăriți ?

— Știți, noi nu sîntem o adunare cu drept de decizie. Iată de ce noi nu legiferăm, noi nu luăm hotăriri, în numele guvernelor noastre. Dar, găsim adesea baze noi pentru soluționarea problemelor. Acum cîțiva ani — doi-trei

– la Caracas, la sesiunea de primăvară, am examinat, împreună cu delegațiile prezente acolo, unele premise pentru Conferința de securitate europeană. Deși nu era, propriu-zis, o atribuție a noastră, am procedat la un fel de discuții de bază, am abordat premise comune fundamentale între țările europene. Statele Unite și Canada au fost și ele cuprinse într-o formulă la elaborarea căreia am avut și eu o contribuție. Iată, deci, că se poate spune că noi sîntem un organism consultativ de propuneri și discuții.

– Care este, după dv., contribuția României la această sesiune ?

– Știți, eu am fost în România cu soția mea, într-o vizită neoficială, acum trei ani. Vreau să vă spun, deci, că eu cunosc direct România, dinainte. Cît privește contribuția la sesiune, în primul rînd ca țară gazdă, România ne-a oferit toate facilitățile ; am putut să cunoaștem un oraș minunat, să avem contacte cu foarte mulți oameni, pe mulți dintre ei cunoscîndu-i înainte și fiind prieteni cu ei, din vizite anterioare. În afară de aceasta, delegații români au avut contribuții foarte utile în cel puțin două subcomisii ale căror activități le cunosc mai bine. Proiectul românesc este cel care a servit, în Comitetul de elaborare a rezoluțiilor, ca bază rezoluției finale. România este în fruntea discuțiilor în acest sector și e foarte fermă.

– Ce ne puteți spune despre contactele dv. cu România și impresiile despre țara noastră, în general, în afara cadrului strict parlamentar ?

– România este o țară foarte atrăgătoare. Tot așa și poporul ei. Ne impresionează faptul că v-ați orientat comerțul și contactele politice astfel încît să aveți relații cu toate părțile lumii. După părerea noastră, aceasta este o politică de natură să ajute păcii lumii, în general.

– Să discutăm, acum, despre stadiul actual al relațiilor româno-americane care, în ultimii ani, veți fi de acord, s-au dezvoltat mult.

– Relațiile acestea sînt foarte bune. Le putem îmbunătăți în ceea ce ne privește, prin votarea unei legi comerciale și a clauzei națiunii celei mai favorizate, ceea ce înseamnă o clauză pe bază de egalitate. De fapt, expresia „națiune favorizată" este improprie, deoarece acordurile noastre comerciale cu majoritatea națiunilor sînt aceleași și acest lucru, de fapt, ar extinde tratamentul pe bază de egalitate, prin care nici o națiune nu o favorizează pe cealaltă, ci au, toate, relații comerciale pe bază de egalitate.

Eu susțin acest lucru foarte mult, susțin votarea legii și, de altfel, l-am informat și pe președintele dv. de acest lucru, cînd am fost aici data trecută și am avut o lungă discuție interesantă cu domnia-sa. Domnul Ceaușescu este un om extrem de interesant, plin de forță, un om impresionant.

După cum a spus și senatorul Sparkman în mod public, membrii delegației americane sînt toți în favoarea soluționării problemei clauzei și a proiectului de lege privind comerțul. Problema adoptării legii nu este încă rezolvată, nu s-a soluționat încă în Senat ; dar avem motive să credem că, chiar dacă va mai dura cîteva luni, există o șansă serioasă pentru elaborarea unei astfel de legi, iar președintele Nixon, sînt sigur, nu va semna o lege privitoare la comerț dacă nu cuprinde și această clauză a națiunii favorizate pentru România și alte țări.

– Vorbeam mai devreme despre tendințele generale de destindere în lume. Ne-ați vorbit despre contribuția specifică a parlamentarilor, indirectă, dar specifică. Ce ne puteți spune despre Conferința de securitate europeană și speranțele sau perspectivele legate de ea ?

– Cred că securitatea europeană nu se poate rezolva într-o singură reuniune. Ea implică un proces mai îndelungat. Dar cred că merită să acorzi cîțiva ani pentru a crea o mai bună înțelegere și relații mai strînse între toate națiunile Europei. Această conferință asupra securității europene nu preconizează ca toate națiunile să devină o singură națiune. Ea urmărește ca, în ultimă instanță, națiunile să fie în relații strînse, să conlucreze pentru relații pașnice, pentru schimburi mai bune – comerciale, științifice, în domeniul educației și al tehnologiei, în sfera înțelegerii asupra tuturor problemelor – astfel încît să devină un instrument util de pace în lume. Iar aici poate ajuta și colaborarea parlamentară.

Catinca Ralea

„Manifestăm un mare interes pentru România"

Dr. Walter Althammer

Personalitate ale cărei preocupări se înscriu în sfera activității politice și culturale, dr. Walter Althammer este, de doisprezece ani, membru al Bundestagului vest-german și, de doi ani, președinte al Grupului parlamentar vest-germano – român. Din 1966 este președintele Asociației din R.F.G. pentru legăturile cu țările din sud-estul Europei. Această convorbire a fost prilejuită de participarea domniei-sale la sesiunea de primăvară a Uniunii Interparlamentare, care s-a desfășurat la București.

– În calitatea dumneavoastră de președinte al Grupului parlamentar vest-germano – român, ce credeți că se poate întreprinde în vederea dezvoltării cooperării dintre parlamentele celor două țări ? De asemenea, care ar fi, după părerea dumneavoastră, domeniile în care acțiunea parlamentelor ar fi cea mai eficientă ?

– Voi începe, mai întîi, prin a menționa unele dificultăți de ordin obiectiv. Noi, parlamentarii, nu putem să fim atît de des împreună pe cît am dori. Cred însă că, în fiecare an, delegații parlamentare pot realiza vizite reciproce și, în acest scop, vom stabili contacte pe cale diplomatică. Aceste vizite vor fi utile pentru informarea noastră reciprocă și impulsionarea schimburilor pe linie economică, științifică și culturală dintre cele două țări. Atunci cînd vom întîmpina dificultăți, vom apela la sprijinul guvernelor noastre, pentru a le depăși. În al doilea rînd, acordăm o mare importanță schimbului permanent de informații. Considerăm că trebuie să ne informăm și să fim la curent cu realizările din România, cu problemele economice și sociale ale țării dumneavoastră, să cunoaștem noile legi adoptate de parlamentul român. Următorul punct foarte important constă în cooperarea pe plan internațional, în efectuarea unui schimb de păreri asupra principalelor probleme internaționale, asupra activității în cadrul Organizației Națiunilor Unite, asupra lucrărilor Conferinței pentru securitate europeană, precum și în posibilitatea colaborării dintre țările noastre pentru sprijinirea, prin proiecte comune, a unor țări din Africa și Asia în eforturile lor de dezvoltare în diferite domenii.

– Sînteți președintele Asociației din R.F.G. pentru legăturile cu țările din sud-estul Europei. V-am ruga să ne împărtășiți cîteva din preocupările asociației dumneavoastră și, în mod deosebit, intențiile pe care le aveți în privința dezvoltării schimburilor pe plan cultural-științific cu țara noastră, mai ales prin prisma contactelor și întrevederilor pe care le-ați avut în timpul șederii dv. la București.

– Am avut, într-adevăr, prilejul unor convorbiri utile cu reprezentanți ai unor instituții și cu personalități culturale române, și am convenit să inițiem, către sfîrșitul anului, acțiuni comune care să contribuie la dezvoltarea legăturilor cultural-științifice dintre România și R.F.G., spre exemplu simpozioane și colocvii pe diferite teme, săptămîni reciproce ale culturii. Opinam, de asemenea, pentru un schimb fructuos de delegații de scriitori, oameni de știință din diferite domenii. Astfel, o delegație de tineri poeți din R.F.G. va vizita țara dumneavoastră în acest an, urmînd ca, în anul viitor, să avem onoarea de a primi o delegație similară din România. Intenționăm, totodată, să realizăm un schimb de delegații de tineri oameni de știință, care să conlucreze în probleme tehnologice și economice, ale cooperării dintre societăți mixte din R.F.G. și România, financiare și „know-how". Cu alte cuvinte, dezvoltarea legăturilor noastre în domeniul științei, culturii și economiei, pentru o mai bună cunoaștere reciprocă a valorilor culturale și spirituale. Consider că există multe alte posibilități pentru o mai bună reprezentare reciprocă a acestor valori și interesul poate fi trezit prin organizarea de expoziții de artă populară românească, turnee ale unor teatre, formații muzicale, traduceri de opere literare și științifice. În Republica Federală Germania există un mare interes față de țara dumneavoastră și dorim foarte mult să înființăm în țara noastră o asociație de prietenie cu România, poate pînă la sfîrșitul anului în curs.

– Cu ce impresii plecați din România, în urma acestei vizite, care nu este prima, d-le Althammer ?

– După cum ați putut constata, manifest un interes deosebit față de țara dumneavoastră. Am putut vedea eforturile deosebite pe care România le face pentru a deveni o țară industrială dezvoltată și pentru depășirea dificultăților rămase de pe urma economiei agrare de la care a pornit. Regret că în timpul acestei ultime călătorii nu am putut să vizitez mai multe regiuni, dar sper să revin în acest an și să constat mai îndeaproape efortul constructiv al poporului român.

Constantin Sfetcu